

החוג ללימודים רב תחומיים תוכנית חד חוגית תוכנית דו חוגית

שנה"ל תשע"ב

החוג ללימודים רב תחומיים תוכנית לימודים חד-חוגית, דו-חוגית

ראש החוג
ד"ר אמיר רות

חברי הסגל האקדמי *

פרופסור מן המניין: פרופ' לבנשטיין אריאלה.

מרצה בכיר: ד"ר אזואלוס יעקב, ד"ר אמיר רות, ד"ר גוטר ערון, ד"ר ידן אהרון (מומחה), ד"ר יסעור-בורוכוביץ דלית, ד"ר מזרחי יונתן, ד"ר סילבר מתיו, ד"ר סנדאוי ח'אלד, ד"ר קמה עמית, ד"ר רייך חנן, מר גינוסר אבשלום (מומחה).

מרצה: ד"ר אריאל ירון, ד"ר וטורי אשר**, ד"ר זובידה הני, ד"ר ישראלי ציפי**, ד"ר מייקל קרן, ד"ר מקלברג דוד**.

מורה בכיר: ד"ר נוימן עודד, ד"ר נצר מוטי (מומחה)**, ד"ר סגל אבי (השתלמות ממושכת סמסטר ב'), ד"ר עין-טל עירית**, ד"ר רוזן לאה, ד"ר רזניק שלומי, ד"ר שחור טל, גבי ניר בינה.

עמיתי הוראה: ד"ר בהט (סמי) שמואל, ד"ר בולוגובסקי ילנה, ד"ר בן-חמו מרדכי, ד"ר בן-נון מירב, ד"ר בן רפאל סיגל, ד"ר בן שטרית גילת, ד"ר גורני עדנה, ד"ר עוי"ד גלברד מנחם, ד"ר גלנדר שמאי, ד"ר ווילד גור-אריה אדם, ד"ר ווינדזור אהובה, ד"ר ויימן-זקס דנה, ד"ר וינרסקי-פרץ חדוה, ד"ר יזבק מחמוד, ד"ר כהן דן, ד"ר כרמל-חכים אסתר, ד"ר מי-טל מיה, ד"ר מלמד יוסי, ד"ר מרכוס עמית, ד"ר ספרן חנה, ד"ר פדידה גולן, ד"ר פרוכטר-רונון איריס, ד"ר עוי"ד פרנקל נחום, ד"ר קשת יעל, ד"ר רוזנברג פנינה, ד"ר שכטר חוה, ד"ר תאודור איתמר, עוי"ד היימן ינון, עוי"ד סמואלס ורדה, עוי"ד קדוש שימי, רוי"ח איוב מחמוד, רוי"ח בר דן, גבי אגוזי נעמה, מר בודואן דניאל, מר בלייס דותן, גבי הלפרין דפנה, מר ווקס יוסף, גבי וורצברגר רחל, מר מרכוס אוהד, גבי מרנין-דיסטלפלד שחר, מר ניסים גדי, גבי פלג ענבל, מר צוריאל ניצן, גבי קרטשטיין יוליה, גבי שמיר-בלדרמן אורית, מר שנרד מאיר, מר שרבליס רז, מר תורגימן אסף, גבי תירוש-אלון מיכל.

*יתכנו שינויים ברשימת סגל ההוראה
**דרגה מוצעת.

מרכזת החוג

להר-קורן אירית

טלפון: 04-6423489

פקס: 04-6423616

שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10:00-12:00, 15:00-16:30

שעות מענה טלפוני: ימים א'-ה' בין השעות 09:00-10:30, 14:00-15:00

e-mail: iritk@yvc.ac.il

מזכירת החוג

דוד-אדרי טל

טלפון: 04-6423489

פקס: 04-6423616

שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10:00-12:00, 15:00-16:30

שעות מענה טלפוני: ימים א'-ה' בין השעות 09:00-10:30, 14:00-15:00

e-mail: talde@yvc.ac.il

מטרת הלימודים

במציאות הגלובלית והרב תרבותית של המאה ה-21 רב-תחומיות היא צורך חיוני ונדרש בחברות וארגונים גדולים. היא מאפשרת להשתמש בשילוב של כלי ניתוח ותובנות ממגוון תחומים ומספקת כלים להבנת המציאות בסביבה המשתנה.

החוג ללימודים רב-תחומיים מיועד, בין היתר, לאנשים עובדים ומציע לימודי ערב בדגש יישומי. תכנית הלימודים מודולארית ומורכבת מחטיבות. מבנה הלימודים גמיש ומאפשר לכל סטודנט לבחור בתכנית לימודים המתאימה לצרכיו ולכיווני הפיתוח האישי והמקצועי העתידי שלו.

מבנה תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים בנויה ממקבצי חטיבות בנושאים שונים. ניתן לבחור בשני מסלולי לימוד: מסלול חד-חוגי ומסלול דו-חוגי.

להלן פירוט מסלול הלימוד:

מסלול חד-חוגי

מסלול זה מכיל שתי אופציות לימוד על פי הפירוט שלהלן:

מסלול לאנשים עובדים- במסלול זה על הסטודנט לצבור 120 נ"ז בתקופה של עד 4 שנים. במסגרת הלימודים הסטודנט לומד 3 סמסטרים בשנה.

מסלול רגיל- במסלול זה על הסטודנט לצבור 120 נ"ז בתקופה של 3 שנים. הלימודים כוללים סמסטר קיץ.

תוכנית הלימודים הינה אחידה לכל הסטודנטים, הן במסלול לאנשים עובדים והן במסלול הרגיל. על הסטודנט לבחור מקבץ חטיבות (מהמפורטים מטה), המכיל 4 חטיבות, כאשר היקף כל חטיבה הינו 30 נ"ז (נקודות זכות), סה"כ 120 נ"ז. בשנת הלימודים השלישית ולאחר סיום חובות האנגלית, הסטודנט יבחר בשני סמינריונים (6 נ"ז כל אחד) במסגרת שתיים מבין ארבע החטיבות שלמד.

על הסטודנט לסיים במהלך לימודיו קורסי יסוד הכוללים:

סטטיסטיקה תיאורית והסקתית	4 נ"ז
שיטות מחקר וכתובה מדעית	4 נ"ז
אוריינות תקשוב	2 נ"ז

סה"כ 10 נ"ז

סטודנט בתוכנית החד-חוגית אשר לא בחר מקבץ חטיבות במנהל עסקים, ילמד קורסי יסוד אלה על חשבון קורסי בחירה בחטיבות המקבץ.

מבנה תוכנית הלימוד

במסגרת הלימודים על הסטודנט לבחור באחד ממקבצי החטיבות המפורטים להלן:

מקבצי חטיבות בתוכנית החד-חוגית

בתוכנית הלימודים, על הסטודנט ללמוד מקבץ חטיבות אחד מתוך הרשימה מטה, הכולל 4 חטיבות לימוד, כאשר כל חטיבה בהיקף 30 נ"ז, סה"כ 120 נ"ז. במסלול זה חטיבת תרבות ישראל והעמים הינה חטיבת חובה.

פירוט הקורסים מוצגים בהמשך השנתון.

פירוט החטיבות במקבץ					שם מקבץ החטיבות
מנהל עסקים	ניהול ותעשייתי	עסקי	כלכלה ועסקים	ניהול וסביבה	משאבי תרבות ישראל והעמים
חוק ומשפט	קרימינולוגיה	משפט	משפט	תקשורת חברה ופוליטיקה	תרבות ישראל והעמים
אחריות סביבתית	ניהול וסביבה	משאבי	משפט	תקשורת חברה ופוליטיקה	תרבות ישראל והעמים
המזרח התיכון	המזרח התיכון	ניהול וסביבה	משאבי	משפט	תרבות ישראל והעמים
אשכולות ידע	בחירת 3 חטיבות מתוך מגוון החטיבות בחוג				תרבות ישראל והעמים

מסלול דו-חוגי- הסטודנט לומד מקבץ חטיבות (מהמפורטים מטה). במהלך לימודיו יצבור הסטודנט 60 נ"ז. במסלול זה על הסטודנט ללמוד בשילוב עם חוג נוסף בו יצבור 60 נ"ז נוספות. ניתן לשלב את הלימודים בחוג ללימודים רב-תחומיים עם החוג לחינוך, החוג לפסיכולוגיה, החוג לסוציולוגיה

ואנתרופולוגיה, החוג לכלכלה והחוג לקרימינולוגיה. בנוסף קיימת תכנית מובנית של החוג ללימודים רב-תחומיים בשילוב החוג למדע המדינה, המיועדת לאוכלוסיות עובדות ומסלול רגיל. תוכנית זו מפורטת בקובץ נפרד (תוכנית משולבת- החוג למדע המדינה והחוג ללימודים רב תחומיים).

מקבצי חטיבות בתוכנית הדו-חוגית-המקבץ הקצר

בתוכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי, לומד הסטודנט מקבץ חטיבות אחד מתוך הרשימה. מקבץ החטיבות מכיל 3 חטיבות לימוד, כאשר כל חטיבה נלמדת בהיקף של 18 נ"ז. בנוסף כל סטודנט ילמד בשנה ג' סמינריון באחת החטיבות בהיקף 6 נ"ז. סה"כ בתכנית זאת בחוג ללימודים רב-תחומיים, 60 נ"ז. על הסטודנט לבחור בחוג לימודים נוסף על החוג ללימודים רב תחומיים.

פרוט החטיבות במקבץ			שם מקבץ החטיבה
תרבות ישראל והעמים	כלכלה ועסקים	ניהול עסקי ותעשייתי	מנהל עסקים
תרבות ישראל והעמים	משפט	ניהול משאבי סביבה	אחריות סביבתית
תרבות ישראל והעמים	קרימינולוגיה	המזרח התיכון	המזרח התיכון-קרימינולוגיה
תרבות ישראל והעמים	תקשורת חברה ופוליטיקה	המזרח התיכון	המזרח התיכון-חברה
קרימינולוגיה	משפט	ניהול משאבי סביבה	חוק ומשפט

תוכנית לימודים זו מיועדת לסטודנטים המתחילים לימודיהם בשנה"ל תשע"ב. סטודנטים שהחלו לימודיהם לפני שנה"ל תשע"ב, ילמדו בתוכנית בהתאם לשנתון שפורסם בשנת ההתחלה של לימודיהם.

להלן פירוט חטיבות הלימוד בחוג:

החטיבה ללימודי תרבות ישראל והעמים

ראש החטיבה

ד"ר אזואלוס יעקב

הלימודים בחטיבה מאפשרים הרחבת אופקים בנושאים מתחום תרבות ישראל, פילוסופיה, ספרות, אמנות, היסטוריה, מקרא, ולימודי מגדר. בחטיבה לומדים גם על תרבויותיהם של עמים אחרים ובמיוחד של אלו שעמם מקיימת תרבות ישראל דיאלוג מתמיד ומפנה. הלימודים מקנים:

- ידע מקיף ושיטתי אודות תרבות ישראל על גילוייה המגוונים;
- הכרות עם מגוון תרבויות;
- עיסוק בסוגיות עכשוויות מנקודת מבט היסטורית או פילוסופית;
- הזדמנות ל"טעימות" מתחומי דעת שונים.

החטיבה לניהול משאבי סביבה

ראש החטיבה

ד"ר וטורי אשר

לימודי סביבה הם תחום מתפתח, שהביקוש והצורך בו גדלים בקצב מהיר. סוגיות של ניהול משאבי סביבה הן רב-תחומיות והתמודדות עמן מצריכה הבנה של ההשפעה ההדדית בין הסביבה לבין הכלכלה, הפוליטיקה, החברה, המערכות הארגוניות והסוגיות המשפטיות ברמה המקומית והגלובלית. הלימודים מקנים:

- פיתוח הבנה ומודעות האתגר הסביבתי;
- היכרות עם סוגיות מפתח סביבתיות בתחומי האנרגיה, המים, הבנייה, הניהול והטכנולוגיה;
- הבנת קשרי הגומלין בין סוגיות של סביבה למשפט, פוליטיקה, כלכלה וחברה ברמה המקומית, לאומית וגלובלית;
- כלים להתמודדות עם סוגיות סביבתיות ולקביעת מדיניות סביבתית בגופים ציבוריים או פרטיים;
- פיתוח עסקי בר קיימא.

החטיבה ללימודי משפט

ראש החטיבה

עו"ד היימן ינון

המשפט משפיע על תחומים הולכים וגדלים בחיינו. הוא אינו קשור רק ליחסינו עם המדינה והממשל אלא גם ליחסים הבינאישיים שלנו במשפחה, בחברה, בארגונים ובשוק העבודה. הלימודים מקנים:

- היכרות עם תחומי המשפט השונים;
- בסיס למיומנויות חשיבה משפטית והבנת השפה המשפטית;
- סקירת הכלים המשפטיים;
- הבנה של יחסי הגומלין בין המשפט לתחומים אחרים בחיינו.

חטיבה ללימודי כלכלה ועסקים

ראש החטיבה

ד"ר שחור טל

החטיבה מאפשרת לימודים בתחום העסקי עם התמקדות בכלכלה. הקורסים בחטיבה כוללים כלכלה ללא-כלכלנים, כתיבת תכנית עסקית, חשבונאות פיננסית, מימון, תיאוריות ארגוניות ועוד. הלימודים מקנים:

- כלים לניתוח מגמות כלכליות;
- הבנה של תהליכים כלכליים ברמה הגלובלית, ברמת המדינה וברמת הפרט;
- מיומנויות לבחינת כדאיות כלכלית של עסקאות;
- מיומנויות ניתוח של מאזנים ותכניות עסקיות.

חטיבה לניהול עסקי ותעשייתי

ראש החטיבה

ד"ר ידין אהרון

מינהל עסקים הוא אחד מתחומי הלימוד המבוקשים ביותר וחטיבת הניהול העסקי והתעשייתי נועדה להרחבת הידע בתחום זה. החטיבה כוללת קורסי מבוא במינהל עסקים, תפעול ולוגיסטיקה, שיווק, ומערכות מידע עסקיות. הלימודים מקנים:

- כלים לניהול, ניתוח, והבנה של העולם העסקי;
- היכרות עם שיטות ניהול מתקדמות, שיווק ומיתוג;

- כלים להתמודדות בסביבה העסקית הגלובלית;
- אופק ניהולי והתפתחות מקצועית/ניהולית לאנשים עובדים.

חטיבה ללימודי המזרח התיכון

ראש החטיבה

ד"ר סנדאוי ח'אלד

המזרח התיכון הוא אזור שמעסיק את קובעי המדיניות הבכירים בעולם ואת התקשורת העולמית. להתפתחויות באזור השלכות על הפוליטיקה העולמית ועל החברה במדינות רבות. הלימודים בחטיבה מאפשרים מבט רחב יותר על המציאות בה אנו חיים ויכולת ניתוח של תהליכים פוליטיים ותרבותיים המתרחשים או עתידיים להתרחש באזורנו. הלימודים מקנים:

- היכרות עם ההתפתחויות הפוליטיות באזור;
- הבנה של הזרמים הפוליטיים המרכזיים במזרח התיכון;
- היכרות עם המגוון הדתי והתרבותי בעולם הערבי;
- הקניית כלים לניתוח והתמודדות עם הסוגיות המעסיקות את הפוליטיקה העולמית.

חטיבה ללימודי תקשורת חברה ופוליטיקה

ראש החטיבה

ד"ר אמיר רות

מדעי החברה שלובים זה בזה. החיבור בין פוליטיקה, חברה, תקשורת לבין שאר החטיבות הוא מתבקש וחיוני. הלימודים בחטיבה מאפשרים לשלב קורסים המציעים היבטים משלימים (תקשורתיים, פוליטיים או חברתיים) של הנושאים הנלמדים בחטיבות האחרות. הלימודים מקנים:

- בסיס אקדמי איתן ללימודים לתואר שני במגוון תחומים;
- נקודת מבט רחבה ורב-תחומית בסוגיות הנמצאות בלב הדיון הציבורי;
- הבנה של תהליכי קבלת החלטות;
- הבנה של הגורמים המשפיעים על דעת קהל, עיצובה, ושינוי עמדות.

חטיבה לקרימינולוגיה

ראש החטיבה

ד"ר עין-טל עירית

לקרימינולוגיה נקודות מפגש מרתקות עם מגוון תחומים אחרים, כמו משפט, פוליטיקה, כלכלה, תרבות, תקשורת וחברה. הבנת הקשרים בין תחומים אלה מסייעת להבנה ולהתמודדות עם תופעת הפשיעה והעבריינות. הלימודים מקנים:

- בסיס להבנת התנהגות האדם;
- הבנת תופעת הסטייה והפשיעה;
- הבנת המורכבות של הסטייה החברתית;
- הכרות עם כלים להתמודדות עם מניעה, טיפול ושיקום עבריינים.

להלן פירוט קורסי החובה בחטיבות הלימוד:

שימו לב, על הסטודנט במסלול החג חוגי לצבור 30 נקודות זכות בכל חטיבת לימוד. בשנה השלישית על הסטודנט לבחור שני סמינריונים בשתי חטיבות לימוד שונות. כאשר באותן חטיבות לימוד אשר ילמדו הסמינריונים על הסטודנט לצבור 6 נ"ז פחות בקורסי בחירה.

ניהול עסקי ותעשייתי

קוד הקורס	ציון עובר	שש"ס	נ"ז	חובה
12199	60	4	4	סטטיסטיקה תיאורית והסקתית* (במסלול חד חוגי בלבד)
12198	60	4	4	שיטות מחקר וכתיבה מדעית* (במסלול חד חוגי בלבד)
12204	75	2	2	אוריינות תקשוב* (במסלול חד חוגי בלבד)
12268	56	4	4	מבוא ליישומי מערכות מידע לעסקים
12214	56	4	4	תפעול ולוגיסטיקה
12274	60	2	2	התנהגות ארגונית
12238	60	2	2	מבוא לניהול
12228	60	2	2	מבוא לשיווק
		4	4	בחירה (דו חוגי בלבד)
ראה טבלה עמוד 10	60	4	6	סמינריון

כלכלה ועסקים

קוד הקורס	ציון עובר	שש"ס	נ"ז	חובה
12232	60	2	2	כלכלה ללא כלכלנים א'
12234	60	2	2	כלכלה ללא כלכלנים ב'
12250	56	2	2	כלכלת ישראל
12211	56	2	2	כתיבת תוכנית עסקית
12220	60	2	2	חשבונאות פיננסית
12256	60	4	4	מבוא למימון
			חד חוגי 4	בחירה
			16	

לימודי משפט

קוד הקורס	ציון עובר	שש"ס	נ"ז	חובה
21316	60	4	4	מבוא למשפט ציבורי/מבוא למשפט הישראלי
11059	60	4	4	דיני חוזים/מבוא למשפט מסחרי
11042	60	4	4	מבוא למשפט הפלילי

			חד חוגי 18	דו חוגי 6	בחירה
	60	4	6		סמינריון

ניהול משאבי סביבה

קוד הקורס	ציון עובר	שש"ס	נ"ז	חובה	
20120	60	4	4	מבוא ליחסי אדם סביבה	
20121	60	4	4	מבוא לגיאוגרפיה של אדם, חברה ומרחב	
12232	60	2	2	כלכלה ללא כלכלנים אי	
12234	60	2	2	כלכלה ללא כלכלנים בי	
			חד חוגי 18	דו חוגי 6	בחירה
	60	4	6		סמינריון

קרימינולוגיה

קוד הקורס	ציון עובר	שש"ס	נ"ז	חובה	
12243	60	4	4	מבוא לקרימינולוגיה	
12303	60	2	2	דרכי ענישה פלילית	
12305	56	2	2	תיאוריות של ענישה	
34010	56	2	2	דיני עונשין	
11029	56	2	2	סטייה חברתית	
			חד חוגי 18	דו חוגי 6	בחירה
ראה טבלה עמוד 11	60	4	6		סמינריון

לימודי המזרח התיכון

קוד הקורס	ציון עובר	שש"ס	נ"ז	חובה	
28005	56	4	4	מבוא לפוליטיקה של המזרח התיכון	
28017	56	4	4	מבוא לדת האסלאם	
28012	56	4	4	מבוא לכלכלת המזרח התיכון	
			חד חוגי 18	דו חוגי 6	בחירה
	60	4	6		סמינריון

תקשורת חברה ופוליטיקה

על הסטודנט לבחור 3 קורסי מבוא מתוך הרשימה מטה (במסלול דו חוגי אם הקורס נלמד כקורס חובה לא יתאפשר לו ללמוד את הקורס בחוג ללימודים רב תחומיים).

קוד הקורס	ציון עובר	שש"ס	נ"ז	חובה
12245	60			מבוא לתקשורת המונים/
22020	60			מבוא לממשל ופוליטיקה/
12241	60	4	12	מבוא לחברה הישראלית/
12243	60			מבוא לקרימינולוגיה/
***				פסיכולוגיה ללא פסיכולוגים/
12244	60			מבוא לסוציולוגיה/
21316	60			מבוא למשפט הישראלי/
22028	60			מערכת פוליטית בישראל/
20120	60			מבוא ליחסי אדם סביבה ומרחב/
22074	60			מבוא למדיניות ומינהל
11061	60			מבוא לפסיכולוגיה חברתית
			חד חוגי 18	בחירה דו חוגי 6
ראה טבלה עמוד 10	60	4	6	סמינריון

תרבות ישראל ועמים

על הסטודנט לבחור קורס אחד מכל אשכול. בחמישה מתוך ששת האשכולות המוצעים. סה"כ על הסטודנט לצבור 10 נ"ז קורסי חובת בחירה ועוד קורסי בחירה מתוך האשכולות וכן סמינריון על פי הטבלה מטה.

קוד הקורס	ציון עובר	שש"ס	נ"ז	חובת בחירה
29204	56	2	2	אשכול ספרות מקראית
29100	56	2	2	עולמו של הסיפור המקראי
29091	56	2	2	סיפורי המקרא בראי הפרשנות הקדומה
29054	56	2	2	החוויה הדתית בשירה
29203	56	2	2	אשכול פילוסופיה
29191	56	2	2	היבטים פילוסופיים בתרבות המערב
29211	56	2	2	פילוסופיה של האמנות
29301	56	2	2	פילוסופיה של המדעים
11047	56	2	2	אשכול ספרות וכתביה יצירתית
29056	56	2	2	הספרים הגדולים
				על משוררים ושירים בימי הביניים
				המושג "נרטיב" בדיסציפלינות שונות
				אשכול אמנות וקולנוע
				קולנוע כטקסט פילוסופי

11049	56	2	2	השתקפות והתמודדות עם השואה באמנות המודרנית		
11053	56	2	2	מגדר ותרבות חזותית		
29355	56	2	2	היהודים בארה"ב בעבר ובהווה	אשכול היסטוריה יהודית וכללית	
29036	56	2	2	היהודים בעת החדשה		
	56	2	2	תיקון עוולות היסטוריות		
28017	56	4	4	מבוא לדת האסלאם**	אשכול דתות	
11068	56	2	2	מבוא ליהדות		
11069	56	2	2	מבוא לנצרות		
				חד חוגי 20	דו חוגי 8	בחירה
	60	4	6			סמינריון

*שימו לב, ישנם קורסי חובה בחטיבות המיועדים רק לסטודנטים מהמסלול החד חוגי.
 ** סטודנט אשר בחר את קורס מבוא לדת האסלאם מאשכול דתות, בקורסי הבחירה בדו- חוגי עליו לצבור 6 נ"ז בחירה ובמסלול החד חוגי- 18 נ"ז.
 ***הקורס יפתח בשנת הלימודים תשע"ג.

טבלת סמינריונים

חטיבה	סמינריון	קוד הקורס	ציון עובר
תרבות והעמים ישראל	מפגשי מזרח ומערב בהיסטוריה היהודית	11026	60
	חברה, משפט, סטייה, דת, פולחן, ופוליטיקה במזה"ת	28224	60
	רב תרבותיות בתיאוריה ובמעשה	12306	60
החטיבה לקרימינולוגיה	פסיכופתיה	11054	60
החטיבה לניהול עסקי ותעשייתי	שוק הדיור ומדיניות	12302	60
	פתרון בעיות ניהוליות: סימולציה ממוחשבת	12273	60
החטיבה לתקשורת חברה ופוליטיקה	רב תרבותיות בתיאוריה ובמעשה	12306	60

לתשומת לבכם,
 יש להירשם לקורסים באנגלית-הרישום הינו באחריות הסטודנט.
 יש לסיים את חובות האנגלית עד תום השנה השנייה.

*סטודנטים לא יירשמו לקורסי חובה בחוג ללימודים רב תחומיים אם קורסי חובה אלה מקבילים לקורסי חובה בחוג הנוסף בו הם לומדים.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'
 ציון ממוצע 60 לפחות בסוף שנה א'.

תנאים לקבלת התואר
 השלמת 120 נקודות זכות במסלול חד חוגי או השלמת 60 נ"ז במסלול דו חוגי בהתאם למבנה הלימודים ולחובות הנדרשים בכל אחת מחטיבות הלימוד, בציון ממוצע 60 לפחות.

חטיבה ללימודי תרבות ישראל והעמים

אשכול ספרות מקראית

קורסי חובת בחירה

החוויה הדתית בשירה-ממזמורי תהלים ועד שירת ימינו

נושאי הלימוד בקורס: מהותה של החוויה הדתית; המבע השירי כביטוי לרחשי ליבו של הפרט ושל ציבור; הסמל כמבע להזדהות; על המבע השירי ודרכיו; תפילות הבקשה והחוויה הדתית שביסודן; תפילות השבח וההודיה; המעמד הטקסי ומאפייניו; החג, משמעותו ומרכיביו-כמענה לצרכים בסיסיים בנפש האדם; הממד הדתי בשירה "חילונית" בשירת ימינו; רמזים, משקעים והגות בשירה בת זמננו (שלונסקי, אלתרמן, גולדברג, זלדה, אבות ישרון, יהודה עמיחי, נתן זך, דליה רביקוביץ ועוד).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 29091 ד"ר שמאי גלנדר ג' 16: 15-17: 45

עולמו של הסיפור המקראי

מטרת הקורס היא לצייד את הלומד בכלים אשר יאפשרו לו לקרוא סיפור מקראי כהלכתו. הקורס יעסוק באופיו של הסיפור המקראי, במבנהו הספרותי, דרכי עיצוב הדמויות והרעיונות, הזיקה בין הסיפור המקראי לחקר המקרא, סיפורים כפולים במקרא ומשמעותם, גלגולו של סיפור מקראי בספרות החיצונית והמודרנית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 29204 ד"ר יעקב אזואלוס ו' 08: 30-10: 00

סיפורי המקרא בראי הפרשנות הקדומה

הקורס יעסוק בניתוח סיפורים מקראיים ובהשתקפותם של הסיפורים והגיבורים המקראיים בספרות חז"ל ובפרשנות הקדומה. העיון המשווה של ספרות המקרא לספרות המדרש והפרשנות הקדומה מגלה רבדים חדשים בסיפור המקראי, שלעיתים הם אף מנוגדים למסרים המקראיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 29100 ד"ר יעקב אזואלוס ו' 08: 30-10: 00

קורסי בחירה

דויד, מרועה ואיש מלחמות-למשיח

ראשי הפרקים של התכנים העיקריים: ראשית דרכו של דויד לעומת ראשית דרכו של שאול; בין אגדות לגרעין היסטורי; דרכו של דויד אל כס המלוכה; מפעליו של דויד ומשמעותם הפוליטית והדתית: הסיפור על העלאת הארון לירושלים; המאבק סביב הרצון לבנות בית מקדש; סיפור המפקד והמגיפה; עיצוב דמות דויד בדמות מלכים ושליטים גדולים במזרח הקדום; סיפורי המאבק על ירושת כס-דויד וההווי בחצר המלכות; ניצני משיחיות: דמות דויד בנבואות, בחזונויות אחרית הימים ובמזמורי תהלים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 29051 ד"ר שמאי גלנדר ג' 18: 15-19: 45

מן המיתוסים לאמונה באל יחיד (מקרא)

ראשי הפרקים של התכנים העיקריים הם: מיתוסים ואמונות רווחות במזרח הקדום; אמונה כאידיאולוגיה; "מפגשים" ראשונים עם האל, ושלבים ראשוניים בתפיסתו: האל כבורא עולם ושליט היקום-מול האל השולט במהלכי ההיסטוריה (אל בורא ואל פודה); הרעיונות הדתיים וההגות שבסיפורים הקדומים, במיתוסים מול סיפורי הבריאה; ערכים בהשתנותם: "אל קנוא ונוקס" מול אל הלומד מן הניסיון; אלוהויות "מוחלטת" ואל העומד לרשות מאמיניו; אל "מתהלך" ונודד-מול אל "יושב בית"; דטרמיניזם ובחירה חופשית; קדושת החיים מול קידוש השם: החיים כמטרה והחיים כאמצעי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11036 ד"ר שמאי גלנדר א' 14: 15-15: 45

"איש ואישה" בספרות המקרא

המקרא והספרות הבתר מקראית מהווים אוצר בלום של התייחסויות לנושאים רבים ומגוונים. מטרת הקורס היא לפתוח ארון ספרים זה לעיון בהתייחסויות המגוונות למעמד האדם והאישה בסוגות הספרותיים השונים. נעסוק בסיפורי בריאת האדם במקרא ובמקומו של האדם בעולם של מטה מול מעמדו כלפי עולם של מעלה. נעסוק בהכרת מעמדה של האישה במקורות יהודיים מקראיים ובתר מקראיים, תוך כדי השוואה עם מקורות חוץ מקראיים. נשרטט את מעמד האישה כפי שהוא עולה מהספור המקראי, החוק המקראי, מקורות חוץ מקראיים ומסיפורי נשים ועל נשים בספרות חז"ל.

אשכול פילוסופיה**קורסי חובת בחירה****פילוסופיה של האמנות**

סקירה של בעיות יסוד באסתטיקה ובפילוסופיה של האמנות. הקורס יעסוק, בין השאר, בטבעו של הייצוג האמנותי, באופני הערכה שונים של יצירת האמנות, ביחס בין אמנות ומוסר, במשמעות באמנות וביופי. במהלך הקורס נזהה בעיות פילוסופיות ייחודיות המתעוררות באמנויות השונות (מוסיקה, ציור, קולנוע וספרות) ואף באמנות מולטימדיה. מטרת הקורס להקנות יכולת לדיון מושכל בעמדות שונות ביחס לאמנות ולפתח יכולת לדון באורח ביקורתי ביצירות אמנות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 29203 ד"ר ערן גוטר א' 16:15-17:45

היבטים פילוסופיים בתרבות המערב

עיון פילוסופי בספקטרום רחב של אבני דרך מובהקות בתולדות תרבות המערב. נתייחס לטקסטים פילוסופיים וספרותיים, ליצירות אמנות, תגליות מדעיות ואף לתרבות פופולארית. מטרת הדיון תהיה לפתח את היכולת להעריך אבני דרך תרבותיות בהקשרן האינטלקטואלי והפילוסופי הרחב. מבין הנושאים שנדון בהם: חייו ומותו של סוקרטס; אדיפוס המלך-תיאטרון וחברה; גלילאו-דת ומדע; דיקרט-בעיית גוף ונפש; קאנט-הציווי המוסרי העליון; ניטשה-אמנות וחיים; מארקס-ביקורת החברה; ידע וזהות אישית בעידן התקשורת המקוונת.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 29054 ד"ר ערן גוטר א' 18:15-19:45

פילוסופיה של המדעים

הקורס מהווה מבוא שיטתי לסוגיות עדכניות בפילוסופיה של המדע. הפילוסופיה של המדע עוסקת בבחינה ביקורתית של המדעים: שיטותיהם ותוצאותיהם. בקורס זה נערוך היכרות ראשונה עם החשיבה הפילוסופית המודרנית בכלל, עם שאלות יסוד בתורת ההכרה הנוגעות למתודולוגיה מדעית ועם שאלות יסוד במטאפיזיקה הנוגעות למשמעותן של תוצאות מדעיות. כמו כן נעסוק בסוגיית התפתחות המדע. להלן רשימת הנושאים המרכזיים שידונו במהלך הקורס: מהותה החקירה הפילוסופית, ההבחנה בין מדע ומדע-מדומה, מודלים של הסבר מדעי, המחלוקת בדבר ריאליזם מדעי, שינוי והתקדמות במדע.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ז: 30075

ב' 29191 ד"ר ערן גוטר ד' 16:15-17:45

קורסי בחירה**חשיבה ביקורתית: שיקול וטיעון בשפת היום-יום**

שיקול וטיעון הם כשרים חיוניים ומהותיים בכל שיח רציונלי. היכולת להעריך נכונה אמיתותן של טענות ותקפותם של טיעונים היא אבן יסוד של המתודולוגיה המדעית לפחות מאז אריסטו. בחיי היומיום מהווים כשרים אלו תנאי הכרחי עבור מידה טובה של ספקנות אינטלקטואלית ויכולת דיאלוגית, שהם מאבני היסוד של כל דיסציפלינה, עיונית או יישומית, העוסקת בחיי אנוש. הקורס יעסוק באסטרטגיות אפקטיביות של חקירה בשפת היומיום ויקנה כלים לוגיים בסיסיים להערכה ביקורתית של טענות וטיעונים. מבין הנושאים שיילמדו: חילוץ מהלך טיעון מתוך טקסט, ניתוח טיעון, זיהוי כשלים לוגיים, ביקורת טיעון כושל ובנייתו מחדש כראוי. הקורס אף יקנה היכרות ראשונה עם לוגיקה פורמלית בסיסית: הצרנת פסוקים בשפה טבעית והוכחת תקפות של טיעון (תחשיב פסוקים ותחשיב פרדיקטים מסדר ראשון).

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 12226 ד"ר ערן גוטר א' 16:15-19:45

פילוסופיה של הנפש

הפילוסופיה של הנפש היא אחד מן הענפים המרכזיים והמתקדמים של הפילוסופיה המודרנית. הפילוסופיה של הנפש עוסקת בטבעם של תופעות ומצבים נפשיים, על שלל סוגיהם, והקשר שלהם להתנהגות האנושית ואף לפעילות המוח. בהקשרים מסוימים מכנים היום לעתים את הפילוסופיה של

הנפש גם בשם "הפילוסופיה של הפסיכולוגיה". מוקדי הדיון בפילוסופיה של הנפש בהחלט משקפים את ההתפתחויות והשינויים המהותיים שהתרחשו בפסיכולוגיה החל ממחצית המאה העשרים ואילך. קורס זה הוא מבוא שיטתי לנושאי הלבנה של הפילוסופיה של הנפש ונועד לאפשר לסטודנטים להתמצא לא רק במקורות הרעיוניים-היסטוריים של נושאי הלבנה אלו ובעמדות התיאורטיות המרכזיות, אשר מאפיינות את התחום, אלא גם בהשלכות הפרקטיות והיישומיות (במדע, בטכנולוגיה ובחברה) של מושגי היסוד ובעיות היסוד של התחום. בנוסף יעסוק הקורס באופנים בהם משיקה הפילוסופיה של הנפש לפילוסופיה של הפעולה סוגיית ולפילוסופיה של המוסר.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11075 ד"ר ערן גוטר ד' 18: 15-19: 45

פילוסופיה ואמונה

הקורס יבחן את נושא הפילוסופיה והאמונה מכמה וכמה נקודות מבט: היחס בין מוסר לדת, בעיית קיום האל והרוע בעולם, ניסיונות שונים להוכיח את קיום האל וניסיונות להפריך הוכחות אלו, פירוש פילוסופי של עקידת יצחק, האופן שבו פרויד מנתח את האמונה הדתית, הפילוסופיה של הדת של ויליאם גיימס ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 29197 מר אדם ויילר גור אריה ד' 20: 00-21: 30

אשכול ספרות וכתובה יצירתית

קורסי חובת בחירה

על משוררים ושירים מימי הביניים

הכרת שירת ימי הביניים-שירת הקודש ושירת החול. התמקדות בשירתם של המשוררים רבי יהודה הלוי, רבי שלמה אבן גבירול, דונש בן לברט, שמואל הנגיד ועוד. שירה זו מתאפיינת בשליטה מופלאה ומושלמת של השפה העברית לרבדיה השונים: לשון המקרא, המשנה, התלמוד והמדרש. במזיגה זו הושמו תכנים אישיים, לאומיים, דתיים במסגרות של שירי קודש וחול.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 29301 ד"ר יעקב אזואלוס ג' 18: 15-19: 45

הספרים הגדולים

הקורס עוסק בהתפתחות הספרות בעת החדשה כראי של תמורות בתחומי הגות, אומנות, חברה, ופוליטיקה. דיונים על שלושה הספרים שבמוקד הקורס-קנדיד של וולטר, זמנים קשים של דיקנס, ו- במערב אין כל חדש של רמק-יצביעו על ההקשרים ההיסטוריים וההקשרים הספרותיים בהם הספרים יצאו לאור. שלושה הספרים הנבחרים מציגים דגשים שונים בספרות המודרנית-אחד (של וולטר) הוא רומן "פילוסופי", אחד (של דיקנס) נכתב מתוך המסורת הספרותית היפה של המאה ה-19 אך גם משחזר מגמות היסטוריות בעידן המהפכה התעשייתית, והרומן השלישי נכתב כ-"רומן פוליטי" שמעלה את הבעייתיות של מלחמה הן בהקשר האירופאי הספציפי הן כתופעה כלל-עולמית. מגוון זה של דגשים ומגמות בתוך הספרים הופך את קורס לחוויה רבת-תחומית. הקורס יציג את הספרות כביטוי של המהות הרבת-תחומית בקיום האנושי. חובות הקורס הן שתי עבודות שיתבססו על שאלות שינוסחו בשיעורים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 29211 ד"ר מתיו סילבר ד' 18: 15-19: 45

המושג "נרטיב" בדיסציפלינות שונות

חלקו הראשון של הקורס יוקדש למושגי יסוד בתורת הסיפורת (טרטולוגיה), כגון: זמן ומרחב (אירוע), מיקוד, המספר והמחבר (המובלע), הקורא והנמען. נקרא כמה סיפורים קצרים, שמהם ניתן ללמוד על חשיבותם של מושגי יסוד אלה ככלים לניתוח הטקסט הסיפורי ולפרשנותו. חלקו השני של הקורס יבחן את גלגולי המושג "נרטיב" בדיסציפלינות אחרות: היסטוריה, פסיכולוגיה, משפטים, פילוסופיה וקולנוע. נבחן את החסרונות ואת היתרונות בהשאלת מונחי יסוד מדיסציפלינה אחת לאחרת.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11047 ד"ר עמית מרכוס ד' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל-03.08.11)

קורסי בחירה

תולדות הספרות הערבית המודרנית

המטרה של הקורס היא לסקור את התפתחותה של הספרות הערבית המודרנית החל מראשית המאה ה-19 ועד סוף המאה ה-20, תוך שימת דגש על הופעת ז'אנרים חדשים, כמו כן לנתח את המאפיינים העיקריים של הספרות המודרנית לאור השינויים הפוליטיים והחברתיים שהתחוללו בחברה הערבית במחצית השנייה של המאה ה-20. יודגשו ווריאציות שונות של הרומן המודרני, הסיפור הקצר והשירה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11037 ד"ר ח'אלד סנדאוי א' 16: 15-17: 45

דיאלוגיות וסמכותנות ביצירות סיפורת בגוף ראשון רבים מבוטל (מעודכן נכון ל- 04.10.11)

אתיקה ופילוסופיה בראי הספרות

בקורס זה, ננסה לבחון היבטים מוסריים מן התחום הפילי מנקודות מבט שונות, כפי שהן באות לביטוי ברומנים ומנובלות שנקרא. הערך המוסף בשימוש ברומנים ככלי לדיון בסוגיות מוסריות, נובע מהיכולת שלנו להתחבר לנושא שהוא מופשט ומורכב, ברמה יותר אישית וחוייתית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 12024 ד"ר מיה מי-טל ד' 18: 15-19: 45

אשכול אמנות וקולנוע

קורסי חובת בחירה

השתקפות והתמודדות עם השואה באמנות המודרנית

הקורס יציג את התגובות האמנותיות לשואה-ציור, פיסול ואתרי הנצחה-על ידי אמנים שונים בארץ ובעולם, מהמחצית השנייה של המאה העשרים ועד ימינו. במהלך השעורים ייבחנו השינויים המתחוללים בתפיסת ובזיכרון השואה, כפי שהם משתקפים באמנות-מאירוע לאומי-קולקטיבי ועד לעיצוב הזיכרון האיש-הייחודי. כן יתקיים דיון בדיאלוג שמקיימת האמנות המודרנית עם תרבות ההנצחה ועם האיקונוגרפיה שלה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11049 ד"ר פנינה רוזנברג ג' 18: 15-19: 45

קולנוע כטקסט פילוסופי

נקודת המוצא בקורס היא הטענה כי קולנוע אינו רק מוצר צריכה וכי, במיטבו, הוא מזמן עיון ממוקד ואפקטיבי בתכנים פילוסופיים. בראשית הקורס נדון במעמדו של המדיום הקולנועי כצורה אמנותית ובקשר בין אמנות ופילוסופיה. חלק הארי של הקורס יוקדש לצפייה ולדיון פילוסופי בסדרה של סרטים. מבין יוצרי הקולנוע שנדון בהם ניתן למנות את קורוסאווה, פליני, קישלובסקי, סקוט, ואחרים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 29056 ד"ר ערן גוטר ד' 16: 15-17: 45

מגדר ותרבות חזותית

הקורס יעסוק בסוגיות הקשורות במגדר ובייצוגים חזותיים בתרבות המערב. הקורס יפגיש תיאוריות מגדריות מתחומים שונים עם ביטויים חזותיים אשר מהווים את העולם החזותי שסביבנו: פרסומות, פוסטרים, איורי ספרי ילדים, ציור, פיסול, צילום, וידאו-ארט ועוד. שאלות שייבחנו בקורס הן: כיצד מוצגת הדמות הנשית לעומת הדמות הגברית? אילו סטריאוטיפים מגלמים הייצוגים? כיצד השתנה הדימוי הנשי לאורך הדורות בעולם ואצלנו בישראל? מה תרמו נשים יוצרות לשיח התרבותי המגדרי-בארץ ובעולם?

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11053 גבי שחר מרנין-דיסטפלד ב' 16: 15-17: 45

קורסי בחירה

Sex, Drugs & Rock'n'Roll: תרבות הנוערים

בני נוער נחשבים לקבוצה חברתית ייחודית מאז מחצית השנייה של המאה העשרים בלבד. תקופת החיים הנחשבת ל"גיל ההתבגרות" מתייחדת במאפיינים פסיכולוגיים וסוציולוגיים, ובה בעת מהווה אתגר עבור תעשיות התרבות הפופולארית והתקשורת המטפחות אותה. התעשיות מקדישות לבני הנוער משאבים רבים בעיקר בתחום המוזיקה. המוזיקה מלווה את חיי בני הנוער בכל רגע וממלאת עבורם תפקידים

מרכזיים וחיוניים בטיפוח חיי החברה שלהם כמו-גם בפיתוח זהותם הפרטנית. אכן, המוזיקה מהווה את המדיום המרכזי ביותר בתקופת גיל הנעורים. לכן, הקורס יתמקד במוזיקה הפופולארית: תולדותיה, משמעויותיה, תפקידיה, השפעותיה, סוגות (ז'אנרים) שונות וכדומה. נתוודע למושגי מפתח ולתיאוריות המסבירים תופעות אלו. נבחן היבטים מגוונים הקשורים לבני נוער וצריכת מוזיקה, כגון: המשברים הפסיכולוגיים האופייניים למתבגרים, מסיבות טראנס ושימוש בסמים, תופעת הערצת זמרים, תפקידי המין והחזזור בחיי המתבגר, זמרות כסוכנות חיברות, תולדות הרוק והפופ, משמעויות התמלילים של השירים וכדומה.

2 שש"ס / 2 ני"ז / ש' / 56

ז: 23238

א' 23476 ד"ר עמית קמה ב' 16:15-17:45

הקולנוע האיראני-סוגיות חברתיות, מגדריות ופוליטיות

הקורס יבחן את התפתחות הקולנוע האיראני בתקופת הרפובליקה האסלאמית תחת שלטונם הקפדני של אנשי הדת השיעיים. באמצעות צפייה בסרטים איראניים שונים נבקש לנתח את ההיבטים הפוליטיים, החברתיים, המגדריים והתרבותיים השוררים באיראן מאז מהפכת חומייני ב-1979 ועד היום.

2 שש"ס / 2 ני"ז / ש' / 56

ב' 11033 ד"ר איריס פרוכטר ב' 16:00-17:30 (מעודכן נכון ל-25.10.11)

היסטוריה של מוזיקת הג'אז

הצגת התפתחותה של מוזיקת הג'אז על סגנונותיה השונים, תוך התייחסות להשפעות התרבותיות, החברתיות, והמוזיקליות שתרמו להיווצרותה ולהתפתחותה של מוזיקה ייחודית זו. כמו כן הצגתם של נגני הג'אז החשובים, סגנונם ותרומתם הייחודית. החומר הנלמד ילווה בהאזנה מודרכת להקלטות המייצגות את התקופות, הסגנונות והנגנים השונים.

2 שש"ס / 2 ני"ז / ש' / 56

ב' 29090 ד"ר דן כהן ב' 18:15-19:45

ילדים בעולם התקשורת

הקורס יתמקד ביחסי הגומלין הייחודיים שבין תקשורת ההמונים לילדים. במסגרת הקורס נדון במקומם של אמצעי התקשורת השונים: ספרות ילדים, עיתונות ילדים, טלוויזיה ואינטרנט בעולמם של ילדים. נתייחס לסוגיות כגון: השפעת התקשורת על דימוי גוף, מיניות והפרעות אכילה בקרב ילדים. כמו כן נתייחס לסוגיית האלימות בתקשורת: נשאל האם היא גורמת לילדים להיות אלימים יותר? מקום מיוחד נקדיש למקומה של הפרסומת בקרב ילדים כקהל ייחודי וכן למדיניות שידור, אתיקה מקצועית וארגונים בנושא תקשורת וילדים. לבסוף נדון בשאלה האם ניתן להדריך ילדים כיצד לצרוך תקשורת באופן יעיל?

2 שש"ס / 2 ני"ז / ש' / 56

ב' 23479 ד"ר ציפי ישראלי ד' 10:15-11:45

אשכול היסטוריה יהודית וכללית

קורסי חובת בחירה

היהודים בעת החדשה מאמנציפציה לשואה, ומשואה לתקומה

מטרת הקורס: סקירה כללית של תולדות היהודים בעת החדשה, באירופה, בצפון אמריקה ובארצות האסלאם. הקורס יבדוק את האינפורמציה וההשכלה באירופה, תהליכי מודרניזציה במזרח התיכון והסכסוך היהודי-ערבי, והיבטים שונים בחיי היהודים בארצות דמוקרטיות במערב (אנגליה, ארה"ב, צרפת). דיונים על השואה-בקורס זה יתמקדו במאמצי הצלה ובמיוחד בהתמודדויות עם השואה לאחר האסון ובהשפעת השואה בזהות היהודית העכשווית.

2 שש"ס / 2 ני"ז / ש' / 56

ב' 29036 ד"ר מתיו סילבר ג' 18:15-19:45

היהודים בארה"ב בעבר ובהווה

מטרת הקורס: סקירת המגמות החשובות בהיווצרותה של הקהילה היהודית בארה"ב. הקורס יעסוק בנושאים מתחום הדת והחברה, וגם במערכות היחסים בין יהודים בארה"ב ויהודים בארצות שונות (כולל מדינת ישראל). יבדקו קווי היסוד והדמיון בחיי ארה"ב, לעומת יהודים בארצות אחרות-הקורס יבחן שאלה זו מזוויות שונות.

2 שש"ס / 2 ני"ז / ש' / 56

א' 29355 ד"ר מתיו סילבר ד' 16:15-17:45

תיקון עוולות היסטוריות

בשנים האחרונות נפוצות בישראל ובעולם תביעות להכרה ולתיקון של עוולות היסטוריות, שנגרמו לקבוצות על ידי מדינות בעבר הרחוק או הקרוב יותר. כך למשל, תביעות של שחורים, ילידים, מהגרים ו"אחרים" התובעים את המדינה או גופים הקשורים עימה בגין הפרה נרחבת של זכויות אדם בסיסיות ובעיקר הפלייה נגד פרטים רבים המבוססת על דת, גזע או שונות אתנו-תרבותית. הקורס יעסוק בהיבטים שונים של תופעת תיקון העוולות ההיסטוריות ובשאלה באיזו מידה יש בכוחם של תהליכים אלו לסייע לפיוס בין קבוצות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22308 ד"ר רות אמיר ג' 10: 15-11: 45

קורסי בחירה

שואה וקיום: היבטים הומאניים ורב תרבותיים של השואה

לזיכרון הקולקטיבי של השואה תפקיד מרכזי בהגדרת הזהות הישראלית ובמאבק הפוליטי והתרבותי על עיצובה. הוא משקף את עולם הערכים של תרבות ה"יחד", ויוצא מנקודת ההנחה שיש חשיבות ערכית במעשה המשותף של הזכירה, כביטוי לסולידריות לאומית וחברתית רחבה יותר. במשך שנים ארוכות נחשב זיכרון השואה ל"טאבו" בנושא אינטלקטואלי וחינוכי ביחסי יהודים וערבים. תחושת שני הצדדים הייתה כי מוטב להניח לנושא מאיים זה ולא לגעת בו כלל, בעיקר משום הקושי להפריד בין תולדות השואה לסכסוך הפוליטי במזרח התיכון. נושא השואה כמעט ולא נלמד במסגרת תוכנית הלימודים במגזר הערבי והאינטליגנציה הערבית הייתה מנותקת ע"פ רוב מהנושא. באופן דומה, לאורך שנים, קיימת הייתה רתיעה בציבור היהודי מהעלאת הנושא כחלק מהשיח התרבותי או החינוכי עם ערביי ישראל. משום כך ראוי לבחון מה מקומו של זיכרון השואה בעיצוב תודעת היהודים כפרטים וכציבור, ואת האפשרות שהשואה היא בעלת פוטנציאל להוות נקודת מפנה בעיצוב התודעה היהודית והאוניברסאלית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 29370 ד"ר חוה שכטר ב' 16: 15-17: 45

סקס ואבולוציה

מתחילת דרכו אופיין המדע כתחום גברי שהעיסוק בו דורש חשיבה גברית רציונאלית ואובייקטיבית. למרות זאת היה המדע מושפע ממוסכמות חברתיות ומדעות קדומות ולכן עסק לא רק בחשיפת האמת אלא גם ביצירתה-בין היתר בכך שסיפק הוכחות "מדעיות" לנחיתות הגופנית, האינטלקטואלית והמוסרית של נשים (ושל גזעים לא לבנים). אחד התחומים המדעיים שהיה ועודנו נתון לביקורת הוא תחום הסוציוביולוגיה שחקר התנהגות חברתית של בעלי חיים ופיתח תיאוריות אבולוציוניות גם לגבי התנהגות של בני אדם. בחלקו הראשון של הקורס נדון בתיאוריה אבולוציונית של ההבדלים בהתנהגות המינית בין זכרים ונקבות ונבדוק את מידת הרלוונטיות שלה לגברים ולנשים. בהמשך נדון לעומק בסוגיות מורכבות שנמצאות בתפר בין מדע וחברה-אמצעי מניעה והפלות, טכנולוגיות פרויון כמו הפריה חוץ גופית, תרומת ביציות ופונדקאות, שיבוט, אונס ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 20117 ד"ר עדנה גורני ג' 16: 15-17: 45

הפרד ומשול-על הפוליטיקה של יחסי סביבה וחברה

הקורס יעסוק בחשיבה ביקורתית על יחסי הגומלין שבין חברה לסביבה. בחשיבה ובתרבות המערבית נשים וילידים זוהו עם הגוף ועם האדמה והטבע, בניגוד לגברים מערביים שזוהו עם האינטלקט, הרוח והתרבות. נבחן כיצד התפתחה צורת מחשבה זו וכיצד שמשה לקבע את נחיתותן של נשים, של ילידים ושל הטבע, ולהצדיק את הצורך בשליטה, ריסון ובידות. נתייחס לשאלה האם לנשים ולגברים תפיסה שונה לגבי טבע ותרבות ומה משמעותה של תפיסה רב-תרבותית בהקשר האקולוגי-פמיניסטי. נבחן סוגיות עכשוויות במציאות הישראלית ונעסוק במשמעות של פוליטיקה סביבתית בהקשר של צדק סביבתי - החלוקה והניהול של המשאבים הסביבתיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11063 ד"ר עדנה גורני ג' 18: 15-19: 45

"במקום בו אין אנשים השתדל להיות איש" (מסכת אבות) שאלת האדם והאנושיות בתקופת השואה

העיסוק בשאלת האדם והאנושיות בתקופת השואה מזמן אתגר ערכי מורכב. התמודדות עם סוגיה זו הינה בעלת חשיבות רבה ברמה האישית, היהודית והאוניברסאלית גם לאור הקשריה האקטואליים. בניסיון להתמודד עם פרק מרתק זה הקורס יעסוק, בין היתר, בשאלות כמו: מה היו הדילמות שעמדו בפני היהודים בעמדם מול המרצחים מחד ואל מול שכניהם מאידך? כיצד קרה ששכנים קמו על שכניהם להרגם? כיצד הצליחו יחידים להפוך מ"עומדים מן הצד" למצילים? אילו כוחות עמדו להם ועם מה היה עליהם להתמודד? מה הפך אחרים לאדישים או משתפי פעולה? מדוע הפכו "אנשים רגילים" לרוצחים?

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11025 גב' נעמה אגוזי ד' 14: 15-15: 45

משפט תרבות וחברה: סוגיות נבחרות במשפט ציבורי

המשפט הציבורי נוגע לכל אזרח במדינה. הוא חולש על דפוסי שלטון, התערבות המדינה בבחירה הנתונה לפרט החי בתוכה, מארג היחסים בין רשויות המדינה השונות ובין האזרח לרשויות השלטון. הקורס יבחן את השפעת התרבות של הקבוצות השונות בחברה רב תרבותית כמדינת ישראל. נכיר זכויות יסוד ודרך פסקי דין עקרוניים נבחן כיצד התמודד בית המשפט עם שאלות של מתחים ויחסי גומלין בין קבוצות במדינה בנושאי תרבות, דת חינוך ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11066 עו"ד ורדה סמואלס ד' 30: 21-00: 20

היבטים השוואתיים של מדיניות פיתוח בחברות מרובות קונפליקטים מבוטל (מעודכן נכון ל-06.10.11)

שליטה חברתית (מעודכן נכון ל-24.08.11)

הקורס מציג בפני הסטודנטים את אחד העוגנים של הדיון הסוציולוגי-השליטה החברתית. תחילה יתקיים בדיון בשאלה מהי שליטה חברתית, מדוע היא מתקיימת וכיצד היא פועלת. במסגרת דיון זה גם נדון שקשר שבין שליטה חברתית לסוגיות של צדק חברתי, ונתייחס לשאלת כוחו של הנשלט ואפשרותו להשפיע על גורלו. בהמשך הקורס נציג את צורותיה ואתריה המרכזיים של השליטה החברתית: שליטה כלכלית, שליטה תרבותית, שליטה של אליטות, שליטה בקבוצות ובארגונים, שליטה של תאגידים, שליטה על רקע אתני, שליטה מגדרית ועוד. בחלקו האחרון של הקורס נדון באפשרויות של שינוי חברתי-בפן הפוליטי של החיים החברתיים: נתייחס לשקיעתן של המפלגות ולעלייתה של החברה האזרחית, ונשאל עד כמה זו מהווה זירה ממשית של שינוי חברתי

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11050 מר גדי ניסים א' 16: 15-17: 45

הפרטה וחברה

הקורס דן בתהליך ההפרטה מפרספקטיבה רחבה וביקורתית-החל מהגדרת התהליך, פרוט האסטרטגיות והטכניקות המנחות אותו, ניתוח ההקשרים החברתיים והאידיאולוגיים במסגרתם הוא מתעצב, ובחינת האופן בו הוא תורם לעיצוב היחסים המעמדיים והאתניים בישראל; וכלה בבחינת ביטוייו השונים בתחומים חברתיים שונים בחברה הישראלית: הפוליטיקה, הבריאות, החינוך, הקיבוץ, יחסי העבודה, שרותי בתי הסוהר ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11051 מר גדי ניסים א' 18: 15-19: 45

החברה המזרח-תיכונית: גישה אנתרופולוגית

בלימוד ההיסטוריה של המזרח התיכון בעת החדשה, נטייה שכיחה היא לעסוק בעיקר בצדדים פוליטיים של תולדות האזור, היחסים בין חלקיו השונים, ויחסיו עם כוחות שמחוצה לו. ואולם כמו קורותיה של כל חברה אנושית, ותולדות האזור הזה כוללים היבטים חשובים נוספים המהווים חלק מהותי מעברו הרחוק והקרוב וקשורים בזיקה הדדית הדוקה עם המישור הפוליטי. מטרת השיעור הנוכחי היא להתבונן בכמה מן הצדדים הלא-פוליטיים הללו בהיסטוריה המודרנית של המזרח. הרצאות הקורס תעסוקנה במגוון שאלות בנושאי חברה, תרבות, חינוך, מיגדר וחי היום-יום באזור במאה השנה האחרונות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11034 ד"ר איריס פרוכטר ב' 18: 15-19: 45

משפט בשואה

הקורס נועד להעניק לסטודנטים ידע וכלים להבנת האנטישמיות והגזענות מן ההיבט המשפטי, עליית הפאשיזם והנאציזם, דיכוי הדמוקרטיה בגרמניה, הגורמים והנסיבות לעליית המפלגה הנאצית לשלטון והמעבר של גרמניה מדמוקרטיה לנאציזם, חוקי הגזע של נירנברג, משפטי נירנברג, משפט קסטנר, משפט אייכמן, תופעות של הכחשת שואה ומשפטיהם של מכחישי שואה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 29377 ד"ר עו"ד נחום פרנקל ב' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל-17.08.11)

העולם כולו נגדנו? האנטישמיות החדשה בראי העיתונות הישראלית בוטל (מעודכן נכון ל-03.08.11)

סוגיות בתרבות המאה העשרים

סוגיות מרכזיות בתרבות המאה העשרים-המאה העשרים היא מאה של אידיאולוגיות, מלחמות עולם, מהפכות חברתיות ומהפכות מדעיות. מאה של ניגודים, מאה של הישגים מדעיים וטכנולוגיים, צמיחה תרבותית וזרמים חדשניים במדע, בפילוסופיה ובאומנות. במהלך הקורס נוהג את התופעות, נחקר את ההתפתחויות ודרכי ביטויין ונעמוד על המשמעויות לגבי הפרט, החברה, המדינה והציביליזציות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11032 גב' בינה ניר ג' 18: 15-19: 45

העמק הוא חלום "עמק יזרעאל"

הקורס יעסוק במרחב המכונה "העמק" התחום בין הרי הגליל שבצפון להרי השומרון שבדרום, על רקמת החיים המגוונת שבו. נבחן את המבנה הגיאוגרפי, את צורות ההתיישבות השונות שהתפתחו בו החל מן המאה התשע עשרה ועד ימינו: עפולה כמרכז עירוני, קיבוצים ומושבים כהתיישבות שיתופית, והתיישבות כפרית: ערבית, טמפלרית וקהילתית. נדון במרכיבים שליוו התפתחותה של ההתיישבות על היבטי הביטחון, הכלכלה, התרבות, החינוך והבריאות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 29221 ד"ר אסתר כרמל-חכים ד' 14: 15-15: 45 (מעודכן נכון ל- 07.08.11)

אשכול דתות

קורסי חובת בחירה

מבוא לדת האסלאם

סקירה היסטורית וניתוח של הרקע לצמיחת האסלאם, ועיקרי הדת תוך התייחסות אל הזיקה שבין עיקרים אלה לבין ההיסטוריה של האסלאם. הנושאים הנדונים: התקופה הטרנס-אסלאמית בחצי-האי ערב, הנביא מוחמד ועליית האסלאם, הקוראן, מבנהו, לשונו, העלאתו על כתב, ועריכתו, חמשת מצוות היסוד באסלאם, עיקרי האמונה, התפתחות התורה שבעל-פה (חדית'), ספרות ההלכה המוסלמית, התפתחות המשפט המוסלמי, אסכולות ההלכה באסלאם, האסלאם השיעי, כיתות באסלאם: האסמאעיליה, הדת העלווית (הנוצירית), הדת הדרוזית, פולחן עממי- קברים קדושים, אסלאם מודרני.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ז: 28001

א' 28017 ד"ר ח'אלד סנדאוי ג' 16: 15-19: 45

מבוא ליהדות

מטרת הקורס היא להציג בפני הלומדים את תפיסות העולם המרכזיות של היהדות כדת וכתרבות. הדת היהודית, היתה הראשונה להכיר במונותיאזים כבסיס לאמונתה, נדון בתפיסת האל, ביחסים בין האל לאדם, ביחסי פרט וקהילה, במצוות ובחוקים המאפיינים את עולם היהדות. נתוודע לקאנון היהודי החל מהמקרא, הספרים החיצוניים, מגילות מדבר יהודה, פרשנות המקרא לגווייה ושיטות הפרד"ס, תורה שבעל פה: משנה ותלמוד, מדרש והלכה, סידור התפילה, ספרי השו"ת, עולמו של הפיוט ועוד. נעמוד על מושגי יסוד במעגל החיים היהודי, הטקסים וכלי הפולחן, מושגי טומאה וטהרה, מוסדות ביהדות: בית הכנסת ועולם התפילות שבו, חדר, תלמוד תורה, ישיבה, בית דין, מקווה, בית עלמין. ממלאי תפקידים בעולם היהודי: רב, דיין, שוחט ומוהל, מלמד. אמונות ודעות: האל, התורה, י"ג עיקרי האמונה, המשיחיות ביהדות. היחסים בין היהדות לאסלאם ולנצרות. זמן, מרחב, רעיון ומנהג בחגי ישראל המקראיים והבתר מקראיים ובחגים המתחדשים בימינו. הציונות והיהדות והזרמים השונים ביהדות בישראל ובעולם: חסידים ומתנגדים, אורתודוכסים, קונסרבטיבים ורפורמים. דמויות מופת בעולם היהדות כהרמב"ם ו"מורה נבוכים" שלו, יהודה הלוי ו"הכוזרי" שלו, הרב קוק ותפיסתו הציונית. מעמד האישה ביהדות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11068 ד"ר יעקב אזולוס ו' 12: 15-13: 45

קורסי בחירה

החברה הערבית בישראל

הקורס נועד להציג את מאפייניה החברתיים, והפוליטיים של החברה הערבית של הערבים בישראל. הקורס יתמקד בניתוח והבנת תהליכים ותמורות מרכזיים שהתרחשו בחייהם של הערבים אזרחי ישראל מאז קום המדינה ועד ימינו, במגוון תחומים, חברתיים, כלכליים, דמוגרפיים, חינוכיים, ובתחום ההשכלה הגבוהה, והשלטון המקומי, המבנה הפוליטי וזהות לאומית ואזרחית. הקורס יבחן סוגיות הנוגעות למעמדם במדינה, המדיניות כלפיהם, התנהגותם הפוליטית, קשריהם עם הרוב היהודי, עם הפלסטינים והעולם הערבי. כמו כן הקורס בוחן את החברה הערבית במגוון עשיר של נושאים ומזוויות ראייה שונות של תחומים שונים.

קווי יסוד בתולדות הערבים, דת האסלאם ותרבותה

קורס זה יעסוק בחצי האי ערב, ערב הופעת האסלאם; הרקע להיווצרות האסלאם; הנביא מחמד וצואתו הדתית מדינית; ח'ליפות ומנהיגות בעדה המוסלמית; סוגיית הירושה לשלטון; הח'ליפים יישרי הדרך, השושלות האומיית והעבאסית ויורשותיהן; הקראן, החדיתי ומצוות היסוד באסלאם; משמעות האחדות בין דת ומדינה באסלאם; תרבות האסלאם בימי הביניים ומשמעותה להתפתחות התרבותית מחוץ לגבולות האימפריה האסלאמית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56
א' 12025 ד"ר עודד נוימן ב' 15: 45-15: 14

מבוא לדתות הודו

הודו מאופיינת ברבגוניות דתית רבה, וההינדואיזם, הבודהיזם, הג'אייניזם והסיקהיזם הן מסורות מכוונות בזהות ההודית, ונקראות גם 'מסורות הדהרמה'. הרב-דתיות והרב-תרבותיות ההודית משכה לתת היבשת גם דתות אחרות וכך השתקעו הזורואסטריזם בהודו, לאחר שעזבו את מולדתם, איראן. הדתות האברהמיות או המונותאיסטיות, כלומר היהדות, הנצרות והאסלאם, הגיעו להודו דרך סוחרים, מיסיונרים וצבאות כובשים, והתפתחו באופן ייחודי להודו בדרך של דיאלוג עם המסורות המקומיות. במהלך המאות ה-19 וה-20 הגיעה הדת הבהאיית להודו והתפתחה שם באופן ייחודי אימוץ דוקטרינות הינדואיות. הקורס סוקר את תשעת הדתות האלה, כלומר הינדואיזם, בודהיזם, ג'אייניזם, סיקהיזם, יהדות, נצרות, אסלם, זורואסטריאניזם והדת הבהאיית בהקשרם ההודי. הקורס ילווה בצפייה בקטעי סרטים רלוונטיים וייתכן שיוזמנו גם מרצים אורחים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56
א' 11056 ד"ר איתמר תאודור ב' 15: 45-19: 18

מלחמה ושלוש במזה"ת (מעודכן נכון ל-27.10.11)

עקרי השיעור יעסקו בהארה ובניתוח של הסוגיות הבאות: הסכסוך הערבי-יהודי האלים בארץ ישראל בתקופת המנדאטים והפיכתו לסכסוך בין המדינות הערביות ובין מדינת ישראל מאז הקמתה; השימוש המאורגן התדיר בכוח צבאי בזירה המזרח תיכונית בשלושת העשורים הראשונים שלאחר הקמת המדינה, במסגרת "המאבק על הטריטוריה" ובמקביל הניסיונות המוקדמים להשכין שלום בזירה זו, כגון: הסכמי שביית הנשק "השלוש שחמק 1949-1952" והניסיון קצר הימים להסדר בראשית שנות ה-50; השינוי במסלול הסכסוך בשלושת העשורים האחרונים של המאה ה-20 והעשור הראשון של המאה ה-21, ובמקביל המלחמות בתקופה המכונה "תהליך השלוש"; המלחמות וההסכמים הבין-ערביים, נעדרי הקשר לסכסוך הערבי-ישראל.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56
א' 11078 ד"ר עודד נוימן ב' 15: 45-13: 12

דת, חינוך ומשפט מוסלמי במדינות האזור

הקורס יעמוד על הנושאים הבאים: סקירה כללית על ההתפתחות ההיסטורית של המשפט המוסלמי, מקורות משפט המוסלמי, יידונו נושאים כגון: החזקת ילדים, אפוטרופסות, נישואין, גירושין, מזונות אישה, מזונות ילדים וכו'. כמו כן הקורס ידון בבתי דין שרעיים בארץ ויחסי לחקיקה הישראלית. וגם בחינוך הערבי בישראל מנקודת ראות התנועה האסלאמית, חינוך והשכלה גבוהה בסוריה, ירדן, ומצרים, מוסד אל-אזהר כמוסד דתי סוני, מערכת החינוך הדתית השיעית "החוואזיית" באיראן ותפקידה בגיבוש הזהות הדתית השיעית, העולמא אנשי הדת) שיעיים, מקורות העוצמה, הנהגתם הרוחנית, תורתו המהפכנית של ח'ומיני.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56
א' 12213 ד"ר ח'אלד סנדאוי ה' 15: 45-17: 16

משמעותם של חגי ישראל

לוח השנה העברי משובץ בימי חג ומועד, אשר הם בבחינת איים של רוגע בים הזמן. מטרת קורס זה היא לבחון-לאור מקורות החג במקרא, בתורה שבעל פה, בזיקתו לטבע, במנהג ובדין, בהתייחסות של הספרות, השירה והאומנות לחג-את המימד החינוכי הטמון בימים מיוחדים אלו. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: חגים מייצגים; חגים המופיעים במקרא, חגים המופיעים בספרות שמחוץ למקרא, חגים וימי זיכרון מתחדשים, חגים שעוצבו על ידי הציונות המתחדשת בארץ ישראל. לוח השנה היהודי כמבטא השקפת עולם יהודית, תודעת היחד וגיבוש הזיכרון ההיסטורי. לוח השנה, על שבתותיו וחגיו, הוא כלי חינוכי יעיל להכיר דרכו את העולם היהודי כגוף חי, תוסס ונושם. לוח השנה היהודי מעיד על חברה מחוברת לארצה, לטבע שלה, לנוף, לעבודת האדמה ולזיכרון ההיסטורי שלה. בירור מושגים מרכזיים בנושא הנלמד כגון, מועד, חג, קדושה, יחס לזמן ולמרחב בתרבות היהודית ועוד. הדיון בחג יורכב ממספר יסודות, מקור החג, טקסטים רלבנטיים, המשמעות החינוכית של החג, מקומו בלוח השנה, אופיו של החג מבחינה חקלאית, היסטורית, דתית, מנהגים ודינים.

נשים תחת רעלה

הקורס ידון בנושאים הבאים: מה מתרחש מאחורי הרעלה, מאחורי התריסים המגופים על עולמה של האישה הערבייה והמוסלמית בארצות המזרח התיכון, התרבות המוסלמית מציבה הגבלות וסייגים רבים על דרכה של האישה מאז הילדות ועד בגרות, הקורס ינסה להסיר את הלוט מעל מסתורין שמאחורי הרעלה, הנשמר בחברת הערביות מוסלמיות בקנאות רבה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12207 ד"ר ח'אלד סנדאוי א' 20:00-21:30

זהויות יהודיות מתחדשות בחברה הישראלית: בין חילוניות לרוחניות

הקורס יעסוק בהתפתחותן של זהויות דתיות חדשות בחברה הישראלית ב-15 השנים האחרונות ביניהן: החרדי הישראלי החדש, הזהות החרדית מזרחית נוסח ש"ס, זהויות יהודיות ניאור- חסידיות, זהויות רוחניות המשלבות בין יהדות לבין העידן חדש והזהות היהודית-חילונית של תנועת ההתחדשות היהודית. העיון במקרים השונים יעשה מתוך הדיון במושגים אנליטיים של מגדר, אתניות, סמכות ויחסי דת ומדינה. בנוסף, הדיון בזהויות אלה יעשה תוך עיון בגישות שונות לשאלת זהות בעולם הפוסט מודרני בכלל וזהות יהודית בפרט. נדון בגישות המדגישות תפיסה בינארית דת מול חילון, ומסורת מול קידמה לעומת גישות עכשוויות יותר הרואות את הזהות בכלל וזהות דתית כזהות דיפוזית, נזילה, הניתנת לעיצוב על ידי הפרט.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12022 גב' רחל וורצברגר ב' 16:15-17:45

מטקסט לטקס: היבטים אנתרופולוגיים ביהדות

מטרת הקורס היא לעסוק בפניה השונים של היהדות העכשווית מתוך פרספקטיבה אנתרופולוגית הבוחנת את היהדות כתרבות, כשפה, כחברה וכזהות. במהלך הקורס נעסוק במחקרים שנערכו על 'יהדות', ועל 'יהודים' תוך שימוש במתודולוגיה האנתרופולוגית: עבודת שדה, תצפית משתתפת וראיונות. תוך הסתמכות על תיאוריה אנתרופולוגית נבחן תופעות תרבותיות יהודיות ישראליות עכשוויות כדוגמת עלייה לרגל לקברי צדיקים ולהר מירון, לימוד טקסטים יהודיים במסגרות אורתודוקסיות ולא אורתודוקסיות, ניסיונות לשינויים במעמד האישה ביהדות ועוד. הפרספקטיבה היהודית תשמש אותנו לבחינה ביקורתית של כמה מסוגיות היסוד של מדעי החברה כדוגמת ריטואל, עלייה לרגל, אוריינות טקסטואלית, מגדר, זיכרון וסמכות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12021 גב' רחל וורצברגר ב' 18:15-19:45

המעורבות האיראנית בעיראק: מניעים, מאפיינים והשלכות

איראן חולקת את גבולה הארוך ביותר 1500 ק"מ עם עיראק, ויש לה עניין מיוחד בנעשה בעיראק, ובטיפוח המאחז השיעי הגדול בדרום עיראק, הקורס ידון במעורבותה של איראן בעיראק בתקופה שלאחר נפילת משטרו של סדאם חוסין בשנת 2003, במישור הצבאי, פוליטי, כלכלי, ודתי שבאמצעותם איראן מבקשת לעצב מדינה בדומיננטיות שיעית, התואמת את האינטרס של איראן, הקורס יבחן אופייה של מעורבות זו, מניעה מגבלותיה, והשלכותיה האפשריות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11039 ד"ר ח'אלד סנדאוי ג' 16:15-17:45

מודרניזציה חינוך והשכלה במזרח תיכון (מעודכן נכון ל- 27.10.11)

עיקרו של הקורס יעסוק בניסיונות לרפורמות במאה ה"ח; בתהליכי מודרניזציה חינוך והשכלה במאות ה-19 וה-20; פלישת נפוליון למצרים והחשיפה לרעיונות המהפכה הצרפתית; חידושי מחמד עלי ואסמאעיל; ראשיתו של החינוך המודרני; ראשוני האינטלקטואלים וראשית הקוסטיטוציונאליזם והעיתונות; התנטימאית ושאר הרפורמות באימפריה העות'מאנית במאות ה-18 וה-19; המודרניסטים החילוניים במצרים; ראשיתו של תהליך ההתמערבות באיראן; הרפורמות של הסולטאן עבד אל-חמיד והתורכים הצעירים; המודרניזציה והחינוך במדינות הלאום דוברות הערבית במזה"ת לאחר מלחמת העולם השנייה, בתורכיה המודרנית ובאיראן החדשה תחת שלטונם של רזא שאה, מוצדק ומחמד רזא שאה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11079 ד"ר עודד נוימן ג' 12:15-13:45

מיהו יהודי, מהי יהדות? יחסי דת ומדינה בישראל

הדת בישראל היא גורם מרכזי ומפלט אחד: מחד, לדת תפקיד חשוב בגיבושה של הזהות הלאומית בישראל. מאידך יחסי הדת והמדינה, בעבר ובהווה, קשורים לקונפליקטים רבים המפליגים את החברה הישראלית. במהלך הקורס נבחן היבטים שונים של יחסי הדת והמדינה החל בסקירה תיאורטית תוך עיון בהגות המקראית, הרמב"ם ואחרים, דרך הסדרים פוליטיים וקונפליקטים מרכזיים ואקטואליים אשר הדגישו את השע העמוק בין חילוניים לדתיים בישראל, כגון: שאלת מיהו יהודי, חוק השבות, דיני

אישות ועוד. כמו כן, נשמע הרצאות אורח של אישיים המיציגים זרמים ביהדות ונדון בפוליטיקת הזהויות והייצוג של זרמים אלו בשיח הציבורי בישראל.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22294 ד"ר אסף תורג'מן ד' 15:15-14:45

עדות ומיעוטים במזרח התיכון

המזרח התיכון ערש התפתחותן של שלוש הדתות המונותאיסטיות מהווה גם ערש התפתחותן של כיתות ואומנות לא אורתודוכסיות וכן של עדות ומיעוטים דתיים, אתניים ולשוניים. הקורס יעסוק ברקע להיווצרות האסלאם, ברקע האידיאולוגי להיווצרות מיעוטים לא אסלאמיים ומקומם במדינות האסלאם, במאפיינים ודרכי התפתחות הפוליטית חברתית והתרבותית של המיעוטים השונים ושל תנועות פונדמנטליסטיות, וביחסיהן עם גורמי השלטון המרכזי. הקבוצות העיקריות שיטופלו במסגרת זאת הן: השיעה באסלאם במיוחד באיראן ובלבנון וכן העלאוויים, הדרוזים, הכורדים כמיעוט האתני הגדול ביותר, המרונים, הארמנים, האשורים, הקופטים ומיעוט נוצריים אחרים וכן מיעוטים קטנים נוספים אחרים כגון: היזידים, הזידים, התורכמנים הצירקסים ואחרים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11077 ד"ר עודד נוימן ד' 16:15-17:45 (מעודכן נכון ל-24.08.11)

השיעה במזרחית: דת, פולחן, חברה ופוליטיקה

להכיר את הרקע ההיסטורי ואת קווי היסוד בדוקטרינה השיעית האמאמית בעיקר, כמו כן להכיר את הזרמים השונים בשיעה ולהכיר את הטכסים השיעיים למיניהם, כגון: החגים, מיניהם, כמו כן הקורס ידון במערכת הלימוד הדתית השיעית "החווזוויית" ותהליך הכשרת אנשי דת שיעיים, הקורס ידון גם במצבם של השיעיים במדינות המזרח התיכון כגון: איראן, עיראק, לבנון, סוריה, ערב הסעודית, מצרים, בחריין, כווית, קטר, ותימן.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12208 ד"ר ח'אלד סנדאוי ג' 18:15-19:45

אשכול שואה והזהות היהודית

קורסי בחירה

שואה וקיום: היבטים הומאניים ורב תרבותיים של השואה

לזיכרון הקולקטיבי של השואה תפקיד מרכזי בהגדרת הזהות הישראלית ובמאבק הפוליטי והתרבותי על עיצובה. הוא משקף את עולם הערכים של תרבות ה"יחד", ויוצא מנקודת ההנחה שיש חשיבות ערכית במעשה המשותף של הזכירה, כביטוי לסולידריות לאומית וחברתית רחבה יותר. במשך שנים ארוכות נחשב זיכרון השואה ל"טאבו" בנושא אינטלקטואלי וחינוכי ביחסי יהודים וערבים. תחושת שני הצדדים הייתה כי מוטב להניח לנושא מאיים זה ולא לגעת בו כלל, בעיקר משום הקושי להפריד בין תולדות השואה לסכסוך הפוליטי במזרח התיכון. נושא השואה כמעט ולא נלמד במסגרת תוכנית הלימודים במגזר הערבי והאינטליגנציה הערבית הייתה מנותקת ע"פ רוב מהנושא. באופן דומה, לאורך שנים, קיימת הייתה רתיעה בציבור היהודי מהעלאת הנושא כחלק מהשיח התרבותי או החינוכי עם ערביי ישראל. משום כך ראוי לבחון מה מקומו של זיכרון השואה בעיצוב תודעת היהודים כפרטים וכציבור, ואת האפשרות שהשואה היא בעלת פוטנציאל להוות נקודת מפנה בעיצוב התודעה היהודית והאוניברסאלית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 29370 ד"ר חוה שכטר ב' 16:15-17:45

השתקפות והתמודדות עם השואה באמנות המודרנית

הקורס יציג את התגובות האמנותיות לשואה-ציור, פסול ואתרי הנצחה-על ידי אמנים שונים בארץ ובעולם, מהמחצית השנייה של המאה העשרים ועד ימינו. במהלך השעורים ייבחנו המתחוללים בתפיסת ובזיכרון השואה, כפי שהם משתקפים באמנות-מאירוע לאומי-קולקטיבי ועד לעיצוב הזיכרון האישי-הייחודי. כן יתקיים דיון בדיאלוג שמתקיימת האמנות המודרנית עם תרבות ההנצחה ועם האיקונוגרפיה שלה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11049 ד"ר פנינה רוזנברג ג' 18:15-19:45

"במקום בו אין אנשים השתדל להיות איש" (מסכת אבות) שאלת האדם והאנושיות

בתקופת השואה

העיסוק בשאלת האדם והאנושיות בתקופת השואה מזמן אתגר ערכי מורכב. התמודדות עם סוגיה זו הינה בעלת חשיבות רבה ברמה האישית, היהודית והאוניברסאלית גם לאור הקשריה האקטואליים. בניסיון להתמודד עם פרק מרתק זה הקורס יעסוק, בין היתר, בשאלות כמו: מה היו הדילמות שעמדו בפני

היהודים בעמדם מול המרצחים מחד ואל מול שכניהם מאידך? כיצד קרה ששכנים קמו על שכניהם להרגם? כיצד הצליחו יחידים להפוך מ"עומדים מן הצד" למצילים? אילו כוחות עמדו להם ועם מה היה עליהם להתמודד? מה הפך אחרים לאדישים או משתפי פעולה? מדוע הפכו "אנשים רגילים" לרוצחים?

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11025 גב' נעמה אגוזי ד' 14: 15-15: 45

זהויות יהודיות מתחדשות בחברה הישראלית: בין חילוניות לרוחניות

הקורס יעסוק בהתפתחותן של זהויות דתיות חדשות בחברה הישראלית ב-15 השנים האחרונות ביניהן: החרדי הישראלי החדש, הזהות החרדית מזרחית נוסח ש"ס, זהויות יהודיות ניאוו- חסידיות, זהויות רוחניות המשלבות בין יהדות לבין העידן חדש והזהות היהודית-חילונית של תנועת ההתחדשות היהודית. העיון במקרים השונים יעשה מתוך הדיון במושגים אנליטיים של מגדר, אתניות, סמכות ויחסי דת ומדינה. בנוסף, הדיון בזהויות אלה יעשה תוך עיון בגישות שונות לשאלת זהות בעולם הפוסט מודרני בכלל וזהות יהודית בפרט. נדון בגישות המדגישות תפיסה בינארית דת מול חילון, ומסורת מול קידמה לעומת גישות עכשוויות יותר הרואות את הזהות בכלל וזהות דתית כזהות דיפוזית, נזילה, הניתנת לעיצוב על ידי הפרט.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12022 גב' רחל ורצברגר ב' 16: 15-17: 45

מטקסט לטקס: היבטים אנתרופולוגיים ביהדות

מטרת הקורס היא לעסוק בפניה השונים של היהדות העכשווית מתוך פרספקטיבה אנתרופולוגית הבוחנת את היהדות כתרבות, כשפה, כחברה וכזהות. במהלך הקורס נעסוק במחקרים שנערכו על "יהדות", ועל "יהודים" תוך שימוש במתודולוגיה האנתרופולוגית: עבודת שדה, תצפית משתתפת וראיונות. תוך הסתמכות על תיאוריה אנתרופולוגית נבחן תופעות תרבותיות יהודיות ישראליות עכשוויות כדוגמת עלייה לרגל לקברי צדיקים ולהר מירון, לימוד טקסטים יהודיים במסגרות אורתודוקסיות ולא אורתודוקסיות, ניסיונות לשינויים במעמד האישה ביהדות ועוד. הפרספקטיבה היהודית תשמש אותנו לבחינה ביקורתית של כמה מסוגיות היסוד של מדעי החברה כדוגמת ריטואל, עלייה לרגל, אוריינות טקסטואלית, מגדר, זיכרון וסמכות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12021 גב' רחל ורצברגר ב' 18: 15-19: 45

משפט בשואה

הקורס נועד להעניק לסטודנטים ידע וכלים להבנת האנטישמיות והגזענות מן ההיבט המשפטי, עליית הפאשיזם והנאציזם, דיכוי הדמוקרטיה בגרמניה, הגורמים והנסיבות לעליית המפלגה הנאצית לשלטון והמעבר של גרמניה מדמוקרטיה לנאציזם, חוקי הגזע של נירנברג, משפטי נירנברג, משפט קסטנר, משפט אייכמן, תופעות של הכחשת שואה ומשפטיהם של מכחישי שואה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 29377 ד"ר עו"ד נחום פרנקל ב' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל- 17.08.11)

המרחב הציבורי בגרמניה כסוכן לעצוב זיכרון השואה

הקורס יקיים דיון אודות "מקומות זיכרון" (lieux de mémoire) השואה בגרמניה כסוכני שינויים פוליטיים וחברתיים. השעורים יציגו את המהפך שחל בתרבות ההנצחה, בעיקר משנות ה-90 של המאה העשרים-מעבר מעיצוב זיכרון הגמוני-ממסדי לחלופות לוקאליות, סקטוראליות ואינדיווידואליות. במסגרת הקורס יוצגו המונומנטים השונים-מוזיאונים-אנדרטאות-מיצבים-הדיאלוג שהם מקיימים עם העבר, עם סביבתם הקרובה, והשיח שלהם עם אתרי הנצחה אחרים; יתקיים דיון בדבר לשון הסמלים והמטפורות של סוכני זיכרון והמטרה של הנכחת העבר במרחב הציבורי הגרמני.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11052 ד"ר פנינה רוזנברג ג' 14: 15-15: 45

צדק מעברי: היבטים תיאורטיים ואמפיריים

צדק מעברי הוא סוגיה תיאורטית ואמפירית רב-תחומית הכרוכה בהתמודדות עם עוולות היסטוריות מהעבר הקרוב או הרחוק יותר (רצח-עם, הפרת זכויות בקנה מידה נרחב, משטרי דיכוי, מלחמות אזרחים, קולוניאליזם ועוד). סוגיות של צדק מעברי עולות לאחר החלפת משטרים דכאניים במשטרים המכבדים זכויות אדם, במטרה לתקן את עוולות הסדר הישן. עניינו של התחום הנקרא "צדק מעברי" (Transitional Justice) הוא האופן בו מדינות וחברות, כמו גם הקהיליה הבינ"ל וארגונים בלתי-ממשלתיים מתמודדים עם העבר בעזרת כלים משפטיים וחברתיים על מנת להבטיח לאזרחיהן ולתושביהן עתיד טוב יותר. הקורס יעסוק במנגנונים של צדק מעברי וביישומו בהקשר של השואה, דרום אפריקה, סודן, קנדה, ובהקשר הישראלי של הסכסוך עם הפלסטינים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11076 ד"ר רות אמיר ג' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל- 06.09.11)

היהודים בעת החדשה מאמנציפציה לשואה, ומשואה לתקומה

מטרת הקורס: סקירה כללית של תולדות היהודים בעת החדשה, באירופה, בצפון אמריקה ובארצות האסלאם. הקורס יבדוק את האינפורמציה וההשכלה באירופה, תהליכי מודרניזציה במזרח התיכון והסכסוך היהודי-ערבי, והיבטים שונים בחיי היהודים בארצות דמוקרטיות במערב (אנגליה, ארה"ב, צרפת). דיונים על השואה-בקורס זה יתמקדו במאמצי הצלה ובמיוחד בהתמודדויות עם השואה לאחר האסון ובהשפעת השואה בזהות היהודית העכשווית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 29036 ד"ר מתיו סילבר ג' 18: 15-19: 45

סמינריונים

חברה, משפט, סטייה, דת, פולחן, ופוליטיקה במזה"ת

הסמינריון ידון במערכת יחסי הגומלין בין המשפט לחברה, ביחסים בין דת ופולחן, כמו כן ידון בהיבטים חברתיים דמוגרפיים, במדינות המזרח התיכון המודרני, הקורס יקנה מושג ותיאוריות מרכזיות להבנת וניתוח של תהליכים חברתיים, משפטיים, דתיים, ופוליטיים, במדינות המזרח התיכון. ילמדו נושאים כגון: משפט ושינוי חברתי, רצח על רקע חילול כבוד המשפחה, אמונות דתיות, טקסי עלייה לרגל למקומות קדושים, התפיסה הדתית של הדרוזים, האחמדים, הבהאיים, ושיעים, החינוך הדתי במדינות המזרח התיכון, טקסי קבורה ופולחן בקרב דתות שונות במדינות המזה"ת, תהליכים פוליטיים במזה"ת, ועוד.

4 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ש' 28224 ד"ר ח'אלד סנדאוי א' 18: 15-19: 45

מפגשי מזרח ומערב בהיסטוריה היהודית

הסמינר ידון על פרשות מעניינות בהן קבוצות יהודיות מה"מערב" הופגשו עם אנשי עמם מה"מזרח". כיצד נוצרי קווי שותפות בין קבוצות יהודיות מערביות וקבוצות מזרחיות? כיצד חברי קבוצה אחת התגברו (או לא התגברו) על דעות קדומות בנוגע לחברי הקבוצה השנייה? כיצד המפגשים הללו התפרשו במדינה המארחת (גרמניה, ארה"ב ועוד), וכיצד הם הצטיירו בעיני יהודים מארצות אחרות? נדון בשיעורי הסמינר בסוגיות אלה. עבודות הסמינר של הסטודנטים יעסקו בהיבטים שונים באחת הפרשות החשובות בהקשר זה-פרשת ה"אוסטיוודן" (Ostjuden) בגרמניה, מפגשים בין מהגרים "רוסים" ו"גרמנים" בארה"ב, תקופת המעברות בשנות ה-50 במדינת ישראל, והקשרים נוספים. הסמסטר הראשון יוקדש לסקירה על תופעת מפגשים מתוחים או יצירתיים בין קבוצות יהודיות מהמערב ומהמזרח, במדינות שונות ובתקופות שונות; בסמסטר השני, סטודנטים יתמקדו על נושא עבודתם, ויגישו את עבודתם בתמצית בכיתה.

4 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ש' 11026 ד"ר מתיו סילבר ג' 16: 15-17: 45

רב תרבותיות בתיאוריה ובמעשה

הסמינר יתמקד בהיבטים התיאורטיים והמעשיים של רב תרבותיות והמחלוקות הקשורות בהם. ראשית נעסוק באופן שבו דמוקרטיות מתמודדות עם מגוון אתנו-תרבותי. נתמקד במיוחד בויכוח על זכויות מיעוטים. שנית, נזהה ונמפה קבוצות אתנו-תרבותיות (ילידים, מתיישבים, מיעוטים לאומיים ומהגרים "חדשים"). שלישית, נעסוק בסוגיות המתעוררות בעקבות השונות (שפה, אוטונומיה, ייצוג פוליטי, תכניות לימודים, קרקעות, הגירה וסמלים לאומיים) וכן במדיניות המכוונת להתמודדות עימן.

4 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ש' 12306 ד"ר רות אמיר ד' 18: 15-19: 45

חטיבה ללימודי מזרח תיכון

קורסי חובה

מבוא לדת האסלאם

סקירה היסטורית וניתוח של הרקע לצמיחת האסלאם, ועיקרי הדת תוך התייחסות אל הזיקה שבין עיקרים אלה לבין ההיסטוריה של האסלאם. הנושאים הנדונים: התקופה הטרומ-אסלאמית בחצי-האי ערב, הנביא מוחמד ועליית האסלאם, הקוראן, מבנהו, לשונו, העלאתו על כתב, ועריכתו, חמשת מצוות היסוד באסלאם, עיקרי האמונה, התפתחות התורה שבעל-פה (חדית'), ספרות ההלכה המוסלמית, התפתחות המשפט המוסלמי, אסכולות ההלכה באסלאם, האסלאם השיעי, כיתות באסלאם: האסמאעיליה, הדת העלווית (הנוצירית), הדת הדרוזית, פולחן עממי- קברים קדושים, אסלאם מודרני.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ז: 28001

א' 28017 ד"ר ח'אלד סינדאוי ג' 16: 15-19: 45

מבוא לפוליטיקה של המזרח-התיכון

התפתחות היחידות המדיניות במזרח התיכון ממלה"ע הראשונה ועד 1948; רעיון האחדות הערבית להלכה ולמעשה מהסדרי מלחמת העולם הראשונה ועד כינון הליגה הערבית והמלחמה בארץ ישראל, שלטונות המנדטים-הבריטי והצרפתי ומורשתם המדינית; התפתחות התנועות הלאומיות במדינות האזור ושאלת ארץ ישראל כגורם מרכזי ומפלג-התפתחות מדינות הלאום במזרח התיכון מ-1948 ועד ימינו; רעיון האחדות הערבית בגלגולו הנאצרי, ועידות הפסגה הערביות ככלי לגיוס תמיכה ולגיטימציה; מלחמות ערב-ישראל: 1948, 1956, 1967, ההתשה (1968-1970), יום הכיפורים (1973), לבנון (1982) והאינתיפאדה (-1987) 1992; מלחמות עיראק עם איראן וארצות הברית וקשריהם האזוריים והבינלאומיים; השינוי באופי הסכסוך הערבי-ישראלי מסכסוך מזוין לתהליך שלום ולהסכמי שלום; הפוליטיקה המזרח תיכונית בעשור הראשון של המאה עשרים ואחת.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ב' 28005 ד"ר עודד נוימן ג' 16: 15-19: 45

מבוא לכלכלת המזרח התיכון

הכרת המבנה והבעיות הכלכליות-דמוגרפיות במזרח התיכון והשלכותיהן הפוליטיות, החברתיות והביטחוניות. הנושאים שיידונו בקורס: כלכלת המזרח התיכון במעבר בין כלכלה מסורתית לכלכלה מודרנית; המדיניות הכלכלית והדמוגרפית של מדינות המזרח התיכון; השפעתן של בעיות הכלכלה והדמוגרפיה על מדיניות החוץ והביטחון של המדינות האזור; ההיבט הכלכלי-דמוגרפי של המלחמות והעימותים הצבאיים והמדיניים במזרח התיכון; כלכלת הנפט והשפעתה על המזרח התיכון; ההיבט הכלכלי במעורבות המעצמות הגדולות במזרח התיכון, השפעתו של תהליך השלום על כלכלת המזרח התיכון.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

יפתח בשנה"ל תשע"ג

קורסי בחירה

תולדות הספרות הערבית המודרנית

המטרה של הקורס היא לסקור את התפתחותה של הספרות הערבית המודרנית החל מראשית המאה ה-19 ועד סוף המאה ה-20, תוך שימת דגש על הופעת ז'אנרים חדשים, כמו כן לנתח את המאפיינים העיקריים של הספרות המודרנית לאור השינויים הפוליטיים והחברתיים שהתחוללו בחברה הערבית במחצית השנייה של המאה ה-20. יודגשו ווריאציות שונות של הרומן המודרני, הסיפור הקצר והשירה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11037 ד"ר ח'אלד סנדאוי א' 16: 15-17: 45

החברה הערבית בישראל

הקורס נועד להציג את מאפייניה החברתיים, והפוליטיים של החברה הערבית של הערבים בישראל. הקורס יתמקד בנייתו והבנת תהליכים ותמורות מרכזיים שהתרחשו בחייהם של הערבים אזרחי ישראל מאז קום המדינה ועד ימינו, במגוון תחומים, חברתיים, כלכליים, דמוגרפיים, חינוכיים, ובתחום ההשכלה הגבוהה, והשלטון המקומי, המבנה הפוליטי וזהות לאומית ואזרחית. הקורס יבחן סוגיות הנוגעות למעמד במדינה, המדיניות כלפיהם, התנהגותם הפוליטית, קשריהם עם הרוב היהודי, עם הפלסטינים והעולם הערבי. כמו כן הקורס בוחן את החברה הערבית במגוון עשיר של נושאים ומזוויות ראייה שונות של תחומים שונים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 28225 ד"ר ח'אלד סנדאוי א' 20: 00-21: 30

צה"ל ומדיניות החוץ והביטחון הישראלית

הקורס יעסוק בתיאור וניתוח של ההיבט הצבאי של הסכסוך הערבי-ישראלי מבחינתה של מדינת ישראל מאז הקמתה. באופן מפורט יותר יעסוק הקורס בזיקות הגומלין שבין צה"ל, אופן ניהולן של המלחמות הישראליות-ערביות ועיצובה והתפתחותה של תפיסת הביטחון הישראלית. במהלך הקורס נבחן באופן כרונולוגי, בדרך כלל, את המלחמות השונות שניהלה ישראל מאז הקמתה. אבל, הדיון במלחמות השונות ישמש כרקע לבחינה של שאלות העומדות ביסוד תפיסת הביטחון של ישראל. כך, למשל, פעולות התגמול ודרך ההתמודדות עם האינתיפאדה ישמשו לצורך הבחינה של אופן השימוש הישראלי בכוח מוגבל. מערכת קדש תשמש לבחינה של יחסי הדרג הצבאי מול הדרג המדיני-אזרחי. מלחמת ששת הימים תהווה רקע לבחינת מדיניות הגרעין הישראלית ואילו מלחמת יום כיפור תהווה נקודת מוצא לבחינה של כשלי מודיעין בהיסטוריה הצבאית של ישראל ומשמעותם. באמצעות הדיון במלחמת ההתשה נבחן את סוגיות העוסקות בקשר שבין תורת הלחימה של צה"ל והמקום של מושגים אסטרטגיים כמו הגנה והתקפה והכרעה והתשה לבין סוגיות העוסקות בבניין הכוח והפעלתו. מלחמת לבנון, ביחד עם מערכת קדש, תבחן את האופן שבו ניסתה ישראל להשתמש בכוח צבאי לצורך עיצוב הסביבה החיצונית שלה, בין אם לצורך שינוי משטר במדינות השונות או עיצובו של המזרח התיכון כולו.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22193 ד"ר אבי סגל ב' 14: 15-17: 45

הסכסוך הערבי-ישראלי

הקורס יעסוק בהתפתחות העימות הערבי-ישראלית מהקמת המדינה ועד ימינו. ייבחנו שורשיו ההיסטוריים של הסכסוך הערבי-יהודי בא"י ומלחמות ערב-ישראל: מלחמת השחרור, מבצע סיני, מלחמת ששת הימים, מלחמת ההתשה, מלחמת יום הכיפורים, מלחמת לבנון, מלחמת המפרץ, מלחמת לבנון השנייה ומבצע "עופרת יצוקה". יידונו גם אלימות מוגבלת, כמו זו שהופיעה בטרור הפלשתיני ובאינתיפאדה. עוד יובהרו נושאים כגון: מעורבות מעצמתית, ניסיונות מוקדמים לפתרון הסכסוך, הקמת אש"ף והאמנה הפלסטינית, הדיפלומטיה של קיסניג'ר, תהליך השלום עם מצרים והסכמי קמפ-דיויד, תהליך מדריד, המו"מ וההסכמים עם אש"ף וירדן. הקורס גם יבדוק את התפתחות העמדות כלפי הסכסוך ואת הדרכים האפשריות לפתרונו.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

א' 11073 ד"ר עודד נוימן ב' 16: 15-19: 45

קווי יסוד בתולדות הערבים, דת האסלאם ותרבותה

קורס זה יעסוק בחצי האי ערב, ערב הופעת האסלאם; הרקע להיווצרות האסלאם; הנביא מחמד וצואתו הדתית מדינית; ח'ליפות ומנהיגות בעדה המוסלמית; סוגיית הירושה לשלטון; הח'ליפים יישרי הדרך, השושלות האומיית והעבאסית ויורשותיהן; הקראן, החדי'ת ומצוות היסוד באסלאם; משמעות האחדות בין דת ומדינה באסלאם; תרבות האסלאם בימי הביניים ומשמעותה להתפתחות התרבותית מחוץ לגבולות האימפריה האסלאמית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 12025 ד"ר עודד נוימן ב' 14: 15-15: 45

מלחמה ושלום במזה"ת (מעודכן נכון ל- 27.10.11)

עקרי השיעור יעסקו בהארה ובניתוח של הסוגיות הבאות: הסכסוך הערבי-יהודי האלים בארץ ישראל בתקופת המנדאטים והפיכתו לסכסוך בין המדינות הערביות ובין מדינת ישראל מאז הקמתה; השימוש המאורגן התדיר בכוח צבאי בזירה המזרח תיכונית בשלושת העשורים הראשונים שלאחר הקמת המדינה, במסגרת "המאבק על הטריטוריה" ובמקביל הניסיונות המוקדמים להשכין שלום בזירה זו, כגון: הסכמי שביתת הנשק "השלום שחמק 1949-1952" והניסיון קצר הימים להסדר בראשית שנות ה-50; השינוי במסלול הסכסוך בשלושת העשורים האחרונים של המאה ה-20 והעשור הראשון של המאה ה-21, ובמקביל המלחמות בתקופה המכונה: "תהליך השלום"; המלחמות וההסכמים הבין-ערביים, נעדרי הקשר לסכסוך הערבי-ישראלי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11078 ד"ר עודד נוימן ב' 12: 15-13: 45

בעיות יסוד בדמוגרפיה ובגיאוגרפיה של המזה"ת

מדע הדמוגרפיה עוסק בחקר אוכלוסיות העולם. הגיאוגרפיה עוסקת בנושאי הביטחון הלאומי שלהם ביטוי מרחבי, כגון: משאבים טבעיים, פריסת האוכלוסייה, תשתיות פיזיות ומרכיבים סביבתיים. רבים מהגבולות במזה"ת נבעו משיקולים אינטרסנטיים של המעצמות הקולוניאליות תוך התעלמות משיקולים דמוגרפיים. ההתעלמות הזאת הייתה מהגורמים החשובים לסכסוכים רבים (בעבר ובהווה) באזורנו. בין הנושאים שיבחנו בשיעור: יחסי מרכז-שוליים בעולם ובמזה"ת, ייחודה הגיאופוליטי של ישראל ושל השטחים שנכבשו ב-1967, תופעות המיעוטים והתחזקותם בשוליים של המזה"ת, האספקטים הכלכליים, תרבותיים, חברתיים, תקשורתיים והצבאיים של הדמוגרפיה במזה"ת, השפעת הדמוגרפיה והטריטוריה ביחסי יהודים-ערבים בארץ ישראל.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 28216 ד"ר עודד נוימן ד' 16: 15-17: 45

ארצות הברית והמזרח התיכון

תולדות האינטרסים של ארה"ב במזה"ת מראשיתם; הפעילות הדיפלומטית האמריקאית וסיועם של יהודי ארה"ב ליישוב היהודי בארץ ישראל במהלך מלחמת העולם ה-I; תולדות התפתחות האינטרס האמריקאי בנפט של המזה"ת; תהליכי גיבושה של מדיניות החוץ האמריקאית כלפי המזה"ת ויישומה בשנותיהם של הממשלים האמריקאים השונים; תקופת נשיאותו של הארי טרומן והמאבק להקמתה של מדינת ישראל; תקופת ממשלו של הנשיא אייזנהאואר ומשבר סואץ; ממשל קנדי וראשיתה של אספקת הנשק האמריקאי לישראל; ממשלו של לינדון ג'ונסון ומלחמת ששת הימים; ממשל ניקסון, ומלחמות ההתשה ו"ספטמבר השחור"; ממשל ניקסון פורד, מלחמת יום הכיפורים ודיפלומטיה הדילוגים של הד"ר הנרי קיסניג'ר; ממשלו של ג'ימי קרטר והישגי קמפ-דיויד וחווה השלום המצרי-ישראלי; ממשלו של ר. רייגן ומלחמת לבנון; ממשלו של ג'ורג בוש, המלחמה במפרץ והאינתיפאדה; תקופת ממשלו של הנשיא קלינטון ותהליך השלום הישראלי-פלשתינאי, הישראלי-ירדני והישראלי-סורי; שלטונו של ג'ורג וו. בוש, אינתיפאדת אל-אקצה, שמונה שנות מלחמת לבנון השנייה והקפאתו של תהליך השלום המזרח תיכוני; שנותיו הראשונות של ממשל ברק חוסיין אובאמה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 28109 ד"ר עודד נוימן ד' 14: 15-15: 45

דת, חינוך ומשפט מוסלמי במדינות האזור

הקורס יעמוד על הנושאים הבאים: סקירה כללית על ההתפתחות ההיסטורית של המשפט המוסלמי, מקורות משפט המוסלמי, יידונו נושאים כגון: החזקת ילדים, אפוטרופסות, נישואין, גירושין, מזונות אישה, מזונות ילדים וכו'. כמו כן הקורס ידון בבתי דין שרעיים בארץ ויחסם לחקיקה הישראלית. וגם בחינוך הערבי בישראל מנקודת ראות התנועה האסלאמית, חינוך והשכלה גבוהה בסוריה, ירדן, ומצרים, מוסד אל-אזהר כמוסד דתי סוני, מערכת החינוך הדתית השיעית "החווזוויית" באיראן ותפקידה בגיבוש הזהות הדתית השיעית, העולמא אנשי הדת) שיעיים, מקורות העוצמה, הנהגתם הרוחנית, תורתו המהפכנית של ח'ומיני.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 12213 ד"ר ח'אלד סנדאוי ה' 45: 15-17: 16

קברי קדושים מוסלמים, יהודים, ודרוזים בגליל

הקורס יעסוק בפולחן קברי קדושים מוסלמים, יהודים, ודרוזים בגליל, כמו כן ידון במאפיינים השונים של קברי הקדושים, מיקומם, מבנה קברי קדושים, מעמדם, טקסי עליה לרגל אליהם, העצים ליד קברי קדושים, מערות מקודשות וקברי קדושים, כמו כן ידון הקורס בפעילות הפולחנית שהתפתחה סביבם, במהלך הקורס יוצגו כמה תפיסות תיאורטיות בקשר לקברי הקדושים, הקורס יעניק הבנה עמוקה יותר לתופעת קברי הקדושים על כל היבטיה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11057 ד"ר ח'אלד סנדאוי ה' 45: 15-19: 18

נשים במזה"ת-תהליכי שינוי חברתיים בפרספקטיבה היסטורית חברתית

הקורס ידון בסוגיות נבחרות מתולדות הנשים במזה"ת מאזוריו השונים. סוגיות אלה יהיו מעין כלי מחקר וניתוחי ללמידת מעמד האישה והשינויים שהתרחשו בעניין זה במזרח התיכון המודרני. הקורס יציג סוגיות אסלאמיות שדנות במעמד האישה. סוגיות אלה ידונו במעמד על-פי החוק הדתי (שריעה), פרשנויות חברתיות ופרקטיקה יומיומית. הקורס יעמוד על הבדלי הגישות האזוריות, המרחביות והבין עדתיות. יוצגו דילמות חברתיות, דתיות ומודרניות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11067 ד"ר מחמוד יזבק ו' 45: 13-15: 12

נשים תחת רעלה

הקורס ידון בנושאים הבאים: מה מתרחש מאחורי הרעלה, מאחורי התריסים המגופים על עולמה של האישה הערבייה והמוסלמית בארצות המזרח התיכון, התרבות המוסלמית מציבה הגבלות וסייגים רבים על דרכה של האישה מאז הילדות ועד בגרות, הקורס ינסה להסיר את הלוט מעל המסתורין שמאחורי הרעלה, הנשמר בחברת הערביות מוסלמיות בקנאות רבה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12207 ד"ר ח'אלד סנדאוי א' 30: 21-00: 20

החברה המזרח-תיכונית: גישה אנתרופולוגית

בלימוד ההיסטוריה של המזרח התיכון בעת החדשה, נטייה שכיחה היא לעסוק בעיקר בצדדים פוליטיים של תולדות האזור, היחסים בין חלקיו השונים, ויחסיו עם כוחות שמחוצה לו. ואולם כמו קורותיה של כל חברה אנושית, תולדות האזור הזה כוללים היבטים חשובים נוספים המהווים חלק מהותי מעברו הרחוק והקרוב וקשורים בזיקה הדדית הדוקה עם המישור הפוליטי. מטרת השיעור הנוכחי היא להתבונן בכמה מן הצדדים הלא-פוליטיים הללו בהיסטוריה המודרנית של המזה"ת. הרצאות הקורס תעסוקנה במגוון שאלות בנושאי חברה, תרבות, חינוך, מגדר וחיי היום-יום באזור במאה השנה האחרונות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11034 ד"ר איריס פרוכטר ב' 45: 15-19: 18

הקולנוע האיראני-סוגיות חברתיות, מגדריות ופוליטיות

הקורס יבחן את התפתחות הקולנוע האיראני בתקופת הרפובליקה האסלאמית תחת שלטונם הקפדני של אנשי הדת השיעיים. באמצעות צפייה בסרטים איראניים שונים נבקש לנתח את ההיבטים הפוליטיים, החברתיים, המגדריים והתרבותיים השוררים באיראן מאז מהפכת חומייני ב-1979 ועד היום.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11033 ד"ר איריס פרוכטר ב' 30: 17-00: 16 (מעודכן נכון ל-25.10.11)

המעורבות האיראנית בעיראק: מניעים, מאפיינים והשלכות

איראן חולקת את גבולה הארוך ביותר 1500 ק"מ עם עיראק, ויש לה עניין מיוחד בנעשה בעיראק, ובטיפוח המאחז השיעי הגדול בדרום עיראק, הקורס ידון במעורבותה של איראן בעיראק בתקופה שלאחר נפילת משטרו של סדאם חוסין בשנת 2003, במישור הצבאי, פוליטי, כלכלי, ודתי שבאמצעותם איראן מבקשת לעצב מדינה בדומיננטיות שיעית, התואמת את האינטרס של איראן, הקורס יבחן אופייה של מעורבות זו, מניעה מגבלותיה, והשלכותיה האפשריות.

דיפלומטיה, מודיעין ומו"מ במזה"ת

הקורס יעסוק בניתוח סוגיות ומסמכים בתחומים הבאים: הדיפלומטיה הבריטית במזה"ת במהלך מלחמת העולם הראשונה: המודיעין הבריטי במבצע לכיבוש ארץ ישראל (1916-1918): הדיפלומטיה הבריטית והצרפתית בעידן המנדטורי: מו"מ בין גורמי הישוב היהודי למנהיגות הערבית עם הקמת המדינה: הסכמי שביתת הנשק בין ישראל לשכנותיה: דיפלומטיה חשאית ישראלית עם מדינות ערב בעקבות מלחמת העצמאות, דיפלומטיה בברית המשולשת במשבר סיני 1956, מו"מ ודיפלומטיה בעקבות מלחמת ששת הימים, המודיעין במבחן ההפתעה (מלחמת יום הכיפורים ויוזמת השלום של סאדאת), מו"מ ודיפלומטיה בתהליך השלום המצרי-ישראלי והירדני-ישראלי, מו"מ ודיפלומטיה בשיחות מדריד, לקראת הסכמי אוסלו והמו"מ הישראלי סורי בתקופותיהם של ראשי הממשלה: ברק, שרון, אולמרט ונתניהו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56
ב' 28016 ד"ר עודד נוימן ג' 14: 15-15: 45

השיעה במזה"ת: דת, פולחן, חברה ופוליטיקה

להכיר את הרקע ההיסטורי ואת קווי היסוד בדוקטרינה השיעית האמאמית בעיקר, כמו כן להכיר את הזרמים השונים בשיעה ולהכיר את הטכסים השיעיים למיניהם, כגון: החגים, מיניהם, כמו כן הקורס ידון במערכת הלימוד הדתית השיעית "החווזוויית" ותהליך הכשרת אנשי דת שיעיים, הקורס ידון גם במצבם של השיעיים במדינות המזרח התיכון כגון: איראן, עיראק, לבנון, סוריה, ערב הסעודית, מצרים, בחריין, כווית, קטר, ותימן.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56
ב' 12208 ד"ר ח'אלד סינדאוי ג' 18: 15-19: 45

מודרניזציה חינוך והשכלה במזרח תיכון (מעודכן נכון ל-27.10.11)

עיקרו של הקורס יעסוק בניסיונות לרפורמות במאה ה"ח; בתהליכי מודרניזציה חינוך והשכלה במאות ה-19 וה-20; פלישת נפוליון למצרים והחשיפה לרעיונות המהפכה הצרפתית; חידושי מחמד עלי ואסמאעיל; ראשיתו של החינוך המודרני; ראשוני האינטלקטואלים וראשית הקוסטיטוציונאליזם והעיתונות; התנטימאית ושאר הרפורמות באימפריה העות'מאנית במאות ה-18 וה-19; המודרניסטים החילוניים במצרים; ראשיתו של תהליך ההתמערבות באיראן; הרפורמות של הסולטאן עבד אל-חמיד והתורכים הצעירים; המודרניזציה והחינוך במדינות הלאום דוברות הערבית במזה"ת לאחר מלחמת העולם השנייה, בתורכיה המודרנית ובאיראן החדשה תחת שלטונם של רזא שאה, מוצדק ומחמד רזא שאה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56
ב' 11079 ד"ר עודד נוימן ג' 12: 15-13: 45

ברית המועצות, רוסיה והמזרח התיכון

הקורס יעסוק בתולדות אינטרסי הן של רוסיה ושל בריה"מ במזה"ת; העוינות הסובייטית כלפי הציונות והפעילות הקומוניסטית במזה"ת בין שתי מלחמות העולם; התמיכה הסובייטית בתוכנית ה חלוקה ובהקמתה של מדינת ישראל; השינוי בעמדתה של בריה"מ הסטאליניסטית והמתקפה נגד יהודיה בשנים 1949-1953; עידן חרושצ'וב; עידן ברז'נייב; מלחמת ששת הימים וניתוק היחסים עם ישראל, מלחמת ההתשה ומלחמת יום כיפור; בריה"מ ותהליך השלום המזרח התיכוני; עמדתה של בריה"מ במלחמת לבנון; עידן גורבצ'וב; קריסתה של בריה"מ ותפקידן של חבר המדינות מאז קריסת בריה"מ ועד היום.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56
ב' 28014 ד"ר עודד נוימן ד' 14: 15-15: 45

עדות ומיעוטים במזרח התיכון

המזרח התיכון ערש התפתחותן של שלוש הדתות המונותאיסטיות מהווה גם ערש התפתחות של כיתות ואומנות לא אורתודוכסיות וכן של עדות ומיעוטים דתיים, אתניים ולשוניים. הקורס יעסוק ברקע להיווצרות האסלאם, ברקע האידיאולוגי להיווצרות מיעוטים לא אסלאמיים ומקומם במדינות האסלאם, במאפיינים ודרכי התפתחות הפוליטית חברתית והתרבותית של המיעוטים השונים ושל תנועות פונדמנטליסטיות, וביחסיהן עם גורמי השלטון המרכזי. הקבוצות העיקריות שיטופלו במסגרת זאת הן: השיעה באסלאם במיוחד באיראן ובלבנון וכן העלאוויים, הדרוזים, הכורדים כמיעוט האתני הגדול ביותר, המרונים, הארמנים, האשורים, הקופטים ומיעוט נוצריים אחרים וכן מיעוטים קטנים נוספים אחרים. כגון: היזידים, הזידים, התורכמנים הצ'רקסים ואחרים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56
ב' 11077 ד"ר עודד נוימן ד' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל-12.09.11)

דו-קיום יהודי-ערבי במדינת ישראל

הקורס יעסוק בעיקרי הנושאים הבאים: יחסי יהודים-ערבים במדינת ישראל מאז הקמתה ועד ימינו; השפעות הסכסוך הערבי-ישראלי על יחסי הגומלין בין הממשל הישראלי והאזרחים הערביים; בעיית

השוויון האזרחי; שאלת גישתם של ערביי ישראל לזהותם; זכויות אדם בסיסיות ביחסי הרוב והמיעוטים בישראל; שאלת אופייה הלאומי- דתי של המדינה ויחס אזרחיה הערבים לכך; סיכויו של דו- קיום בין המיעוט לרוב בישראל.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 28032 ד"ר עודד נוימן ד' 18: 15-19: 45

החטיבה לקרימינולוגיה

קורסי חובה

מבוא לקרימינולוגיה

הקורס מקנה לסטודנט ידע והבנה בתחומי ההוויה האנושית הנורמאלית והסוטה. יוצגו תיאוריות קרימינולוגיות שונות, דרכי מחקר בקרימינולוגיה, תיאוריות להבנת הפשיעה, הסברים סוציולוגיים, ביולוגיים ופסיכולוגיים לעבריינות. הקורס יעסוק בליקויים במבנה האישיות ועבריינות, המשפחה והסוציאליזציה כגורמי עבריינות, תנאים אקולוגיים וגורמים כלכליים, אנומיה וסטייה חברתית, הסטיגמה של סטייה חברתית ועבריינות; כל זאת תוך הצגת דוגמאות מההוויה הישראלית בכלל ומתוך עולם הפשע בפרט.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 12243 ד"ר עירית עין-טל ד' 16: 15-19: 45

דרכי הענישה הפלילית

הקורס יעסוק בהגדרת המושג "עונש" והתפתחותו לאורך השנים. הנושאים אשר יידונו בקורס כוללים: סיווג דרכי הענישה והתפתחותן, קביעת מידת העונש, דרכי הפעלתו, התפתחות בתי הסוהר, עונש המוות, עונש המאסר, חלופות למאסר, המאסר בישראל, נשים אסירות. כמו כן יידונו היבטים היסטוריים, עכשוויים ועתידיים של הענישה הפלילית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ק: 12243

ק' 12303 ד"ר עירית עין-טל ד' 16: 15-19: 45

תיאוריות של ענישה

ענישה הינה בעייתית מבחינה מוסרית כיוון שבמהותה היא כלי שמעולל לאנשים דברים, אשר כשאננם בגדר 'ענישה', נחשבים אסורים מבחינה מוסרית. קיים מגוון רחב של תיאוריות ענישה אשר מספקות הצדקות שונות. לפי תיאוריית התועלתנות הקלאסית, אושר הינו טוב במהותו, בעוד כאב ואומללות רעים במהותם. על כן, כדי להצדיק ענישה, חייבים להראות שהיא מפקה יותר אושר או מונעת יותר כאב מהכאב הנגרם על ידי הענישה עצמה. לעומת זאת, תיאוריות שנובעות מהפילוסופיה של קאנט, אשר מדגישות את האוטונומיה ואת החופש של היחיד כערכים עליונים, רואות ענישה כבעייתית מבחינה מוסרית, מכיוון שהיא נכפית על האדם כנגד רצונו. לפי תיאוריה זו, ענישה היא מוצדקת אם היא מכבדת את העברייין כאדם רציונאלי ואוטונומי. בקורס זה נדון במגוון תיאוריות אשר מטרתן להצדיק את נוהג הענישה. נדון בעקרונות ובערכים אשר בבסיס התיאוריות ובאתגרים הקשורים ביישום התיאוריות בפרקטיקה המשפטית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12305 ד"ר מיה מי-טל ד' 18: 15-19: 45

דיני עונשין

הכרת תחום המשפט הפלילי והקניית ידע בתחום דיני העונשין והמשפט הפלילי. הכרת כללי הפרשנות המיוחדים של המשפט הפלילי, הגדרת העבירה ויסודותיה, מושג האחריות הפלילית ועוד. יישום והדגמות מהפסיקה, לנושאים שונים שידונו במהלך השעורים. הקורס יעסוק בין היתר בסייגים הבאים: סקירה היסטורית, מטרות הענישה, סוגי בתי המשפט בארץ. עקרון החוקיות. עקרון הפרשנות. רטרואקטיביות. עקרון המזיגה. עקרון הסיבתיות. יסודות העבירה הפלילית: היסוד העובדתי, היסוד הנפשי. מעשה/מחדל. הכשרות לשאת באחריות פלילית. עבירות נזרות. צדדים לעבירה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

יפתח בשנה"ל תשע"ג

סטייה חברתית

היכרות עם הגדרות הסטייה, יחסיותה ומדידתה ועם סוגי הסטייה השונים (עבריינים ולא עבריינים); יצירת תשתית מושגית המאפשרת התייחסות לתופעות של סטייה חברתית ופשע; חשיפה למגוון תיאוריות המסבירות סטייה חברתית ולימוד צורות שונות של סטייה חברתית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

יפתח בשנה"ל תשע"ג

סמינריון

פסיכופתיה

בקורס זה נבחן את הקשר בין פסיכופתיה, פשיעה, והמשפט הפלילי. מטרת הקורס היא חשיפת הסטודנטים לספרות המדעית המתפרסמת על הפסיכופתיה, ועידוד חשיבה ביקורתית בנושא. וכן, דיון בסוגיות המרכזיות הקשורות להתייחסותה של החברה ושל מערכת המשפט לאנשים המאובחנים כפסיכופתים. בקורס יכללו נושאים אלה: ההתפתחות ההיסטורית של מושג הפסיכופתיה; ההבדל בין פסיכופתיה, סוציופתיה, והפרעת אישיות אנטי-סוציאלית; הכלי האבחוני של פסיכופתיה: PCL-R; הקשר בין פסיכופתיה לבין פשיעה ואלימות; הערכות סיכון; סוגיות אתיות הקשורות בטיפול בפסיכופתים. בסיום הקורס, יהיו הסטודנטים מסוגלים להבין ולהסביר כהלכה את המבנה הפסיכולוגי של הפרעת האישיות הפסיכופתית, להסביר כיצד הפרעה נבחנת על-ידי החברה ומערכת המשפט, לזהות את התכונות החשובות והעיקריות של הפרעה, ולדון בקשר שבין פסיכופתיה לבין פשיעה.

4 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ש' 11054 ד"ר מיה מי-טל ד' 16: 15-17: 45

קורסי בחירה

אתיקה ופלילים בראי הספרות

בקורס זה, ננסה לבחון היבטים מוסריים מן התחום הפלילי מנקודות מבט שונות, כפי שהן באות לביטוי ברומנים ומנובלות שנקרא. הערך הנוסף בשימוש ברומנים ככלי לדיון בסוגיות מוסריות, נובע מהיכולת שלנו להתחבר לנושא שהוא מופשט ומורכב, ברמה יותר אישית וחוייתית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 12024 ד"ר מיה מי-טל ד' 18: 15-19: 45

מציאות משפטית מול מציאות פסיכולוגית

הקניית ידע בנושאים הקשורים בחקירה הפלילית והמשפטית בעיקר בתחום הטיות שיפוט בחקירה. היכרות עם תיאוריות ושיטות מחקר המיוחדות לתחום החקירה הפלילית והמשפטית, דיון במהימנות הזכירה והזיהוי, השקר, שיטות לאבחון שקרים, והאינטראקציה בין החוקר לנחקר, אי שפיות, ראיות, חפצים, עדויות, פרופילאות בשימוש החקירה הפלילית, תפיסת פרצופים ומסדרי זיהוי, קבלת החלטות, עדויות ילדים ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11043 עו"ד ינון היימן ו' 10: 15-11: 45

סימנים פליליים-מדע פורנזי

הכרות ראשונית של הסטודנטים עם סוגיות בסיסיות בנושא המדע הפורנזי, הן באספקלריה עובדתית והן באספקלריה חוקית, תוך התמקדות בפריזמה אינטרדיסציפלינארית מדעית ומשפטית כאחד. זיהוי ע"פ מדע, טכנולוגיות ואמצעים שונים, האזנות סתר, טביעות אצבע, סוגי דם, DNA, פתולוגיות ורפואה משפטית, בקורס ידונו בין היתר סוגיות משפטיות עדכניות ואקטואליות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11046 עו"ד ינון היימן ו' 08: 30-10: 00

פסיכולוגיה ומשפט

מטרת הקורס היא לדון בסוגיות הקשורות למדעי ההתנהגות ועולם המשפט. נתייחס לתפקיד הפסיכולוגיה בהבניית המציאות המשפטית ויבחנו תיאוריות שונות של קבלת החלטות. תלמידי הקורס ידונו בנושאים שונים המשפיעים על תהליכים משפטיים ועל תהליך קבלת החלטות וילמדו לנצל את הידע הנרכש למניעת הטיות בתהליכי קבלת החלטות בעולם המשפט. תיבחנה תופעות התנהגותיות "בלתי רציונאליות" ואופן ביטוי בתחומים השונים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11040 ד"ר עו"ד מנחם גלברד א' 16: 15-17: 45

בעיות חברה בישראל

הקורס יעסוק במגוון תופעות המאיימות על איכות חיינו בחברה הישראלית, ויאפשר לסטודנטים להעמיק את הבנתם באשר להיבטים האנושיים והחברתיים של בעיות חברתיות אלה. זאת, בכדי להעריך הן את ההסברים שהוצעו על ידי תיאורטיקנים וחוקרים, והן את המדיניות החברתית האמורה להתמודד עמן. הקורס יתמקד בסטייה ועבריינות הנתפסות כבעיה חברתית (תקיפה מינית בהקשרים שונים וכלפי מגוון אוכלוסיות); באוכלוסיות הנתפסות כבעיה חברתית (זנות, מכורים, דרי רחוב); בתוצאות של התנהגויות הנתפסות כבעיה חברתית (מחלות מין, איידס); ובהתמודדות קובעי המדיניות ונותני השירותים עם בעיות חברתיות (ענישה לעומת תקון).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 80135 ד"ר קרן מייקל ג' 14: 15-15: 45

מבוא למשפט פלילי

בין הסוגיות העיקריות שהשיעור יעסוק בהן: הרציונאליים של המשפט הפלילי, סדרי דין במבט השוואתי, צדדים להליך, אובייקטיביות שיפוטית, מהות ההליך הפלילי, עיכוב ומעצר בלא צו בית משפט, מעצר ימים, חיפוש בגופו של אדם, זכות שתיקה, חלופות מעצר, שחרור בערובה, קובלנה, כפל אישום, עיון בחומר חקירה, הרשעות קודמות עדות סברה, המטרות של דיני הראיות וסדר הדין הפלילי, פרוצדורות מול פרקטיקה בסדרי דין פלילי ובדיני ראיות, התנאה עליהם, מידות ההוכחה, נטלים וחזקות, כלל הראייה הטובה ביותר, תוספות ראייתיות, הכשרות והחובה להעיד, כללי פסילה בדיני ראיות, עדות שמיעה והחריגים לכלל, ראיות חסויות, הודאות נאשמים, עדויות מומחים, עדות שיטה ומעשים דומים, ראיות שהושגו שלא כדין, עניינים שאינם טעונים הוכחה, האזנות סתר, אובייקטיביות שיפוטית ועוד.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56 (מעודכן נכון ל- 08.08.11)

ק' 11042 עו"ד ינון היימן ו' 08: 30-13: 45

החטיבה לכלכלה ועסקים

קורסי חובה

כלכלה ללא כלכלנים א'

הקורס עוסק במיקרו כלכלה, כלומר, דרך הפעילות של היחידות הקטנות שפועלות במשק. יחידות אלה מתחלקות לשתי קבוצות: א. יצרנים אשר מייצרים את המוצרים והשירותים ומוכרים אותם בשוק. ב. הצרכנים שקונים את אותם המוצרים. במסגרת הקורס נלמד בשלב ראשון את תורת היצרן שמסתכמת לעקומת ההיצע, לאחר מכן נלמד את תורת הצרכן שמסתכמת לעקומת הביקוש, ובסופו של דבר נבחן את פעילות השוק, המקום בו ההיצע והביקוש נפגשים. במסגרת הקורס נתעכב גם על מרכיבים מסוימים של פעילות הממשלה, והשפעתה על השווקים. הקורס מיועד לסטודנטים שאינם כלכלנים, ולכן יתרכז יותר בעקרונות כללים של המערכת, ופחות בפרטים הטכניים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

א' 12232 ד"ר טל שחור א' 16: 15-17: 45

כלכלה ללא כלכלנים ב'

מטרת הקורס להציג בפני הסטודנטים את המכניזם במסגרתו פועלת הכלכלה המודרנית. בכלל זה ידון הקורס בשחקנים המרכזיים בכלכלה העולמית והישראלית כגון ארגוני והסכמי סחר, כלכלה ופוליטיקה, כלכלה וסביבה ועוד. בעיקרו, הקורס עוסק במאקרו כלכלה, כלומר בעיקר ביחידות כלכליות גדולות (מדינות, פירמות בינלאומיות ורשויות מקומיות/אזוריות גדולות). במסגרת זו ידון הקורס במושגי היסוד הבסיסיים של הכלכלה במודרנית ובעיקר אלה הקשורים לכלכלה של מדינות באמצעות שלושה מודלים עקרים שמנתחים את הפעילות הכלכלית של המדינה. בין היתר הקורס ינתח תופעות כלכליות מרכזיות כגון תופעת המחסור, תורת היצרן והצרכן, קבלת החלטות רציונאלית, מימדים בלתי רציונאליים בקבלת החלטות כלכלית, גישות למימון ציבורי וכן בנושאים אקטואליים אשר קשורים לאירועים כלכליים בישראל. הקורס מיועד לסטודנטים שאינם כלכלנים, ולכן יתרכז יותר בעקרונות כללים של המערכת, ופחות בפרטים הטכניים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ק: 12232

ב' 12234 ד"ר אשר וטורי ד' 18: 15-19: 45

כלכלת ישראל

מטרת הקורס היא להכיר את המבנה הכללי של המשק הישראלי בעבר ובהווה, תוך יישום מודלים מאקרו כלכליים למשק הישראלי. במסגרת הקורס ילמדו נושאים שונים אשר משפיעים על המערכת הכלכלית כמו, העוני בישראל, השפעת המערכת הפוליטית כל הכלכלה, מבחר במט"ח וכו'.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

אי 18: 15-19: 45

אי 12250 ד"ר טל שחור

כתיבת תוכנית עסקית

התוכנית העסקית הינה אחד המסמכים הבסיסיים שמצפים מהעסק להכין. יזמים רבים, ראשי פרויקטים בארגונים ומנהלים בחברות נדרשים להכנת תוכנית עסקית עת הם תרים אחרי משקיעים לחברות ולמיזמים. אחרים מציגים תוכנית עסקית כאשר הם עוסקים במציאת שותפים לפרויקט או מתכננים לבצע שינוי מהותי במדיניות החברה. הקורס יציג גישה מבנית להכנה מקצועית של התוכנית העסקית, תוך הצגת השאלות והבעיות הנבחנות על ידי מי שקורא את התוכנית, הן בשוק הישראלי והן בקרב גורמי חוץ.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ק: 12234

אי 18: 15-19: 45

בי 12211 מר ניצן צוריאל

חשבונאות פיננסית

הקורס נועד להקנות לסטודנטים מושגי יסוד בהבנת הדוחות הכספיים ובעקרונות הרישום החשבונאי המסייעים להנהלת העסק לקבל החלטות חשובות. במסגרת הקורס נכיר את השפה החשבונאית ועקרונותיה ונערוך מס' ניתוחים חשבונאים בליווי מסקנות ניהוליות חשובות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ז: 12218

בי 12220 רו"ח מחמוד איוב ד' 16: 15-17: 45

מבוא למימון

הקורס יעסוק ביסודות של התיאוריה המימונית הקובעת ומשקללת את מחירו של הכסף ושל תזרימי מזומנים הנובעים מהלוואות השקעות וממקורות אחרים. לצורך זה יילמדו כלי חישוב וניתוח העוסקים בחישובי ריבית, תשואה, היוון תזרימי מזומנים, דרוג השקעות, עיתוי וסיכון.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ז: 12237

ק: 12234

בי 12256 רו"ח דן בר א' 16: 15-19: 45

קורסי בחירה

שיטות לתגמול עובדים

תגמול הוא אחד ממרכיבי הניהול החשובים בארגונים. יצירת מדיניות תגמול אפקטיבית בארגונים עשויה לסייע ולתרום בכמה מישורים ניהוליים: גיוס עובדים, שימור עובדים, הנעת עובדים, הגברת פריון ותפוקה ועוד. קיימים סוגים שונים של תגמולים: תגמולים חומריים (משכורת, אופציות), תגמולים שאינם חומריים (פיתוח אישי, קורסים והשתלמויות על חשבון הארגון, עיסוק מאתגר) תגמולים נדחים (קרן השתלמות, קרן פנסיה, ביטוח מנהלים) תגמולים קבועים (תשלומים ותנאים סוציאליים אותם חייבים לשלם על פי חוקי העבודה או הסכמי עבודה/חוזים אישיים), תגמולים משתנים (בונוסים, פרמיות אישיות או קבוצתיות, תשלום לעמידה ביעדים). קריטריונים נוספים למתן תגמולים: מחירי שוק העבודה, סקרי שכר, שיקול דעת ארגוני (בעקבות הערכת ביצוע של העובד), נתוני העובדים: וותק, השכלה, ניסיון, ידע מקצועי וניהולי, העיסוק/התפקיד. עם זאת, לאור השאיפה המתמדת של ארגונים להגיע ליעילות תפעולית וכלכלית נדרשים ארגונים לנקוט צעדים להקטנת הוצאות שכר ועלויות העסקת עובדים במטרה להתאים את הארגון לסביבה ולשמור על איזון בין הסביבה העסקית הכלכלית והצורך ליישם מדיניות תגמול אפקטיבית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

אי 14: 15-15: 45

אי 21063 ד"ר מוטי נצר

יזמות ופיתוח עסקי

היזמות, על היבטיה העסקיים והטכנולוגיים, מהווה כוח מרכזי בהנעת תהליכים כלכליים וחברתיים בהקשרים גלובליים, לאומיים ומקומיים. הקורס חושף בפני הסטודנטים גישות תיאורטיות חדשות ושיטות מעשיות מהארץ ומהעולם העוסקות בתפקידו של היזם ובמקומה של היזמות העסקית בחשיבה ובעשייה של ארגונים ופרטים. באמצעות לימוד שיטתי של הנושא יפתחו הסטודנטים מיומנויות אישיות בסיסיות לעבודה במישורים הארגוניים והעסקיים כזמנים לעתיד או כמובילים בארגונים בהם מעורבת מידה רבה של יזמות ויצירתיות. הקורס יעשה שימוש בכלים שונים ובחקרי אירוע של יזמים עסקיים וטכנולוגיים שידגימו את הדינאמיקה הקשורה בפעילות יזמית בעידן של אי וודאות, גלובליזציה והתמחות ארגונית הולכת וגדלה.

מוקדים טלפוניים

הראיה הכלכלית בוחנת את המוקדים הטלפוניים בהיבטים של עלות-תועלת לארגון. בשנים האחרונות הוכח כי שירות מצוין תורם לרווחיות החברה המסחרית. גם ארגונים ציבוריים ומלכ"רים נוכחו לדעת כי שירות מצוין תורם ליעילות ולצמצום עלויות. החשיבה העסקית במוקדים הטלפוניים תורמת להגברת קניית של הלקוח, לצמצום נטישה ולהצטרפות לקוחות חדשים. במהלך הקורס נבחן בין היתר כיצד ניתן לשפר את רמת השירות במוקדים הטלפוניים במגבלות התקציב, כיצד לצמצם את זמני ההמתנה לשירות, מהם שעוני הבקרה החיוניים בכל מוקד ומהן התכונות למנהל מוקד טלפוני מצליח.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11074 מר ניצן צוריאל ב' 16: 15-17: 45

אנתרו-פרופסיה-מנושא לימוד למקצוע עבודה

סוגיות יישומיות באנתרופולוגיה. הקורס נועד לספק מגוון תשובות לשאלה אנתרופולוגיה-מה יש לעשות עם זה? מטרתו כוללות בניית חזון תעסוקתי אישי תוך שילוב התואר הנרכש, חשיפה לדרכי יזמות, שיווק עצמי, מיפוי שוק תעסוקתי, לייצר עבודה לא לכתוב אחת, לגייס מאמר לא לצטט אחד, לתרגם אותו ולא משפת המקור אלא איך יוצאים עם פרדיגמות לעבוד הלכה למעשה? הקורס יעסוק בשילוב של תיאוריות ופרקטיקות, בגיבוש חזון תעסוקתי, לימה בין self ל"אני החברתי", חשיבה תוצאתית, ייעודית ומדידה, שימוש בכלים סוציו-אנתרופולוגיים ככלי עבודה. שיטות לימוד יכללו: שיעורים פרונטאליים לצורך חשיפת אנתרופולוגיה יישומית סדנאות פעילות לתרגול והדגמת שימוש בחומרים הנלמדים יציאה לשדה תעסוקתי בניסיון לבחון את הנלמד ויישומו. במהלך הקורס הסטודנטיות/ים יפתחו חשיבה פרקטית באוריינטציה של גיבוש זהות תעסוקתית, יתרגלו ויתבקשו להגיש דו"ח מסכם של אותה התנסות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 21068 מר רז שרבליס ב' 14: 15-15: 45

קבלת החלטות

מטרת הקורס להקנות ללומד מושגים בסיסיים בתורת ההחלטות. לצד תיאוריות החלטה קלאסיות, יוצג תהליך ההחלטה כאחד מתהליכי החשיבה הקיימים. תלמידי הקורס יוכלו לזהות גורמים קוגניטיביים, אמוציונאליים, חברתיים וסיטואציוניים המשפיעים על תהליך ההחלטה. ככל שיכירו את תהליכי החשיבה המונחים בבסיס קבלת החלטות וביצוע שיפטים, ואת האופן בו הגורמים השונים משפיעים על תהליכים אלו, כך יוכלו לנצל את הידע הנרכש למניעת הטיית בתהליכי קבלת החלטה ולשיפור תהליך קבלת החלטה. כמו כן יוביל הידע לשיפור יכולת הבקרה של תהליכי קבלת החלטות שלהם-ושל זולתם, והתלמידים יוכלו להבין טוב יותר את המניעים ואופני ההתנהגות של עמיתיהם ושל העובדים בסביבתם. בנוסף ייבחנו תהליכי ההחלטה בתחומים שונים. הקורס יציע תובנות פסיכולוגיות ויישומן בתחומים שונים ויצגי תופעות התנהגותיות ואופן ביטויין.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11041 ד"ר עו"ד מנחם גלברד ב' 18: 15-19: 45

הפרטה וחברה

הקורס דן בתהליך ההפרטה מפרספקטיבה רחבה וביקורתית-החל מהגדרת התהליך, פרוט האסטרטגיות והטכניקות המנחות אותו, ניתוח ההקשרים החברתיים והאידיאולוגיים במסגרתם הוא מתעצב, ובחינת האופן בו הוא תורם לעיצוב היחסים המעמדיים והאתניים בישראל; וכלה בבחינת ביטוייו השונים בתחומים חברתיים שונים בחברה הישראלית: הפוליטיקה, הבריאות, החינוך, הקיבוץ, יחסי העבודה, שרותי בתי הסוהר ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11051 מר גדי ניסים ב' 18: 15-19: 45

עבודת נשים

מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטיות/ים לבעיות הייחודיות הקשורות לעבודת נשים. הקורס יעסוק הן בסוגיות של שוק העבודה (כגון בידול תעסוקתי, פערים בשכר, תקרת הזכוכית וכד'), והן בקונפליקט עבודה-משפחה. כמו כן יוצגו אפשרויות תכנון ומתן שירותים ייחודיים הבאים לענות על הצרכים המיוחדים של נשים עובדות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 80148 ד"ר דלית יסעור-בורוכוביץ ג' 10: 15-11: 45

ניהול קמעונאות ולוגיסטיקה

גידול בכוחם של הקמעונאים בארץ ובעולם משפיע על התחרות הענפית על שרשרת האספקה והלוגיסטיקה ועל התנהגות הצרכנים. מטרת הקורס להכיר את סוגי הקמעונאים השונים, את אופן פעילותם הכוללים:

החלטות שיווקיות, תמחור, ניהול מוצרים, מיתוג פרטי, יצירת אווירת קניה בנקודת המכירה תוך שימוש בטכנולוגית מידע ולוגיסטיקה שיווקית. כל ההיבטים יבחנו באופן מעשי על נקודות מכירה קמעונאיות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ב' 12266 ד"ר יוסי מלמד ד' 45: 15-17: 16

מערכי ניהול עסקי

הקניית ידע והבנה לשם השגת יכולות ניהוליות משופרות במערכת עסקית. רקע: ניהול יעיל של מערכות עסקיות מחייב שימוש בכלי ניהול שיאפשרו פעילות נכונה להשגת יעדי הארגון. הנושאים הנלמדים בקורס זה מהווים בסיס ניהולי ממוקד להשגת המטרה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12263 מר מאיר שרף ו' 45: 13-15: 12

אמנות המכירה

ניהול נכון של תהליך המכירה בעסק הינו שלב חיוני בכל פעילות עסקית. התאמה מדויקת של נציג המכירות לארגון ולמוצר (או השירות) הנמכר הינם אבן דרך משמעותית בהצלחת הארגון. בקורס אמנות המכירה נאפיין את הכישורים הנדרשים מנציג המכירות המוצלח. נדון בגורמים המעכבים קשר מילולי ראשון בין הלקוח לנציג המכירות, נלמד שיטות לאיתור לקוחות פוטנציאליים, כללים לביקור ראשוני אצל לקוח, ונציג את שלבי המכירה השונים. נתרגל טיפול בהתנגדויות, טכניקות לסגירה טובה של עסקאות ונבחן סיבות לכישלונות במכירה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11045 מר ניצן צוריאל ו' 45: 11-15: 10

דיני עבודה

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים שאינם בעלי השכלה משפטית קודמת, כלים וידע בסיסי בהבנת סוגיות ראשוניות של דיני העבודה בישראל. הקורס יעסוק בעקרונות תיאורטיים בדיני העבודה ויישומם בפועל בחיי היום יום. מערכת בתי הדין לעבודה, יחסי עובד-מעביד, חוזה העבודה האישי, חוקי המגן, סיום יחסי עבודה, חופש העיסוק, שוויון הזדמנויות בעבודה ואיסור האפליה, מניעת הטרדה מינית במקום העבודה ומשפט העבודה הקיבוצי (חופש ההתארגנות המקצועית, ארגוני עובדים ומעבידים).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 72043 ד"ר עו"ד נחום פרנקל ב' 45: 15-15: 14 (מעודכן נכון ל- 15.08.11)

חטיבה לניהול עסקי ותעשיית

קורסי חובה

סטטיסטיקה תיאורית והסקתית (חד חוגי)

בחלקו הראשון של הקורס נעסוק בסטטיסטיקה תיאורית: מושגי יסוד, משתנים, סולמות מדידה, אופן הצגת נתונים, מדדי מרכז (שכיח, חציון וממוצע), מדדי פיזור (טווח, טווח בין רבעוני, שונות וסטיית תקן) ומדדי מיקום יחסי (ציוני תקן). בחלקו השני של הקורס נעסוק בסטטיסטיקה הסקתית: בדיקת השערות וטעויות הסקה, מדדי קשר (חי בריבוע, ספירמן ופירסון), מדדי ניבוי (רגרסיה) ומבחני השערה (t למדגם יחיד, t למזווגים, t לבלתי תלויים ו-ANOVA). במסגרת הקורס נלמד גם יישומים סטטיסטיים ממוחשבים באמצעות תוכנת ה-spss.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 12199 מר אוהד מרכוס ו' 45: 13-15: 10

שיטות מחקר וכתובה מדעית

הקורס נועד להקנות לתלמידים ידע בסיסי בשיטות מחקר במדעי החברה. הקורס יקנה מיומנות בקריאה ביקורתית של ספרות אקדמית ויספק כלים בסיסיים לעריכת מחקר וכתובת דו"חות מחקר. יושם דגש על הבנת מהותה של גישה מדעית לפתרון בעיות, הגדרת שאלות מחקר ותכנון מערכי מחקר מתאימים לחקר השאלה, שיטות איסוף נתונים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 12198 מר אוהד מרכוס ו' 45: 11-30: 08

אוריינות תקשוב

הקורס עוסק בהקניית יסודות ומיומנויות בשימוש המחשב אישי במספר תחומים עיקריים: הכרת המחשב ומערכות הפעלה WINDOWS, עיבוד תמלילים WORD, מידענות אינטרנט, מחולל מצגות PowerPoint וגיליון אלקטרוני EXCEL. הקורס ייערך בכיתת מחשבים והלימודים ישולבו בעבודה מעשית. בקורס יושם דגש על פתוח מיומנויות בעריכת עבודה אקדמית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 75 (בגיליון הציונים יירשם עובר/לא עובר).

ז: 12202

א' 12204 גב' יוליה קרטשטיין / גב' ענבל פלג ד' 15-17: 45

א' 12204 גב' יוליה קרטשטיין ו' 08: 30-10: 00

התנהגות ארגונית

השיעור עוסק בהתנהגותם של העובדים בארגון. הוא משלב בין גישות כלליות לבין התנהגות בפועל של כולנו כעובדים בתפקידנו השונים. הנושאים המרכזיים כוללים בין השאר: מאפיינים רשמיים ובלתי רשמיים של ארגונים; פוליטיקה ארגונית; הנעה בעבודה; תקשורת ארגונית; שחיקה בעבודה והאמצעים להתמודד עמה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

א' 12274 ד"ר חנן רייך ד' 15-19: 45

מבוא לניהול

מטרתו של השיעור להעמיק את המודעות שלנו למאפיינים המרכזיים של תורות הניהול השונות. בין השאר נדון במודרניזציה והתפתחותם של ארגונים ביורוקרטים; ארגונים ציבוריים ופרטיים: היבטים משותפים ושונים; סמכות (authority) ועוצמה (power) בארגונים: כיצד מסייעים לנו מושגים משלימים אלה בהבנת הקשר בין אנשים ובין בעלי תפקידים בארגון? האצלת סמכויות (delegation of authority): מדוע וכיצד יש להעביר סמכויות מהדרגים הבכירים לזוטרים? התמודדות עם שינויים: האם שינויים הם בלתי נמנעים? מדוע רובנו מתנגדים לשינויים? מה נתן לעשות כדי לצמצם את ההתנגדות לשינויים ולשפר את הסיכוי להצלחתם? תרבות ארגונית: מערכת הערכים של הארגון והשפעתה על התנהגות העובדים; דינמיקה קבוצתית: יחסי הגומלין בין הפרט, הקבוצה והארגון; מנהיגות בארגונים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

א' 12238 ד"ר חנן רייך ו' 08.30-10.00

תפעול ולוגיסטיקה

הקורס מקנה ידע והבנה של עקרונות וכלי ניהול בתחומי תפעול ולוגיסטיקה בארגונים עסקיים ותעשייתיים. למערך התפעולי והלוגיסטי יש השפעה רבה על מידת רווחיות החברה דבר הבא לידי ביטוי בניהול יעיל של משאבי הייצור והחומר. כל מנהל חייב להכיר את עקרונות התפעול והלוגיסטיקה על מנת שיוכל לבצע את עבודתו ביעילות. הקורס הנדון מבהיר את מרכיבי התפעול והלוגיסטיקה ונותן כלי ניהול שיש בהם בכדי לתרום להצלחת הארגון.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ז: 12246

ב' 12214 מר מאיר שנרך ו' 08: 30-11: 45

מבוא לשיווק

הקורס יקנה את הידע להבנת מושגים ומודלים בתהליכי ניהול השיווק בחברות וארגונים ויעסוק בתפיסה השיווקית, במערכת המידע השיווקי, אסטרטגיות שיווקיות, פילוח השוק, ניהול תמהיל המוצרים, בניית המותג, מיצוב המותג ותמהיל השיווק.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ז: 23084

ב' 12228 מר ניצן צוריאל ו' 12: 15-13: 45

מבוא ליישומי מערכות מידע לעסקים

בעולם המודרני מחשוב מהווה חלק בלתי נפרד של תפקוד מקצועי. הקורס נותן לסטודנטים ידע תיאורטי על המערכות מידע עסקיים כולל ארכיטקטורת מערכות, בסיסי נתונים, רשתות תקשוב, ביטחון ובעיות אתיות בשימושי של מערכות מידע. כדוגמה לשימוש במחשוב של תהליכים עסקיים נשתמש בגיליון אלקטרוני Excel. הקורס מיועד לסטודנטים שאינם לומדים מערכות מדע כמקצוע.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ק: 12204

יפתח בשנה"ל תשע"ג

סמינריונים

שוק הדיור ומדיניות

דירות הן מוצר יקר ומעורבות הממשלה חיונית כדי להתאים את הכמות המיוצרת בשוק לכמות הרצויה מבחינה חברתית. לתמהיל חזקות המגורים (בעלות, שכירות בתנאי שוק ושכירות ציבורית) מיוחסת השפעה על אופי ותפקוד החברה. מדינת ישראל אופיינה בעבר במעורבות גבוהה של הממשלה בשוק הדיור, כאשר עיקר העידוד כוון לחזקת המגורים בבעלות, אך בעשור האחרון הממשלה הקטינה באופן משמעותי את מידת מעורבותה. מטרת הקורס היא לבחון את ההצדקות למעורבות הגבוהה ואת הדרכים השונות שכן בוחרות ממשלות להתערב. במסגרת הקורס יוקנה לסטודנטים ידע בנושאי מדיניות דיור וכלים כמותיים ואיכותיים לניתוח שוק הדיור.

4 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ש' 12302 ד"ר גילת בן שטרית א' 16: 15-17: 45

פתרון בעיות ניהוליות: סימולציה ממוחשבת

מטרת הסמינריון להסביר ולהדגים מושגי יסוד בחשיבה ולוגיקה של פתרון בעיות ניהוליות. הלמידה מתבצעת באמצעות סביבה של סימולטור ממוחשב המדמה עולם וירטואלי. הסביבה כוללת רובוט, אשר נע בעולמו, על גבי מסך המחשב, ומבצע משימות שונות, שהוגדרו לו, תוך התגברות על מכשולים. דרך הגדרת אופן ביצוע המשימות, מתודע הלומד לטכניקות של ניתוח ופתרון בעיות ע"י פירוקן לחלקים המרכיבים אותן (התייחסות הדומה לפיתוח תוכנה). בקורס יושם דגש על עבודת צוות, משובים הדדיים, והשוואת חלופות שונות לפתרון הבעיות. סביבת הסימולטור מבוססת על שפה פשוטה מאוד, המיועדת להעברת ההוראות (הפקודות) לרובוט, ובעזרתה הסטודנט שולט על פעילותו של הרובוט ועל אופן ההתמודדות עם הבעיה ופתרונה. יתרונה של הסביבה הוא ביכולתה להדגים את שלבי הפתרון בצורה חזותית ובאופן מיידי.

4 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ש' 12273 ד"ר אהרון ידן ד' 16: 15-17: 45

קורסי בחירה

מוקדים טלפוניים

הראיה הכלכלית בוחנת את המוקדים הטלפוניים בהיבטים של עלות-תועלת לארגון. בשנים האחרונות הוכח כי שירות מצוין תורם לרווחיות החברה המסחרית. גם ארגונים ציבוריים ומלכ"רים נוכחו לדעת כי שירות מצוין תורם ליעילות ולצמצום עלויות. החשיבה העסקית במוקדים הטלפוניים תורמת להגברת קניית של הלקוח, לצמצום נטישה ולהצטרפות לקוחות חדשים. במהלך הקורס נבחן בין היתר כיצד ניתן לשפר את רמת השירות במוקדים הטלפוניים במגבלות התקציב, כיצד לצמצם את זמני ההמתנה לשירות, מהם שעוני הבקרה החיוניים בכל מוקד ומהן התכונות למנהל מוקד טלפוני מצליח.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11074 מר ניצן צוריאל ב' 16: 15-17: 45

קבלת החלטות

מטרת הקורס להקנות ללומד מושגים בסיסיים בתורת ההחלטות. לצד תיאוריות החלטה קלאסיות, יוצג תהליך ההחלטה כאחד מתהליכי החשיבה הקיימים. תלמידי הקורס יוכלו לזהות גורמים קוגניטיביים, אמוציונאליים, חברתיים וסיטואציוניים המשפיעים על תהליך ההחלטה. ככל שיכירו את תהליכי החשיבה המונחים בבסיס קבלת החלטות וביצוע שיפוטם, ואת האופן בו הגורמים השונים משפיעים על תהליכים אלו, כך יוכלו לנצל את הידע הנרכש למניעת הטיות בתהליכי קבלת ההחלטה ולשיפור תהליך קבלת ההחלטה. כמו כן יוביל הידע לשיפור יכולת הבקרה של תהליכי קבלת ההחלטות שלהם-ושל זולתם, והתלמידים יוכלו להבין טוב יותר את המניעים ואופני ההתנהגות של עמיתיהם ושל העובדים בסביבתם. בנוסף ייבחנו תהליכי החלטה בתחומים שונים. הקורס יציע תובנות פסיכולוגיות ויישומן בתחומים שונים ויצג תופעות התנהגותיות " ואופן ביטויין .

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11041 ד"ר עו"ד מנחם גלברד א' 18: 15-19: 45

עבודת נשים

מטרות הקורס לחשוף את הסטודנטיות/ים לבעיות הייחודיות הקשורות לעבודת נשים. הקורס יעסוק הן בסוגיות של שוק העבודה (כגון בידול תעסוקתי, פערים בשכר, תקרת הזכוכית וכד'), והן בקונפליקט עבודה-משפחה. כמו כן יוצגו אפשרויות תכנון ומתן שירותים ייחודיים הבאים לענות על הצרכים המיוחדים של נשים עובדות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 80148 ד"ר דלית יסעור-בורוכוביץ ג' 10: 15-11: 45

ניהול קמעונאות ולוגיסטיקה

גידול בכוחם של הקמעונאים בארץ ובעולם משפיע על התחרות הענפית על שרשרת האספקה והלוגיסטיקה ועל התנהגות הצרכנים. מטרת הקורס להכיר את סוגי הקמעונאים השונים, את אופן פעילותם הכוללים: החלטות שיווקיות, תמחור, ניהול מוצרים, מיתוג פרטי, יצירת אווירת קניה בנקודת המכירה תוך שימוש בטכנולוגיה מידע ולוגיסטיקה שיווקית. כל ההיבטים יבחנו באופן מעשי על נקודות מכירה קמעונאיות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ב' 12266 ד"ר יוסי מלמד ד' 15-17: 45

אמנות המכירה

ניהול נכון של תהליך המכירה בעסק הינו שלב חיוני בכל פעילות עסקית. התאמה מדויקת של נציגי המכירות לארגון ולמוצר (או השירות) הנמכר הינם אבן דרך משמעותית בהצלחת הארגון. בקורס אמנות המכירה נאפיין את הכישורים הנדרשים מנציגי המכירות המוצלח. נדון בגורמים המעכבים קשר מילולי ראשון בין הלוקח לנציגי המכירות, נלמד שיטות לאיתור לקוחות פוטנציאליים, כללים לביקור ראשוני אצל לקוח, ונציג את שלבי המכירה השונים. נתרגל טיפול בהתנגדויות, טכניקות לסגירה טובה של עסקאות ונבחן סיבות לכישלונות במכירה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11045 מר ניצן צוריאל ו' 10: 15-11: 45

מערכי ניהול עסקי

הקניית ידע והבנה לשם השגת יכולות ניהוליות משופרות במערכת עסקית. רקע: ניהול יעיל של מערכות עסקיות מחייב שימוש בכלי ניהול שיאפשרו פעילות נכונה להשגת יעדי הארגון. הנושאים הנלמדים בקורס זה מהווים בסיס ניהולי ממוקד להשגת המטרה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12263 מר מאיר שנרך ו' 12: 15-13: 45

דיני עבודה

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים שאינם בעלי השכלה משפטית קודמת, כלים וידע בסיסי בהבנת סוגיות ראשוניות של דיני העבודה בישראל. הקורס יעסוק בעקרונות תיאורטיים בדיני העבודה ויישומם בפועל בחיי היום יום. מערכת בתי הדין לעבודה, יחסי עובד-מעביד, חוזה העבודה האישי, חוקי המגן, סיום יחסי עבודה, חופש העיסוק, שוויון הזדמנויות בעבודה ואיסור האפליה, מניעת הטרדה מינית במקום העבודה ומשפט העבודה הקיבוצי (חופש ההתארגנות המקצועית, ארגוני עובדים ומעבידים).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 72043 ד"ר עו"ד נחום פרנקל ד' 12: 15-13: 45 (מעודכן נכון ל- 15.09.11)

חטיבה לניהול משאבי סביבה

קורסי חובה

מבוא ליחסי אדם סביבה

הפרדיגמות המוקדמות של הדיון הסביבתי לגבי יחסי הגומלין בין המערכת האקולוגית לבין צרכי החברה התמקדו בעיקר בצורכי השימור של משאבי הטבע מתוך ראייה רומנטית של אזורי הבר, הגיונגלים ומקורות המים. בשלב הבא היא התבססה על שכלתנות מדעית ואילו בשנים האחרונות, התפתחה גישה חדשה המעמידה את המשוואה סביבה חברה על בסיס הנחות יסוד מחודשות המכוונות פיתוח בר קיימא. גישה חדשה זו העמידה במבחן את יחסי גומלין אלה והעלתה על סדר היום סוגיות אתיות ופילוסופיות כגון מקומו של הצדק הסביבתי מול הצדק החברתי, ובעיקר שאלת היחס כלפי חידושים טכנולוגיים המכונים טכנולוגיות נקיות (CLEAN TECH) מבשילות או מפציעות כפתרון לבעיות הסביבה לטווח הרחוק. הקורס סוקר את התפתחויות הפרדיגמות הסביבתיות בעשורים האחרונים בעולם המערבי ועומד על מקומם של שחקני מפתח בתחום הדיון הסביבתי בהם ארגונים לא ממשלתיים, תאגידים בינלאומיים לייצור אנרגיה, מדינות מפותחות ומתפתחות, וארגונים בינלאומיים. הקורס דן בשאלות מפתח כגון אתיקה ומוסר סביבתיים, היבטים כלכליים, חברתיים ותרבותיים, אופטימיזם טכנולוגי, טביעת הרגל האקולוגית, ושאלות של צדק סביבתי לעומת שוויון חברתי.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 20120 ד"ר אשר וטורי א' 16: 15-19: 45

מבוא לגיאוגרפיה של אדם, חברה ומרחב

הקורס מהווה מבוא לתחום הגיאוגרפיה האנושית. מטרת הקורס היא הקניית בסיס רחב במושגי היסוד הקשורים בתחומיה השונים של הגיאוגרפיה האנושית, הכרת התיאוריות והמודלים העיקריים המסבירים את פריסתן ומיקומן של פעילויות חברתיות, תרבותיות וכלכליות על פני המרחב. הקורס יבחן את התהליכים והמנגנונים החברתיים המתרחשים במרחב, העומדים בבסיס אי-השוויון המרחבי-העירוני, האזורי והבינלאומי. הקורס יבחן את החוקיות בפעילות האדם, התפתחות האוכלוסייה וגורמיה ושונות בין תרבותית. יבחנו המאפיינים הפוליטיים, העירוניים, התרבותיים, החברתיים, התעסוקתיים והדמוגרפים של החברה האנושית

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

יפתח בשנה"ל תשע"ג

כלכלה ללא כלכלנים א'

הקורס עוסק במיקרו כלכלה, כלומר, דרך הפעילות של היחידות הקטנות שפועלות במשק. יחידות אלה מתחלקות לשתי קבוצות: א. יצרנים אשר מייצרים את המוצרים והשירותים ומוכרים אותם בשוק. ב. הצרכנים שקונים את אותם המוצרים. במסגרת הקורס נלמד בשלב ראשון את תורת היצרן שמסתכמת לעקומת ההיצע, לאחר מכן נלמד את תורת הצרכן שמסתכמת לעקומת הביקוש, ובסופו של דבר נבחן את פעילות השוק, המקום בו ההיצע והביקוש נפגשים. במסגרת הקורס נתעכב גם על מרכיבים מסוימים של פעילות הממשלה, והשפעתה על השווקים. הקורס מיועד לסטודנטים שאינם כלכלנים, ולכן יתרכז יותר בעקרונות כלליים של המערכת, ופחות בפרטים הטכניים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

א' 12232 ד"ר טל שחור א' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל- 24.08.11)

כלכלה ללא כלכלנים ב'

מטרת הקורס להציג בפני הסטודנטים את המכאניזם במסגרתו פועלת הכלכלה המודרנית. בכלל זה ידון הקורס בשחקנים המרכזיים בכלכלה העולמית והישראלית כגון ארגוני והסכמי סחר, כלכלה ופוליטיקה, כלכלה וסביבה ועוד. בעיקרו, הקורס עוסק במאקרו כלכלה, כלומר בעיקר ביחידות כלכליות גדולות (מדינות, פירמות בינלאומיות ורשויות מקומיות/אזוריות גדולות). במסגרת זו ידון הקורס במושגי היסוד הבסיסיים של הכלכלה המודרנית ובעיקר אלה הקשורים לכלכלה של מדינות באמצעות שלושה מודלים עקרים שמנתחים את הפעילות הכלכלית של המדינה. בין היתר הקורס ינתח תופעות כלכליות מרכזיות כגון תופעת המחסור, תורת היצרן והצרכן, קבלת החלטות רציונאלית, מימדים בלתי רציונאליים בקבלת החלטות כלכליות, גישות למימון ציבורי וכן בנושאים אקטואליים אשר קשורים לאירועים כלכליים בישראל. הקורס מיועד לסטודנטים שאינם כלכלנים, ולכן יתרכז יותר בעקרונות כלליים של המערכת, ופחות בפרטים הטכניים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ק : 12232

ב' 12234 ד"ר אשר וטורי ד' 18: 15-19: 45

קורסי בחירה

תכנון אוניברסאלי בר קיימא

עיצוב אוניברסאלי בר קיימא היא גישה הוליסטית שהתפתחה בארה"ב בתחילת שנות התשעים, והיא מובילה כיום את עולם התכנון והעיצוב במדינות המערב. משמעו של המונח הוא תכנון ועיצוב מבנים ומוצרים כך שיתאימו לצרכים ולאופני השימוש של כל סוגי האוכלוסייה העשויה להשתמש בהם כגון ילדים, קשישים, נכים ואנשים בעלי רמות יכולת והבנה מגוונות. באופן מיוחד, שמה גישה זו דגש על עמידה בעקרונות של בריאות, בטיחות, נוחות וקיימות בעיצוב ותכנון סביבת החיים האנושית. מטרת הקורס היא לדון בעקרונות שעצבו את הגישה, לעמוד ולבחון את המדדים לאמידת "העיצוב האוניברסאלי" של מוצרים ומבנים שונים כגון מדדי נגישות, קיימות, בטיחות, השפעות בריאותיות, נוחות למשתמש, "ידידותיות", רמות "שימושיות" (usability), "שירותיות" (serviceability), התאמתיות (adoptability) פונקציונאלית וכדומה. במהלך הקורס ישמשו המדדים לניתוח דוגמאות של פרויקטים ומוצרים מתחומי הבנייה ומוצרי צריכה שונים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 20123 ד"ר אשר וטורי א' 16: 15-17: 45

פוליטיקה, טכנולוגיה ואיכות סביבה

העברת ידע (knowledge transfer), או העברת טכנולוגיה (technological transfer) כמשאבים קריטיים בעידן הפוסט-תעשייתי הפכו בשנים האחרונות למרכיבים דומיננטיים בפוליטיקה ובכלכלה הגלובליים. מושגים אלה מתייחסים ליכולת לקיים קשרי גומלין ויחסי עוצמה בין קבוצות, חברות בינלאומיות ומדינות שונות, ובעיקר כבסיס ליחסי התלות בין מדינות מפותחות למתפתחות. מטרת הקורס לדון בהגדרה ובהתפתחות מונחים אלה בעשורים האחרונים ולהפיכתם לרכיב משמעותי במדיניות של רבות ממדינות המערב, ובכללן האיחוד האירופי, ארה"ב וישראל, תוך התמקדות בהשפעתם על הפוליטיקה והכלכלה הלאומיים והעולמיים. הקורס ינתח את התופעה על בסיס מודלים תיאורטיים, וכקטליזטור

לשינויים גיאופוליטיים בעידן הפוסט קולוניאלי. דגש מיוחד יושם בקורס על ההשפעות הסביבתיות על תהליכי העברת ידע, בכלל זה העברת ידע הנוגע לפיתוח אנרגיות מתחדשות ושימור אנרגיה, על בסיס זהות אינטרסים אפשרית במרחב הגלובלי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11064 ד"ר אשר וטורי א' 18: 15-19: 45

חשיבה ביקורתית: שיקול וטיעון בשפת היום-יום

שיקול וטיעון הם כשרים חיוניים ומהותיים בכל שיח רציונלי. היכולת להעריך נכונה אמיתות של טענות ותקפותם של טיעונים היא אבן יסוד של המתודולוגיה המדעית לפחות מאז אריסטו. בחיי היומיום מהווים כשרים אלו תנאי הכרחי עבור מידה טובה של ספקנות אינטלקטואלית ויכולת דיאלוגית, שהם מאבני היסוד של כל דיסציפלינה, עיונית או יישומית, העוסקת בחיי אנוש. הקורס יעסוק באסטרטגיות אפקטיביות של חקירה בשפת היומיום ויקנה כלים לוגיים בסיסיים להערכה ביקורתית של טענות וטיעונים. מבין הנושאים שיילמדו: חילוץ מהלך טיעון מתוך טקסט, ניתוח טיעון, זיהוי כשלים לוגיים, ביקורת טיעון כושל ובנייתו מחדש כראוי. הקורס אף יקנה היכרות ראשונה עם לוגיקה פורמלית בסיסית: הצרנת פסוקים בשפה טבעית והוכחת תקפות של טיעון (תחשיב פסוקים ותחשיב פרדיקטים מסדר ראשון).

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 12226 ד"ר ערן גוטר א' 16: 15-19: 45

סקס ואבולוציה

מתחילת דרכו אופיין המדע כתחום גברי שהעיסוק בו דורש חשיבה גברית רציונאלית ואובייקטיבית. למרות זאת היה המדע מושפע ממוסכמות חברתיות ומדעות קדומות ולכן עסק לא רק בחשיפת האמת אלא גם ביצירתה-בין היתר בכך שסיפק הוכחות "מדעיות" לנחיתות הגופנית, האינטלקטואלית והמוסרית של נשים (ושל גזעים לא לבנים). אחד התחומים המדעיים שהיה ועודנו נתון לביקורת הוא תחום הסוציוביולוגיה שחקר התנהגות חברתית של בעלי חיים ופיתח תיאוריות אבולוציוניות גם לגבי התנהגות של בני אדם. בחלקו הראשון של הקורס נדון בתיאוריה אבולוציונית של ההבדלים בהתנהגות המינית בין זכרים ונקבות ונבדוק את מידת הרלוונטיות שלה לגברים ולנשים. בהמשך נדון לעומק בסוגיות מורכבות שנמצאות בתפר בין מדע וחברה-אמצעי מניעה והפלות, טכנולוגיות פריון כמו הפריה חוץ גופית, תרומת ביציות ופונדקאות, שיבוט, אונס ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 20117 ד"ר עדנה גורני ג' 16: 15-17: 45

הפרד ומשול-על הפוליטיקה של יחסי סביבה וחברה

הקורס יעסוק בחשיבה ביקורתית על יחסי הגומלין שבין חברה לסביבה. בחשיבה ובתרבות המערבית נשים וילידים זוהו עם הגוף ועם האדמה והטבע, בניגוד לגברים מערביים שזוהו עם האינטלקט, הרוח והתרבות. נבחן כיצד התפתחה צורת מחשבה זו וכיצד שמשה לקבע את נחיתותן של נשים, של ילידים ושל הטבע, ולהצדיק את הצורך בשליטה, ריסון ובידות. נתייחס לשאלה האם לנשים ולגברים תפיסה שונה לגבי טבע ותרבות ומה משמעותה של תפיסה רב-תרבותית בהקשר האקולוגי-פמיניסטי. נבחן סוגיות עכשוויות במציאות הישראלית ונעסוק במשמעות של פוליטיקה סביבתית בהקשר של צדק סביבתי-החלוקה והניהול של המשאבים הסביבתיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11063 ד"ר עדנה גורני ג' 18: 15-19: 45

אנרגיה בת-קיימא מבוטל (מעודכן נכון ל-25.10.11)

ניהול ירוק

הקורס יעסוק בהיכרות עם המשבר הסביבתי ועם עקרונות הקיימות, להתנהלות ברמה הפרטית והציבורית, לימוד הצרכים הייחודיים של ארגונים להתמודדות עם המשבר ועם דרישות המושתות עליהם ביחס לניהול עובדים, מהלכי ניהול פנימיים, תחרות ומוצרים. והכרת מנגנונים פנים וחוף ארגוניים שמיועדים לזהות ולסייע במקרים של כשלים סביבתיים בארגונים רכישת כלים ניהוליים להטמעת השינוי בארגונים

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ק: 80033 או 80060

א' 80167 ד"ר אהובה ווינדזור ד' 10: 15-11: 45

צדק סביבתי חברתי

הקורס משלב מטרה אקדמית ומעשית: הכרת נושא (אי) הצדק הסביבתי חברתי מהצד התיאורטי: אקטיביזם מקומי ושורשי, היסטוריית התנועה לצדק סביבתי חברתי בעולם ובישראל, היסודות התיאורטיים ומונחי יסוד של התחום. דרכים ליישום ומימוש צדק סביבתי חברתי בישראל: מעקב אחר אירועים ותהליכים בישראל, של מאבקים קהילתיים למימוש צדק סביבתי חברתי. באמצעות איתור,

מעקב ותייעוד של אירועים, זיהוי גופים מעורבים ואופני פעילותם, חסמים וגורמים מקלים בהווה הישראלית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ק: 80033 או 80060

א' 80166 ד"ר אהובה ווינדזור ד' 14:15-15:45

נייר, זכוכית, ופלסטיק: שירותי מחזור ותשתית

מהו המשותף לזיהום הקישון, חירייה, שביתות בחברת החשמל, הפסקת מים לרהט, ומחזור פסולת ביתית בקרית טבעון? כולם תוצרים של החלטות הנוגעות לפן האנושי של מערכות התשתית לאזרח, מערכות שמעבר לשירות שהן מעניקות גם מייצגות את כוחו של השלטון ואת יחסיו עם האזרחים. בקורס זה נבחן את מהות השירות הניתן לאזרחים באמצעות מערכות תשתית, את הנחות היסוד שעליהן הוא מבוסס ואת ההחלטות והמדיניות המכוונים אותו בפועל. כדוגמא נתמקד בעיקר בתשתית מערכת מחזור הפסולת המופעלת ברשויות, אך גם במערכות תשתית נוספות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ק: 80033 או 80060

ב' 80175 ד"ר אהובה ווינדזור ב' 14:15-15:45

לימודי משפט

קורסי חובה

דיני חוזים

הקורס יבחן שאלות הנוגעות להתקשרות בכל סוגי החוזים. מהו חוזה? כיצד הוא נוצר. האם כל חוזה ניתן לאכיפה? מהם גבולות החוזה? אילו כללים וחוקים חלים עליו? כללים מיוחדים לסוגים שונים של חוזים. כיצד פירשו וישמו את הכללים הרלוונטיים בתי המשפט בישראל?

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ד' 16:15-19:45

ב' 11059 עו"ד ורדה סמואלס

מבוא למשפט פלילי

בין הסוגיות העיקריות שהשיעור יעסוק בהן: הרציונאליים של המשפט הפלילי, סדרי דין במבט השוואתי, צדדים להליך, אובייקטיביות שיפוטית, מהות ההליך הפלילי, עיכוב ומעצר בלא צו בית משפט, מעצר ימים, חיפוש בגופו של אדם, זכות שתיקה, חלופות מעצר, שחרור בערובה, קובלנה, כפל אישום, עיון בחומר חקירה, הרשעות קודמות עדות סברה, המטרות של דיני הראיות וסדר הדין הפלילי, פרוצדורות מול פרקטיקה בסדרי דין פלילי ובדיני ראיות, התנאה עליהם, מידות ההוכחה, נטלים וחזקות, כלל הראייה הטובה ביותר, תוספות ראייתיות, הכשרות והחובה להעיד, כללי פסילה בדיני ראיות, עדות שמיעה והחריגים לכלל, ראיות חסויות, הודאות נאשמים, עדויות מומחים, עדות שיטה ומעשים דומים, ראיות שהושגו שלא כדין, עניינים שאינם טעונים הוכחה, האזנות סתר, אובייקטיביות שיפוטית ועוד.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56 (מעודכן נכון ל- 08.08.11)

ו' 08:30-13:45

ק' 11042 עו"ד ינון היימן

מבוא למשפט הישראלי

הקורס יהווה קורס בסיסי בנושא חוק ומשפט ויעסוק בין היתר בנושאים הבאים: מגילת העצמאות, חוקה, חקיקה, פסיקה, האדם הסביר, רשויות המדינה ובתי המשפט, משפט פלילי ומשפט אזרחי. בנוסף יוצגו מבואות לתחומי משפט מהותיים, לרבות דיני נזיקין, דיני חוזים, דיני משפחה ועיזבון, דיני מקרקעין, זכויות אדם, דיני ראיות במשפט האזרחי והפלילי ודיני מעצר. בקורס יידונו סוגיות משפטיות עדכניות ואקטואליות.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

יפתח בשנה"ל תשע"ג

קורסי בחירה

חשיבה ביקורתית: שיקול וטיעון בשפת היום-יום

שיקול וטיעון הם כשרים חיוניים ומהותיים בכל שיח רציונלי. היכולת להעריך נכונה אמיתותן של טענות ותקפותם של טענות היא אבן יסוד של המתודולוגיה המדעית לפחות מאז אריסטו. בחיי היומיום מהווים כשרים אלו תנאי הכרחי עבור מידה טובה של ספקנות אינטלקטואלית ויכולת דיאלוגית, שהם מאבני היסוד של כל דיסציפלינה, עיונית או יישומית, העוסקת בחיי אנוש. הקורס יעסוק באסטרטגיות אפקטיביות של חקירה בשפת היומיום ויקנה כלים לוגיים בסיסיים להערכה ביקורתית של טענות

וטיעונים. מבין הנושאים שיילמדו: חילוץ מהלך טיעון מתוך טקסט, ניתוח טיעון, זיהוי כשלים לוגיים, ביקורת טיעון כושל ובנייתו מחדש כראוי. הקורס אף יקנה היכרות ראשונה עם לוגיקה פורמלית בסיסית: הצרנת פסוקים בשפה טבעית והוכחת תקפות של טיעון (תחשיב פסוקים ותחשיב פרדיקטים מסדר ראשון).

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 16: 15-19: 45

א' 12226 ד"ר ערן גוטר

משפט תרבות וחברה: סוגיות נבחרות במשפט ציבורי

המשפט הציבורי נוגע לכל אזרח במדינה. הוא חולש על דפוסי שלטון, התערבות המדינה בבחירה הנתונה לפרט החי בתוכה, מארג היחסים בין רשויות המדינה השונות ובין האזרח לרשויות השלטון. הקורס יבחן את השפעת התרבות של הקבוצות השונות בחברה רב תרבותית כמדינת ישראל. נכיר זכויות יסוד ודרך פסקי דין עקרוניים נבחן כיצד התמודד בית המשפט עם שאלות של מתחים ויחסי גומלין בין קבוצות במדינה בנושאי תרבות, דת חינוך ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11066 עו"ד ורדה סמואלס ד' 20.00-21.30

אתיקה ופילוסופיה בראי הספרות

בקורס זה, ננסה לבחון היבטים מוסריים מן התחום הפילי מנקודות מבט שונות, כפי שהן באות לביטוי ברומנים ומנובלות שנקרא. הערך הנוסף בשימוש ברומנים ככלי לדיון בסוגיות מוסריות, נובע מהיכולת שלנו להתחבר לנושא שהוא מופשט ומורכב, ברמה יותר אישית וחוויתית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 12024 ד"ר מיה מי-טל ד' 18: 15-19: 45

דיני עבודה

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים שאינם בעלי השכלה משפטית קודמת, כלים וידע בסיסי בהבנת סוגיות ראשוניות של דיני העבודה בישראל. הקורס יעסוק בעקרונות תיאורטיים בדיני העבודה ויישומם בפועל בחיי היום יום. מערכת בתי הדין לעבודה, יחסי עובד-מעביד, חוזה העבודה האישי, חוקי המגן, סיום יחסי עבודה, חופש העיסוק, שוויון הזדמנויות בעבודה ואיסור האפליה, מניעת הטרדה מינית במקום העבודה ומשפט העבודה הקיבוצי (חופש ההתארגנות המקצועית, ארגוני עובדים ומעבידים).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 72043 ד"ר עו"ד נחום פרנקל ד' 12: 15-13: 45 (מעודכן נכון ל-15.09.11)

דת, חינוך ומשפט מוסלמי במדינות האזור

הקורס יעמוד על הנושאים הבאים: סקירה כללית על ההתפתחות ההיסטורית של המשפט המוסלמי, מקורות משפט המוסלמי, יידונו נושאים כגון: החזקת ילדים, אפטרופסות, נישואין, גירושין, מזונות אישה, מזונות ילדים וכו'. כמו כן הקורס ידון בבתי דין שרעיים בארץ ויחסי לחקיקה הישראלית. וגם בחינוך הערבי בישראל מנקודת ראות התנועה האסלאמית, חינוך והשכלה גבוהה בסוריה, ירדן, ומצרים, מוסד אל-אזהר כמוסד דתי סוני, מערכת החינוך הדתית השיעית "החווזוויית" באיראן ותפקידה בגיבוש הזהות הדתית השיעית, העולמא אנשי הדת) שיעיים, מקורות העוצמה, הנהגתם הרוחנית, תורתו המהפכנית של ח'ומיני.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 12213 ד"ר ח'אלד סנדאוי ה' 16: 15-17: 45

סימנים פליליים-מדע פורנזי

הכרות ראשונית של הסטודנטים עם סוגיות בסיסיות בנושא המדע הפורנזי, הן באספקלריה עובדתית והן באספקלריה חוקית, תוך התמקדות בפרויזמה אינטרדיסציפלינארית מדעית ומשפטית כאחד. זיהוי ע"פ מדע, טכנולוגיות ואמצעים שונים, האזנות סתר, טביעות אצבע, סוגי דם, DNA, פתולוגיות ורפואה משפטית, בקורס ידונו בין היתר סוגיות משפטיות עדכניות ואקטואליות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11046 עו"ד ינון היימן ו' 08: 30-10: 00

מציאות משפטית מול מציאות פסיכולוגית

הקניית ידע בנושאים הקשורים בחקירה הפלילית והמשפטית בעיקר בתחום הטיות שיפוט בחקירה. היכרות עם תיאוריות ושיטות מחקר המיוחדות לתחום החקירה הפלילית והמשפטית, דיון במהימנות הזכירה והזיהוי, השקר, שיטות לאבחון שקרים, והאינטראקציה בין החוקר לנחקר, אי שפיות, ראיות, חפצים, עדויות, פרופילאות בשימוש החקירה הפלילית, תפיסת פרצופים ומסדרי זיהוי, קבלת החלטות, עדויות ילדים ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11043 עו"ד ינון היימן ו' 10: 15-11: 45

פסיכולוגיה ומשפט

מטרת הקורס היא לדון בסוגיות הקשורות למדעי ההתנהגות ועולם המשפט. נתייחס לתפקיד הפסיכולוגיה בהבניית המציאות המשפטית וייבחנו תיאוריות שונות של קבלת החלטות. תלמידי הקורס ידונו בנושאים שונים המשפיעים על תהליכים משפטיים ועל תהליך קבלת החלטות וילמדו לנצל את הידע הנרכש למניעת הטיות בתהליכי קבלת החלטות בעולם המשפט. תיבחנה תופעות התנהגותיות "בלתי רציונאליות" ואופן ביטוי בתחומים השונים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 16: 15-17: 45

ב' 11040 ד"ר עו"ד מנחם גלברד

שליטה חברתית

הקורס מציג בפני הסטודנטים את אחד העוגנים של הדיון הסוציולוגי-השליטה החברתית. תחילה יתקיים בדיון בשאלה מהי שליטה חברתית, מדוע היא מתקיימת וכיצד היא פועלת. במסגרת דיון זה גם נדון שקשר שבין שליטה חברתית לסוגיות של צדק חברתי, ונתייחס לשאלת כוחו של הנשלט ואפשרותו להשפיע על גורלו. בהמשך הקורס נציג את צורותיה ואתריה המרכזיים של השליטה החברתית: שליטה כלכלית, שליטה תרבותית, שליטה של אליטות, שליטה בקבוצות ובארגונים, שליטה של תאגידים, שליטת על רקע אתני, שליטה מגדרית ועוד. בחלקו האחרון של הקורס נדון באפשרויות של שינוי חברתי-בפן הפוליטי של החיים החברתיים: נתייחס לשקיעתן של המפלגות ולעלייתה של החברה האזרחית, ונשאל עד כמה זו מהווה זירה ממשית של שינוי חברתי

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 16: 15-17: 45

ב' 11050 מר גדי ניסים

קבלת החלטות

מטרת הקורס להקנות ללומד מושגים בסיסיים בתורת ההחלטות. לצד תיאוריות החלטה קלאסיות, יוצג תהליך ההחלטה כאחד מתהליכי החשיבה הקיימים. תלמידי הקורס יוכלו לזהות גורמים קוגניטיביים, אמוציונאליים, חברתיים וסיטואציוניים המשפיעים על תהליך ההחלטה. ככל שיכירו את תהליכי החשיבה המונחים בבסיס קבלת החלטות וביצוע שיפטים, ואת האופן בו הגורמים השונים משפיעים על תהליכים אלו, כך יוכלו לנצל את הידע הנרכש למניעת הטיות בתהליכי קבלת החלטה ולשיפור תהליך קבלת החלטה. כמו כן יוביל הידע לשיפור יכולת הבקרה של תהליכי קבלת החלטות שלהם-ושל זולתם, והתלמידים יוכלו להבין טוב יותר את המניעים ואופני ההתנהגות של עמיתיהם ושל העובדים בסביבתם. בנוסף ייבחנו תהליכי ההחלטה בתחומים שונים. הקורס יציע תובנות פסיכולוגיות ואופן ביטויין.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 18: 15-19: 45

ב' 11041 ד"ר עו"ד מנחם גלברד

זכויות נכים

הקורס סוקר את השינויים בחקיקה המודרנית במדינת ישראל בכל הקשור לזכויות המיוחדות והכלליות של אוכלוסיית הנכים והשפעתם על איכות החיים שלהם ושילובם בחברה. קריאת פסקי דין נבחרים מדגימה כיצד מיושמות הזכויות בפועל. הקורס גם חושף את הסטודנטים לבעיות איתם מתמודדת אוכלוסיית הנכים בחייהם היום יום תוך צפייה בסרטים, תצפיות מונחות וכתבת דוחות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 72034 עו"ד ורדה סמואלס ב' 14: 15-15: 45

משפט בשואה

הקורס נועד להעניק לסטודנטים ידע וכלים להבנת האנטישמיות והגזענות מן ההיבט המשפטי, עליית הפאשיזם והנאציזם, זיכוי הדמוקרטיה בגרמניה, הגורמים והנסיבות לעליית המפלגה הנאצית לשלטון והמעבר של גרמניה מדמוקרטיה לנאציזם, חוקי הגזע של נירנברג, משפטי נירנברג, משפט קסטנר, משפט אייכמן, תופעות של הכחשת שואה ומשפטיהם של מכחישי שואה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל- 17.08.11)

ב' 29377 ד"ר עו"ד נחום פרנקל

מינה ניצול שואה? המאבק להכרה בוטל (מעודכן נכון ל- 15.08.11)

תיאוריות של ענישה

ענישה הינה בעייתית מבחינה מוסרית כיוון שבמהותה היא כלי שמעולל לאנשים דברים, אשר כשאננם בגדר 'ענישה', נחשבים אסורים מבחינה מוסרית. קיים מגוון רחב של תיאוריות ענישה אשר מספקות הצדקות שונות. לפי תיאוריית התועלתנות הקלאסית, אושר הינו טוב במהותו, בעוד כאב ואומללות רעים במהותם. על כן, כדי להצדיק ענישה, חייבים להראות שהיא מפיקה יותר אושר או מונעת יותר כאב מהכאב הנגרם על ידי הענישה עצמה. לעומת זאת, תיאוריות שנובעות מהפילוסופיה של קאנט, אשר מדגישות את האוטונומיה ואת החופש של היחיד כערכים עליונים, רואות ענישה כבעייתית מבחינה מוסרית, מכיוון שהיא נכפית על האדם כנגד רצונו. לפי תיאוריה זו, ענישה היא מוצדקת אם היא מכבדת

את העברייין כאדם רציונאלי ואוטונומי. בקורס זה נדון במגוון תיאוריות אשר מטרתן להצדיק את נוהג הענישה. נדון בעקרונות ובערכים אשר בבסיס התיאוריות ובאתגרים הקשורים ביישום התיאוריות בפרקטיקה המשפטית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12305 ד"ר מיה מי-טל ד' 18: 15-19: 45

המשפט ככלי להובלת שינויים חברתיים

בעולם הדמוקרטי המודרני קיימים למעשה שלושה אפיקים בהם יכול אדם או קבוצה להוביל שינויים חברתיים חברה כולה. האפיק הראשון והמוכר הינו האפיק הפוליטי-היכולת להשפיע על ידי קבוצה או שיוך פוליטי בין אם במישור הארצי (כנסת, ממשלה) ובין אם במישור המקומי (ראשות עירייה/מועצה או חברות במליאת המועצה). האפיק השני הינו האפיק התקשורת-להשמיע את המחאה בתקווה שההד התקשורת יושפע על מקבלי ההחלטות. האפיק השלישי הינו האפיק המשפטי-בו אדם מנסה לכפות על המערכת הפוליטית לבצע או להימנע מלבצע פעולה מסוימת בדרך בית המשפט. הקורס יעסוק בסינרגיה בין שלושת האפיקים, בשימוש הנכון בכל אפיק ואפיק תוך מתן דגש ליצירת פלטפורמה מתאימה לכל נושא. במהלך הקורס יתנסו הסטודנטים בהובלת שינוי חברתי תוך שימוש בכלל האפיקים שיילמדו.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 11072 עו"ד שימי קדוש ב' 18: 15-19: 45

חטיבה לתקשורת, חברה ופוליטיקה

קורסי חובת בחירה

מבוא לקרימינולוגיה

הקורס מקנה לסטודנט ידע והבנה בתחומי ההווה האנושית הנורמאלית והסוטה. יוצגו תיאוריות קרימינולוגיות שונות, דרכי מחקר בקרימינולוגיה, תיאוריות להבנת הפשיעה, הסברים סוציולוגיים, ביולוגיים ופסיכולוגיים לעבריינות. הקורס יעסוק בליקויים במבנה האישיות ועבריינות, המשפחה והסוציאליזציה כגורמי עבריינות, תנאים אקולוגיים וגורמים כלכליים, אנומיה וסטייה חברתית, הסטיגמה של סטייה חברתית ועבריינות; כל זאת תוך הצגת דוגמאות מההווה הישראלית בכלל ומתוך עולם הפשע בפרט.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 12243 ד"ר עירית עין-טל ד' 16: 15-19: 45

מבוא לפסיכולוגיה חברתית

במהלך הקורס נכיר את התחומים בהם עוסקת הפסיכולוגיה החברתית ואת התיאוריות והגישות המרכזיות בתחום. הנושאים המרכזיים בהם נעסוק הם תפיסה חברתית ועיבוד מידע בהקשר החברתי, גיבוש עמדות, סטריאוטיפים, ציות וקונפורמיות, משיכה בינאישית, תוקפנות ותהליכים קבוצתיים. מתכונת השיעורים תכלול הרצאה של חומר תיאורטי, התנסויות הממחישות את הנלמד, צפייה בסרטים ודיונים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 11061 גבי מיכל תירוש-אלון ו' 10: 15-13: 45

מבוא ליחסי אדם סביבה

הפרדיגמות המוקדמות של הדיון הסביבתי לגבי יחסי הגומלין בין המערכת האקולוגית לבין צרכי החברה התמקדו בעיקר בצורכי השימור של משאבי הטבע מתוך ראייה רומנטית של אזורי הבר, הגיונגלים ומקורות המים. בשלב הבא היא התבססה על שכלתנות מדעית ואילו בשנים האחרונות, התפתחה גישה חדשה המעמידה את המשוואה סביבה חברה על בסיס הנחות יסוד מחודשות המכוונות פיתוח בר קיימא. גישה חדשה זו העמידה במבחן את יחסי גומלין אלה והעלתה על סדר היום סוגיות אתיות ופילוסופיות כגון מקומו של הצדק הסביבתי מול הצדק החברתי, ובעיקר שאלת היחס כלפי חידושים טכנולוגיים המכונים טכנולוגיות נקיות (CLEAN TECH) מבשילות או מפציעות כפתרון לבעיות הסביבה לטווח הרחוק. הקורס סוקר את התפתחויות הפרדיגמות הסביבתיות בעשורים האחרונים בעולם המערבי ועומד על מקומם של שחקני מפתח בתחום הדיון הסביבתי בהם ארגונים לא ממשלתיים, תאגידיים בינלאומיים לייצור אנרגיה, מדינות מפותחות ומתפתחות, וארגונים בינלאומיים. הקורס דן בשאלות מפתח כגון אתיקה ומוסר סביבתיים, היבטים כלכליים, חברתיים ותרבותיים, אופטימיזם טכנולוגי, טביעת הרגל האקולוגית, ושאלות של צדק סביבתי לעומת שוויון חברתי.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 20120 ד"ר אשר וטורי א' 16: 15-19: 45

מבוא לחברה הישראלית

הקורס נועד להקנות לסטודנטים ידע בסיסי אודות מרכיבי החברה והתרבות הישראלית. במסגרת הקורס יוצגו ויידונו המסורת, המיתוסים, הסמלים, הערכים והמנגנונים, המוסדות, האישים, תרבויות המשנה, האידיאולוגיות, התנועות החברתיות והאירועים המרכזיים אשר עיצבו את החברה. הסטודנטים יתוודעו במסגרת הקורס לפרשנות המחקרית שניתנה בתחומים השונים לתופעות מרכזיות בחברה הישראלית (בעיקר מתחום הסוציולוגיה) וירכשו כלי ניתוח שיסייעו בידם להתבונן אל פני המציאות שבה הם חיים במשקפיים "סוציולוגיות". הקורס ישלב ידע היסטורי של החברה הישראלית ודיון בסוגיות היסוד שלה- המערכת הפוליטית, המערכת הכלכלית, החברתית ובפרט בשערים המפלגים אותה, מזרחיים-אשכנזים, ערבים-יהודים, דתיים-חילוניים, שמאל-ימין, עולים-ותיקים, גברים-נשים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 12241 ד"ר גולן פדידה ג' 16: 15-19: 45

מבוא לממשל ופוליטיקה (מעודכן נכון ל- 01.09.11)

מטרת הקורס, לערוך הכרה עם גישות ומושגים המסייעים לנו לחקור ולהבין את התהליכים הפוליטיים. בין השאר נדון בנושאים כגון: יחסי עוצמה, סמכות, לגיטימציה, הפרדת רשויות, בחירות, שיטות הצבעה, מפלגות, תרבות פוליטית, מרכז ופריפריה, כלכלה ופוליטיקה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 22020 ד"ר לאה רוזן ד' 08: 30-11: 45

מבוא למדיניות ומינהל (מעודכן נכון ל- 01.09.11)

השיעור עוסק בעקרונות המרכזיים של מנהל בכלל והמנהל הציבורי בפרט. בין הנושאים הנלמדים: תקשורת בין-ארגונית ותקשורת ארגונית; מאפייני הארגונים הביורוקרטיים; הנעה בעבודה; שינויים ארגוניים; התקציב; מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 22074 ד"ר חנן רייך ד' 14: 15-17: 45

מבוא ללימודי נשים ומגדר

בקורס נערוך היכרות ראשונה עם המחקר הפמיניסטי העכשווי, על זרמיו השונים, ועל אופן השפעתו על החשיבה והניתוח החברתי. נעמוד על אפלייתן של נשים לרעה ועל יחסי המינים הבלתי שוויוניים בתחומי החיים, כגון בפוליטיקה, במשפחה, בעבודה ובאקדמיה. נלמד להבחין בגווניה השונים, של החשיבה הפמיניסטית הביקורתית, אשר במסגרתה מתקיימות מספר תיאוריות המנסות, כל אחת על פי דרכה ושיטתה להסביר ולתאר את דיכוין הנשים. נבחן אסטרטגיה לשחרור האישה מדיכוין זה, מבלימתה והדחקתה בחיי החברה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ב' 20004 ד"ר אסתר כרמל-חכים ו' 08: 30-11: 45 (מעודכן נכון ל- 07.08.11)

מבוא למשפט פלילי

בין הסוגיות העיקריות שהשיעור יעסוק בהן: הרציונאליים של המשפט הפלילי, סדרי דין במבט השוואתי, צדדים להליך, אובייקטיביות שיפוטית, מהות ההליך הפלילי, עיכוב ומעצר בלא צו בית משפט, מעצר ימים, חיפוש בגופו של אדם, זכות שתיקה, חלופות מעצר, שחרור בערובה, קובלנה, כפל אישום, עיון בחומר חקירה, הרשעות קודמות עדות סברה, המטרות של דיני הראיות וסדר הדין הפלילי, פרוצדורות מול פרקטיקה בסדרי דין פלילי ובדיני ראיות, התנאה עליהם, מידות ההוכחה, נטלים וחזקות, כלל הראייה הטובה ביותר, תוספות ראייתיות, הכשרות והחובה להעיד, כללי פסילה בדיני ראיות, עדות שמיעה והחריגים לכלל, ראיות חסויות, הודאות נאשמים, עדויות מומחים, עדות שיטה ומעשים דומים, ראיות שהושגו שלא כדין, עניינים שאינם טעונים הוכחה, האזנות סתר, אובייקטיביות שיפוטית ועוד.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56 (מעודכן נכון ל- 08.08.11)

ק' 11042 עו"ד ינון היימן ו' 08: 30-13: 45

מבוא לתקשורת המונים

הקורס מציע היכרות בסיסית עם עולם המושגים, המודלים, התיאוריות והמגמות המחקריות הנוגעות ליחסי הגומלין בין התקשורת לבין תהליכים חברתיים, פוליטיים ותרבותיים. היכרות זו תלווה, בין השאר, בהצגת "מקרי מבחן" ישראלים ואחרים הממחישים את התפיסות השונות בחקר התקשורת. כמו כן, יידון הקורס בתחומי הדעת (סוציולוגיה, פסיכולוגיה, ספרות, מדע המדינה וכדומה), שעל בסיסן התגבשו תיאוריות התקשורת השונות.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ק' 12245 מר דותן בלייס

סמינריון

רב תרבותיות בתיאוריה ובמעשה

הסמינר יתמקד בהיבטים התיאורטיים והמעשיים של רב תרבותיות והמחלוקות הקשורות בהם. ראשית נעסוק באופן שבו דמוקרטיה מתמודדת עם מגוון אתנו-תרבותי. נתמקד במיוחד בויכוח על זכויות מיעוטים. שנית, נזהה ונמפה קבוצות אתנו-תרבותיות (ילידים, מתיישבים, מיעוטים לאומיים ומהגרים "חדשים"). שלישית, נעסוק בסוגיות המתעוררות בעקבות השונות (שפה, אוטונומיה, ייצוג פוליטי, תכניות לימודים, קרקעות, הגירה וסמלים לאומיים) וכן במדיניות המכוונת להתמודדות עימן.

4 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ד' 18: 15-19: 45

ש' 12306 ד"ר רות אמיר

קורסי בחירה

חשיבה ביקורתית: שיקול וטיעון בשפת היום-יום

שיקול וטיעון הם כשרים חיוניים ומהותיים בכל שיה רציונלי. היכולת להעריך נכונה אמיתותן של טענות ותקפותם של טיעונים היא אבן יסוד של המתודולוגיה המדעית לפחות מאז אריסטו. בחיי היומיום מהווים כשרים אלו תנאי הכרחי עבור מידה טובה של ספקנות אינטלקטואלית ויכולת דיאלוגית, שהם מאבני היסוד של כל דיסציפלינה, עיונית או יישומית, העוסקת בחיי אנוש. הקורס יעסוק באסטרטגיות אפקטיביות של חקירה בשפת היומיום ויקנה כלים לוגיים בסיסיים להערכה ביקורתית של טענות וטיעונים. מבין הנושאים שילמדו: חילוץ מהלך טיעון מתוך טקסט, ניתוח טיעון, זיהוי כשלים לוגיים, ביקורת טיעון כושל ובניתו מחדש כראוי. הקורס אף יקנה היכרות ראשונה עם לוגיקה פורמלית בסיסית: הצרנת פסוקים בשפה טבעית והוכחת תקפות של טיעון (תחשיב פסוקים ותחשיב פרדיקטים מסדר ראשון).

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 16: 15-19: 45

א' 12226 ד"ר ערן גוטר

פוליטיקה, טכנולוגיה ואיכות סביבה

העברת ידע (knowledge transfer), או העברת טכנולוגיה (technological transfer) כמשאבים קריטיים בעידן הפוסט-תעשייתי הפכו בשנים האחרונות למרכיבים דומיננטיים בפוליטיקה ובכלכלה הגלובלית. מושגים אלה מתייחסים ליכולת לקיים קשרי גומלין ויחסי עוצמה בין קבוצות חברות, בינלאומיות ומדינות שונות, ובעיקר כבסיס ליחסי התלות בין מדינות מפותחות למתפתחות. מטרת הקורס לדון בהגדרה ובהתפתחות מונחים אלה בעשורים האחרונים ולהפיכתם לרכיב משמעותי במדיניות של רבות ממדינות המערב, ובכללן האיחוד האירופי, ארה"ב וישראל, תוך התמקדות בהשפעתם על הפוליטיקה והכלכלה הלאומיים והעולמיים. הקורס ינתח את התופעה על בסיס מודלים תיאורטיים, וכקטליזטור לשינויים גיאופוליטיים בעידן הפוסט קולוניאלי. דגש מיוחד יושם בקורס על ההשפעות הסביבתיות על תהליכי העברת ידע, בכלל זה העברת ידע הנוגע לפיתוח אנרגיות מתחדשות ושימור אנרגיה, על בסיס זהות אינטרסים אפשרית במרחב הגלובלי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 18: 15-19: 45

א' 11064 ד"ר אשר וטורי

החברה הערבית בישראל

הקורס נועד להציג את מאפייני החברתיים, והפוליטיים של החברה הערבית של הערבים בישראל. הקורס יתמקד בניתוח והבנת תהליכים ותמורות מרכזיים שהתרחשו בחייהם של הערבים אזרחי ישראל מאז קום המדינה ועד ימינו, במגוון תחומים, חברתיים, כלכליים, דמוגרפיים, חינוכיים, ובתחום ההשכלה הגבוהה, והשלטון המקומי, המבנה הפוליטי וזהות לאומית ואזרחית. הקורס יבחן סוגיות הנוגעות למעמד במדינה, המדיניות כלפיהם, התנהגותם הפוליטית, קשריהם עם הרוב היהודי, עם הפלסטינים והעולם הערבי. כמו כן הקורס בוחן את החברה הערבית במגוון עשיר של נושאים ומזוויות ראייה שונות של תחומים שונים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 20: 00-21: 30

א' 28225 ד"ר ח'אלד סנדאוי

תרבות דיגיטלית

הקורס מיועד להקנות למשתתפים היכרות רחבה ומעמיקה עם עולם המחשוב והתקשורת בן זמנינו, אפשרויותיו, יישומיו והשלכותיו התרבותיות הרחבות. הקורס יאגן מכוון להקניית מיומנויות בסיסיות וטכניות בהפעלת מחשב, אלא מתרכז בבחינת הקונספט הדיגיטאלי ובתשתיות טכנולוגיות המידע והתקשוב המאפשרות את הפצתו כמו גם בהבנת השלכותיהן הרחבות של טכנולוגיות אלה בתחומים חברתיים, כלכליים-עסקיים, ואתיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ג' 10: 15-11: 45

א' 21330 ד"ר יונתן מזרחי

קווי יסוד בתולדות הערבים, דת האסלאם ותרבותה

קורס זה יעסוק בחצי האי ערב, ערב הופעת האסלאם; הרקע להיווצרות האסלאם; הנביא מחמד וצוותו הדתית מדינית; חילופות ומנהיגות בעדה המוסלמית; סוגיית הירושה לשלטון; החילופים ישרי הדרך, השושלות האומיית והעבאסית ויורשותיהן; הקראן, החדיית' ומצוות היסוד באסלאם; משמעות האחדות בין דת ומדינה באסלאם; תרבות האסלאם בימי הביניים ומשמעותה להתפתחות התרבותית מחוץ לגבולות האימפריה האסלאמית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 12025 ד"ר עודד נוימן ב' 15: 45-15: 14

צה"ל ומדיניות החוץ והביטחון הישראלי

הקורס יעסוק בתיאור וניתוח של ההיבט הצבאי של הסכסוך הערבי-ישראלי מבחינתה של מדינת ישראל מאז הקמתה. באופן מפורט יותר יעסוק הקורס בזיקות הגומלין שבין צה"ל, אופן ניהולן של המלחמות הישראליות-ערביות ועיצובה והתפתחותה של תפיסת הביטחון הישראלי. במהלך הקורס נבחן באופן כרונולוגי, בדרך כלל, את המלחמות השונות שניהלה ישראל מאז הקמתה. אבל, הדיון במלחמות השונות ישמש כרקע לבחינה של שאלות העומדות ביסוד תפיסת הביטחון של ישראל. כך, למשל, פעולות התגמול ודרך ההתמודדות עם האינתיפאדה ישמשו לצורך הבחינה של אופן השימוש הישראלי בכוח מוגבל. מערכת קדש תשמש לבחינה של יחסי הדרג הצבאי מול הדרג המדיני-אזרחי. מלחמת ששת הימים תהווה רקע לבחינת מדיניות הגרעין הישראלית ואילו מלחמת יום כיפור תהווה נקודת מוצא לבחינה של כשלי מודיעין בהיסטוריה הצבאית של ישראל ומשמעותם. באמצעות הדיון במלחמת ההתשה נבחן את סוגיות העוסקות בקשר שבין תורת הלחימה של צה"ל והמקום של מושגים אסטרטגיים כמו הגנה והתקפה והכרעה והתשה לבין סוגיות העוסקות בבניין הכוח והפעלתו. מלחמת לבנון, ביחד עם מערכת קדש, תבחן את האופן שבו ניסתה ישראל להשתמש בכוח צבאי לצורך עיצוב הסביבה החיצונית שלה, בין אם לצורך שינוי משטר במדינות השונות או עיצובו של המזרח התיכון כולו.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22193 ד"ר אבי סגל ב' 14: 45-17: 14

פוליטיקה וחברה בקנדה: התמודדות עם מגוון אתנו-תרבותי

אחד הפוליטיקאים הותיקים בקנדה אמר כי הצדקה לקיומה של המדינה הקנדית היא השאיפה לחיות יחד תחת חוקה אחת בתנאי שיתאפשר לשמור על המגוון הלשוני, אתני ואזורי. הפדרליזם הקנדי אפשר פריחה של נאמנויות מרובות וזהויות מרובות. לכן יכולים הקנדים לחיות בעת ובעונה אחת ביחד ובנפרד באותה מדינה. הקורס יעסוק בהתפתחות מבנה הממשל הקנדי לאור מציאות זאת ובפוליטיקה הקנדית בשנים האחרונות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22310 ד"ר רות אמיר ג' 08: 00-10: 30

חזקים על חלשים: ייצוגים ודימויים תקשורתיים של מיעוטים

מטרת הסמינר הינה בחינה של ההיבטים הכרוכים בהשלכות שיש לסדר חברתי על עיצוב השיח התקשורתי. נתבונן כיצד חלוקת הכוח הבלתי-שוויונית בחברה לפי מימדים שונים- מגדר, שלמות גופנית/בריאות, לאום, מוצא אתני/גזעי, גיל, נטייה מינית ומצב כלכלי-מבוטאת בתקשורת ההמונים. נתוודע למאבק בין קבוצות שונות על הבניית המציאות החברתית ונראה כיצד המאבק משליך על המרחב הציבורי. נתוודע לתיאוריות המרכזיות העוסקות בכינון זהויות מוחלשות ובהבניית קבוצות מיעוט 'אחרות'. נסקור מנגנונים חברתיים ואידיאולוגיים המכוונים קבוצות מיעוט ולאחר מכן מדיירים אותן. נקודת המוצא היא שהדרכים בהן מעוצב השיח התקשורתי לא רק משקפות את ההגמוניה, אלא גם משפיעות על המציאות. ייצוגים מעוותים (סטריאוטיפים), הכחדה סמלית ותופעות אחרות הם מנגנונים בשעתוק המערכת החברתית ובשימור הסטאטוס-קוו. שאיפתנו היא לעודד רגישות ביקורתית למנגנונים התרבותיים הטמועים בהבניית המציאות ולערער על מוסכמות טבעיות-כביכול. מעבר להקניית ידע וכלי חשיבה, מטרתנו היא ניפוץ דעות קדומות, ובכך השיעור מהווה סוכן לשינוי חברתי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ז: 23221

א' 23450 ד"ר עמית קמה ג' 10: 45-11: 15

סוגיות בניהול שירותים לטיפול ממושך

הקורס יעסוק בהיבטים המרכזיים בניהול שירותים לטיפול ממושך, בקהילה ובמוסד. תיבחן המדיניות הכללית של "הזדקנות במקום מגוריו של האדם" והשלכותיה על פיתוח וניהול שירותים כמו קהילות תומכות או מרכזי יום. תוך שימוש בגישה האקולוגית ייבחנו שינויים ומעברים ברצף הדיוור כמו מעבר לדיוור מוגן, מעבר למוסד ומעברים בתוך מסגרות מוסדיות. זאת תוך הדגשת סוגיות כמו רצף טיפולי, קבלת החלטות על מעברים, קשרים בין שירותי רווחה ובריאות והשלכות על חיי הזקן ומשפחתו. בנוסף יידונו סוגיות של משמעות השימוש בשירותים השונים כמו קליטת זקנים במסגרות שונות (לדוגמה

במוסדות לזקנים בהתבסס על המודל של "המוסד הטוטלי", סוגי פעילויות, יחסי הצוות עם הזקנים, היחסים בינם לבין עצמם כמו גם סוגיות של אוטונומיה ושליטה על קבלת החלטות וגורמים המשפיעים על איכות חיי הזקנים במסגרות השונות לטיפול ממושך.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 72038 פרופ' אריאלה לבנשטיין ג' 14: 15-15: 45

שיטות בחירה

מטרת קורס זה הינה להעמיק את היכרות הסטודנטים עם מערכות בחירות שונות מרכיביהן והשפעותיהם על התנהגות הבוחרים. מתוקף מיקוד זה של הקורס עיקר העיסוק ייסוב סביב דמוקרטיה (מערביות!?) בהן מתקיימות בחירות על בסיס קבוע ומחזורי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22303 ד"ר הני זובידה ג' 10: 15-11: 45

סקרי דעת קהל ופוליטיקה- בוטל (מעודכן נכון ל- 03.08.11)

הפוליטיקה של נורמות בינלאומיות

הקורס בוחן את ההיבטים האתיים של מדיניות החוץ והפוליטיקה הבינלאומית באופן כללי באמצעות כמה מימדים קשורים-הדדית: המימד המושגי, המימד הביטחוני, הכלכלי, הנורמטיבי והדיפלומטי. ההגדרה של מה צריכה להיות מדיניות-חוץ אתית היא נושא שנוי במחלוקת עזה, הקורס מביא לכן את ההשקפות הרבות אשר משקפות את השונות בשעות באשר לנושאים כמו התערבות הומניטארית, סחר חופשי, מלחמת מנע, שחיתות פוליטית וזכויות אדם. הכוונה היא להעניק לסטודנט סקירה מאוזנת ומקפת של נושאים מושגיים ופרקטיים אשר עומדים במרכז הניתוח האתי של ההתנהלות של מדינות וקביעתה של מדיניות-החוץ.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22277 ד"ר אבי סגל ג' 16: 15-17: 45

הפרד ומשול-על הפוליטיקה של יחסי סביבה וחברה

הקורס יעסוק בחשיבה ביקורתית על יחסי הגומלין שבין חברה לסביבה. בחשיבה ובתרבות המערבית נשים וילידים זוהו עם הגוף ועם האדמה והטבע, בניגוד לגברים מערביים שזוהו עם האינטלקט, הרוח והתרבות. נבחן כיצד התפתחה צורת מחשבה זו וכיצד שמשה לקבע את נחיתותן של נשים, של ילידים ושל הטבע, ולהצדיק את הצורך בשליטה, ריסון ובידות. נתייחס לשאלה האם לנשים ולגברים תפיסה שונה לגבי טבע ותרבות ומה משמעותה של תפיסה רב-תרבותית בהקשר האקולוגי-פמיניסטי. נבחן סוגיות עכשוויות במציאות הישראלית ונעסוק במשמעות של פוליטיקה סביבתית בהקשר של צדק סביבתי-החלוקה והניהול של המשאבים הסביבתיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 11063 ד"ר עדנה גורני ג' 18: 15-19: 45

פמיניזם בתקשורת

אמצעי התקשורת מהווים מרכיב מרכזי במרחב הציבורי ומשמשים בסוכני חיברות, הפצה והשפעה על דעת הקהל ומדיניות. המהפכה הפמיניסטית, אשר ראשיתה במחצית המאה ה-19, נאבקה רבות, ועדיין נאבקת, בשומרי הסף של התקשורת. הקורס עוסק בהתפתחות החשיבה הפמיניסטית ובדרך בה היא באה לידי ביטוי באמצעי התקשורת: יחסי נשים-גברים, מעמד מקצועי וערכים מרכזיים המועברים לציבור באמצעות תקשורת ההמונים. הקורס מציג ניתוח ביקורתי של החברה והתקשורת בנושא המגדרי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 23481 ד"ר דוד מקלברג ג' 18: 15-19: 45

ממשל אלקטרוני

בקורס זה נדון בפרויקט החשוב וצובר התאוצה-ממשל מקוון-שהחל בישראל בסוף שנות ה-90 בהתאם לעקרונות שנקבעו בוועדת המשנה לתקשוב ומידע של הכנסת. נלמד מהו ממשל מקוון וכיצד הוא עתיד לשנות את פני הפעילות הדמוקרטית בשלושה מישורים: אספקת מידע, השתתפות בשיח הציבורי וההשתתפות בתהליך הדמוקרטי עצמו. מטרתו החשובה של ממשל מקוון היא לאפשר לציבור הרחב קבלת מידע ושירותים ציבוריים באמצעות השימוש ברשת האינטרנט ובכלים טכנולוגיים חדשים ובנוסף, לנהל רשת קשרים בין מוסדות הממשל, התושבים והסקטור העסקי לצרכי שיפור הממשל והמנהל. במהלך הקורס נדון בסוגיות שונות של מתן שירותים מקוונים, סוגיות של אבטחת מידע ציבורי, מהן הסכנות של סייבר טרור, צמצום פערים דיגיטליים בין אוכלוסיות ונתמקד בישום הפרויקט ע"פ מודל חמשת השכבות שגיבש האוצר.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22283 ד"ר חדוה פרץ-וינרסקי ד' 08: 30-10: 00

פסיכולוגיה חיובית במסגרת הארגון

המושג "פסיכולוגיה חיובית" הופיע בשיח האקדמי בשנות החמישים והציג סדר-יום מחקרי חדש. בעשור האחרון, זוכה הפסיכולוגיה החיובית לעדנה מחודשת וצוברת אהדה רבה בקרב חוקרים מדיסציפלינות שונות. חקר הפסיכולוגיה החיובית עוסק בניתוח הנטייה החיובית של הפרט בכדי לסייע לרווחתו הנפשית, לשגשוגו ולהתפתחותו. באופן שונה מהגישות המסורתיות של הפסיכולוגיה הקלאסית המתמקדות בחולי המנטאלי, בהסתגלות ובהישרדות, הפסיכולוגיה החיובית מנתחת את התכונות החיוביות והטיפול באמצעותן. תומכי הגישה מבקשים לגשר על חוסר האיזון הקיים בין העיסוק העיקרי במרכיבים ההתנהגותיים השליליים של הפרט ביחס למרכיבים החיוביים. חקר הניהול וההתנהגות הארגונית בני זמננו, שואבים רבות מגישת הפסיכולוגיה החיובית ומחקרים חדשים עוסקים בלמידה וביישום של העקרונות והמתודולוגיה בסוגיות ארגוניות ברמת המיקרו וברמת המאקרו. חלקו הראשון של הקורס יתמקד במסגרת התיאורטית של גישת הפסיכולוגיה החיובית, במקורותיה ובהתפתחותה ההיסטורית והתרבותית לצד הגישות

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22258 ד"ר חדוה פרץ-וינרסקי ד' 10: 15-11: 45

רייטינג אחריות ופיקוח ציבורי

מטרת הקורס היא להציג ולנתח את הקשרים בין כלי התקשורת לבין הגופים הציבוריים המפקחים עליהם ("הרגולטורים"). הקורס יעסוק בזיהוי ובהגדרתו של האינטרס הציבורי בתחום התקשורת המסחרית, בדרכים להשגתו של אינטרס זה באמצעות הגורמים הציבוריים המפקחים, ובבחינת המתח בין שני האינטרסים הסותרים לכאורה: מימוש האינטרס המסחרי (השגת רייטינג גבוה) מצד אחד לבין השמירה על האינטרס הציבורי מן הצד האחר. במסגרת הקורס, תיבחן פעולתם של גופי פיקוח ציבוריים על כלי תקשורת אלקטרוניים בישראל. מושגי מפתח לדיון בקורס הם: יחסי מדינה-חברה-משק, רגולציה ורגולציה עצמית, האינטרס הציבורי, אינטרס הרווח, אחריות חברתית, נשיאה באחריות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 23444 מר אבשלום גינוסר ד' 10: 15-11: 45

מחאה, תקשורת וביטחון לאומי

מטרת קורס זה היא לבחון את יחסי הגומלין שנוצרים בין קבוצות מחאה לתקשורת במצבי משבר לאומיים. במסגרת הקורס נעסוק בהיבטים שונים של מערכות יחסים אלו וננסה לענות על שאלות כגון: מתי מתחילות לפעול קבוצות המחאה? מהם יחסי הגומלין בין הממסד הפוליטי-ביטחוני לקבוצות מחאה, ומה מקומה של התקשורת במערכת יחסי גומלין זו? איזו עמדה תנקוט התקשורת במצב של סתירה בין קבוצות המחאה לממסד הפוליטי-ביטחוני, מה מקומם של גורמים כגון: סוג המשבר, דעת הקהל, מגדר, כמות נפגעים ושכול ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 23478 ד"ר ציפי ישראלי ד' 10: 15-11: 45

סיפורים פוליטיים: אחרות, מחאה ומאבק בוטל (מעודכן נכון ל- 31.08.11)

תקשורת מתווכת מחשב

מאפייניה של תקשורת מתווכת מחשב (CMC) ואופני הצריכה והשימוש בפועל של מדיה מבוססי תקשורת כזו, מאתגרים מושגי יסוד בחקר התקשורת. בקורס זה ננסה לבחון, בין היתר, מהם הקשיים בהשוואת אינטראקציה מתווכת מחשב ופנים אל פנים וכיצד מתמודדות איתן תיאוריות של תקשורת מתווכת מחשב -כדוגמת עושר המדיה, רמזים מופחתים ועיבוד מידע חברתי; מדוע אינטראקטיביות מוזכרת תדיר כמאפיין מרכזי של מדיה חדשים; מה ניתן ללמוד מניתוח רשת האינטרנט על מגמות של ביזור וריכוז; כיצד תופעת ה"זנב הארוך" מסבירה את רווחיה הגדולים של אמאזון ואת השינויים בתעשיית המדיה; האם אנו עדים למחיקתם של המתווכים הישנים (מדיה מסורתיים) ולצמיחתם של חדשים (גוגל)?

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 23490 ד"ר ירון אריאל ד' 12: 15-13: 45

ניהול סיכונים

הקורס יעסוק בסיכונים המצויים בארגוני בריאות, סכנות הכרוכות במילוי תפקידם של עובדי ארגוני בריאות, דרכים למניעת סכנות והפחתת הנזק מסיכונים. במסגרת הקורס יוצגו תיאוריות ומחקרים אמפריים עכשוויים העוסקים בהשפעתה של סביבת העבודה של ארגוני בריאות על בריאותם ורווחתם של עובדיהם. הקורס יקנה לסטודנטים מיומנויות וכלים לניהול ארגוני בריאות תוך כדי פיתוח בטיחותם, בריאותם ורווחתם של העובדים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 72044 ד"ר ילנה בלוגולובסקי ד' 12: 15-13: 45 (מעודכן נכון ל- 03.08.11)

התנהגות ארגונית

השיעור עוסק בהתנהגותם של העובדים בארגון. הוא משלב בין גישות כלליות לבין התנהגות בפועל של כולנו כעובדים בתפקידנו השונים. הנושאים המרכזיים כוללים בין השאר: מאפיינים רשמיים ובלתי רשמיים של ארגונים; פוליטיקה ארגונית; הנעה בעבודה; תקשורת ארגונית; שחיקה בעבודה והאמצעים להתמודד עמה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ד' 18:15-19:45

א' 12274 ד"ר חנן רייך

אנרגיה בת קיימא מבוטל (מעודכן נכון ל- 25.10.11)

משפט תרבות וחברה: סוגיות נבחרות במשפט ציבורי

המשפט הציבורי נוגע לכל אזרח במדינה. הוא חולש על דפוסי שלטון, התערבות המדינה בבחירה הנתונה לפרט החי בתוכה, מארג היחסים בין רשויות המדינה השונות ובין האזרח לרשויות השלטון. הקורס יבחן את השפעת התרבות של הקבוצות השונות בחברה רב תרבותית כמדינת ישראל. נכיר זכויות יסוד ודרך פסקי דין עקרוניים נבחן כיצד התמודד בית המשפט עם שאלות של מתחים ויחסי גומלין בין קבוצות במדינה בנושאי תרבות, דת חינוך ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ד' 20:00-21:30

א' 11066 עו"ד ורדה סמואלס

למה לי פוליטיקה (ארגונית) עכשיו?

פוליטיקה היא מושג שמקורו מהשפה היוונית ומקושר לרוב לבחירות, פוליטיקאים ואינטרסים. אך פוליטיקה הינה נחלתם גם של ארגונים ברמותיו השונות-רמת המאקרו, רמת המיקרו ורמת הביניים (מאזו). הפוליטיקה יכולה ללווה צורות פורמאליות ובלתי פורמאליות והיא טומנת בחובה שכנוע, יחסי חליפין, הפעלת סמכות ושימוש בטקטיקות רבות ומגוונות. התנהגויות אלו, נתונות לשינויים ומשתנות תועלת אישית או קבוצתית בארגון (בין אם היא תואמת או שאינה תואמת את המטרות הארגוניות). מטרת הקורס היא להבין את המונח פוליטיקה ארגונית, שורשיה ומאפייניה כמו גם את תפקידה במערכת היחסים בארגון-במשרד או בארגון בו אנו עובדים, במערכות היחסים בין עמיתים לעבודה, יחסים בין עמיתים לממונים ובין קבוצות ויחידות שונות בארגון. בנוסף הקורס ידון בהרחבה בנושא השפעתה של הפוליטיקה על מבנים ותהליכים ארגוניים; הפוליטיקה כמשפיעה על אסטרטגיה ארגונית, מבנה ארגוני, התרבות, הלמידה הארגונית ועבודה מרחוק.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ז: 80157 ניהול ארגונים בראי הפוליטיקה

ד' 12:15-13:45

א' 21066 גבי אורית שמיר בלדרמן

יסודות הסוציולוגיה הפוליטית

שאלות המרכזיות בהם יעסוק הקורס הן מהם מבני השליטה, כיצד מתחלק הכוח בחברה ומה הקשר בין חלוקת זו לבין הקצאה של משאבים חברתיים אחרים כמו מעמד ויוקרה חברתית. מי הם השולטים? באילו אמצעים הם שולטים, מיהם הכוחות הפועלים בזירה הפוליטית, כיצד הם משמרים את שליטתם, כיצד מתחוללים שינויים במבני הכוח? ועוד. במהלך הקורס נכיר את השחקנים העיקריים בזירה הפוליטית כמו מפלגות, תנועות חברתיות, אליטות ועוד ונעמוד על דרכי הפעולה הייחודיות לשחקנים השונים. כמו כן נדון בתרבות פוליטית ובתהליכי סוציאליזציה פוליטית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ד' 14:15-15:45

א' 21332 ד"ר שלומי רוניק

מגדר וחינוך בעידן של שינויים חברתיים וטכנולוגיים- מבוטל (מעודכן נכון ל- 06.10.11)

היבטים השוואתיים של מדיניות פיתוח בחברות מרובות קונפליקטים מבוטל (מעודכן נכון

ל- 06.10.11)

"לצאת גבר"-גבריות פוסט מודרנית

בקורס זה ננסה להבין ולנתח תהליכי שינוי החלים בזהות הגברית אל מול מציאות משתנה, לצד השפעות והישגים של תיאוריות פמיניסטיות נוצרה מציאות דינמית לפיה השיח הציבורי המגדרי, שם במרכז את האישה ובכל זאת, בעוד החתירה לשוויון צריכה להימשך, נוצר צורך לאזן את לימודי המגדר תוך ליווי ובדיקה של הקורה בזירה הגברית, הקול הנשי, ריבוי הקולות הפוסט מודרני מביא לגבריות אחרת.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 12:15-13:45

ב' 20110 מר רז שרבליס

פיקוח ציבורי (רגולציה) על פרסום

הקורס יעסוק בשתי סוגיות עיקריות: (א) הבעייתיות שיוצרת תעשיית הפרסום לחברה ולפרט וההצדקות לפיקוח ציבורי על תעשייה זו כפי שהן נובעות מבעייתיות זו; (ב) המבנה והתכנים של הרגולציה (הפיקוח הציבורי) על תעשיית הפרסום כפי שהיא באה לידי ביטוי בשלושה מימדים: תכני הרגולציה (מה בפרסום

נתון לפיקוח?); רשויות הרגולציה ודפוס הרגולציה (מי מפקח וכיצד?), והפלטפורמות שאליהן מכוונת הרגולציה על פרסום (סוגי מדיה מסורתיים וחדשים וטכניקות פרסום מגוונות).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 23465 מר אבשלום גינוסר א' 14: 15-15: 45

שליטה חברתית (מעודכן נכון ל- 24.08.11)

הקורס מציג בפני הסטודנטים את אחד העוגנים של הדיון הסוציולוגי-השליטה החברתית. תחילה יתקיים בדיון בשאלה מהי שליטה חברתית, מדוע היא מתקיימת וכיצד היא פועלת. במסגרת דיון זה גם נדון שקשר שבין שליטה חברתית לסוגיות של צדק חברתי, ונתייחס לשאלת כוחו של הנשלט ואפשרותו להשפיע על גורלו. בהמשך הקורס נציג את צורותיה ואתריה המרכזיים של השליטה החברתית: שליטה כלכלית, שליטה תרבותית, שליטה של אליטות, שליטה בקבוצות ובארגונים, שליטה של תאגידים, שליטה על רקע אתני, שליטה מגדרית ועוד. בחלקו האחרון של הקורס נדון באפשרויות של שינוי חברתי-בפן הפוליטי של החיים החברתיים: נתייחס לשקיעתן של המפלגות ולעלייתה של החברה האזרחית, ונשאל עד כמה זו מהווה זירה ממשית של שינוי חברתי

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11050 מר גדי ניסים א' 16: 15-17: 45

הפרטה וחברה

הקורס דן בתהליך ההפרטה מפרספקטיבה רחבה וביקורתית-החל מהגדרת התהליך, פרוט האסטרטגיות והטכניקות המנחות אותו, ניתוח ההקשרים החברתיים והאידיאולוגיים במסגרתם הוא מתעצב, ובחינת האופן בו הוא תורם לעיצוב היחסים המעמדיים והאתניים בישראל; וכלה בבחינת ביטוייו השונים בתחומים חברתיים שונים בחברה הישראלית: הפוליטיקה, הבריאות, החינוך, הקיבוץ, יחסי העבודה, שרותי בתי הסוהר ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11051 מר גדי ניסים א' 18: 15-19: 45

קבלת החלטות

מטרת הקורס להקנות ללומד מושגים בסיסיים בתורת ההחלטות. לצד תיאוריות החלטה קלאסיות, יוצג תהליך ההחלטה כאחד מתהליכי החשיבה הקיימים. תלמידי הקורס יוכלו לזהות גורמים קוגניטיביים, אמוציונאליים, חברתיים וסיטואציוניים המשפיעים על תהליך ההחלטה. ככל שיכירו את תהליכי החשיבה המונחים בבסיס קבלת החלטות וביצוע שיפטים, ואת האופן בו הגורמים השונים משפיעים על תהליכים אלו, כך יוכלו לנצל את הידע הנרכש למניעת הטיות בתהליכי קבלת ההחלטה ולשיפור תהליך קבלת ההחלטה. כמו כן יוביל הידע לשיפור יכולת הבקרה של תהליכי קבלת ההחלטות שלהם-ושל זולתם, והתלמידים יוכלו להבין טוב יותר את המניעים ואופני ההתנהגות של עמיתיהם ושל העובדים בסביבתם. בנוסף ייצג תופעות התנהגותיות ואופן ביטויין .

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11041 ד"ר עו"ד מנחם גלברד א' 18: 15-19: 45

נשים תחת רעלה

הקורס ידון בנושאים הבאים: מה מתרחש מאחורי הרעלה, מאחורי התריסים המגופים על עולמה של האישה הערבייה והמוסלמית בארצות המזרח התיכון, התרבות המוסלמית מציבה הגבלות וסייגים רבים על דרכה של האישה מאז הילדות ועד בגרות, הקורס ינסה להסיר את הלוט מעל המסתורין שמאחורי הרעלה, הנשמר בחברת הערביות מוסלמיות בקנאות רבה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 12207 ד"ר ח'אלד סנדאוי א' 20: 00-21: 30

שימושי מחשב בניהול (מעודכן נכון ל- 08.09.11)

הקורס יקנה לסטודנטים שליטה במספר כלי מחשב שימושיים למנהל העתידי ולהמשך לימודיהם האקדמיים: **Power Point**, מידענות אינטרנט ודואר אלקטרוני באמצעות תוכנת **Outlook**. הקורס הינו קורס יישומי, אשר יעסוק בתכנים שיאפשרו להפיק שימוש מידי של מספר כלים ממוחשבים המוצעים בקורס, כלים שכיום הפכו לחלק בלתי נפרד משולחן העבודה המקצועי והאקדמי.

ק: 70032, 70033

ז: 72017

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 72029 מר יוסף ווקס ג' 12: 15-13: 45

מדינת רווחה

הקורס דן בתהליכים הכלכליים והפוליטיים אשר אפשרו את כינונה של מדינת הרווחה בעבר ובאלו אשר מקדמים את פירוקה היום. נערוך היכרות עם המדיניות והמנגנונים השונים שמאפיינים את מדינת רווחה בארצות שונות, החל בתשלומי העברה וכלה במערכת בריאות ציבורית. נבחן את התוצאות של מדינת הרווחה בישראל ובעולם; את הישגיה ואת חולשותיה בשטחי פעולה שונים ובמגזרי אוכלוסייה שונים. נעקוב אחר הוויכוח לגבי הכלכלה הפוליטית של הרווחה ונבדוק את האינטרסים המעורבים במאמץ לדלל את שירותי הרווחה. כמו כן, נברר את השפעת הגלובליזציה על מגמות ההפרטה של הרווחה, מצד אחד, ואת התגבשותם של ארגונים חברתיים למאבק במגמות אלה, מצד שני.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

בי 22081 ד"ר לאה רוזן די' 12: 15-15: 45 (מעודכן נכון ל- 03.08.11)

אידיאולוגיה וחינוך

איך ילדים בגיל הגן לומדים שהם אמורים להפוך להיות חיילים כשהיו גדולים? למה מרביתנו בוחרים להתחתן, למרות שיש צורות חיים אחרים? איך אנו לומדים להפנים מהו אידיאל היופי הנכון? בקורס הנוכחי ננסה לראות את הקשר בין האמונות והתפיסות שלנו, הבחירות וההתנהגות שלנו, ותהליכי חינוך שמאחוריהן מסתתרת אידיאולוגיה חברתית, כלכלית, תרבותית או פוליטית. לאחר שננסה לענות על השאלה מהי אידיאולוגיה, מהם מרכיביה ומהן מטרותיה, נבחן את תפקידיהן של מערכות חינוך בתקופות שונות כמפיצות ומשמרות אידיאולוגיות תרבותיות, חברתיות ופוליטיות. כמו-כן, נשים דגש על זירות הפעולה השונות (בי"ס, גן, תנועות נוער, צבא וכו') ודרכי הפעולה (טקסים, משחקים, טיולים, תוכניות לימוד וכו') דרכם מועברת ומשועתקת האידיאולוגיה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

בי 21310 ד"ר גולן פדידה בי 14: 15-15: 45

זהויות יהודיות מתחדשות בחברה הישראלית: בין חילוניות לרוחניות

הקורס יעסוק בהתפתחותן של זהויות דתיות חדשות בחברה הישראלית ב-15 השנים האחרונות ביניהן: החרדי הישראלי החדש, הזהות החרדית מזרחית נוסח ש"ס, זהויות יהודיות נאו-חסידיות, זהויות רוחניות המשלבות בין יהדות לבין העידן חדש והזהות היהודית-חילונית של תנועת ההתחדשות היהודית. העיון במקרים השונים יעשה מתוך הדיון במושגים אנליטיים של מגדר, אתניות, סמכות ויחסי דת ומדינה. בנוסף, הדיון בזהויות אלה יעשה תוך עיון בגישות שונות לשאלת זהות בעולם הפוסט מודרני בכלל וזהות יהודית בפרט. נדון בגישות המדגישות תפיסה בינארית דת מול חילון, ומסורת מול קידמה לעומת גישות עכשוויות יותר הרואות את הזהות בכלל וזהות דתית כזהות דיפוזית, נזילה, הניתנת לעיצוב על ידי הפרט.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

בי 12022 גב' רחל וורצברגר בי 16: 15-17: 45

מטקסט לטקס: היבטים אנתרופולוגיים ביהדות

מטרת הקורס היא לעסוק בפניה השונים של היהדות העכשווית מתוך פרספקטיבה אנתרופולוגית הבוחנת את היהדות כתרבות, כשפה, כחברה וכזהות. במהלך הקורס נעסוק במחקרים שנערכו על 'יהדות', ועל 'יהודים' תוך שימוש במתודולוגיה האנתרופולוגית: עבודת שדה, תצפית משתתפת וראיונות. תוך הסתמכות על תיאוריה אנתרופולוגית נבחן תופעות תרבותיות יהודיות ישראליות עכשוויות כדוגמת עלייה לרגל לקברי צדיקים ולהר מירון, לימוד טקסטים יהודיים במסגרות אורתודוקסיות ולא אורתודוקסיות, ניסיונות לשינויים במעמד האישה ביהדות ועוד. הפרספקטיבה היהודית תשמש אותנו לבחינה ביקורתית של כמה מסוגיות היסוד של מדעי החברה כדוגמת ריטואל, עלייה לרגל, אוריינות טקסטואלית, מגדר, זיכרון וסמכות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

בי 12021 גב' רחל וורצברגר בי 18: 15-19: 45

מגדר ותרבות חזותית

הקורס יעסוק בסוגיות הקשורות במגדר ובייצוגים חזותיים בתרבות המערב. הקורס יפגיש תיאוריות מגדריות מתחומים שונים עם ביטויים חזותיים אשר מהווים את העולם החזותי שסביבנו: פרסומות, פוסטרים, איורי ספרי ילדים, ציור, פיסול, צילום, וידאו-ארט ועוד. שאלות שייבחנו בקורס הן: כיצד מוצגת הדמות הנשית לעומת הדמות הגברית? אילו סטריאוטיפים מגלמים הייצוגים? כיצד השתנה הדימוי הנשי לאורך הדורות בעולם ואצלנו בישראל? מה תרמו נשים יוצרות לשיח התרבותי המגדרי-בארץ ובעולם?

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

בי 11053 גב' שחר מרנין-דיסטלפלד בי 16: 15-17: 45

הקולנוע האיראני-סוגיות חברתיות, מגדריות ופוליטיות

הקורס יבחן את התפתחות הקולנוע האיראני בתקופת הרפובליקה האסלאמית תחת שלטונם הקפדני של אנשי הדת השיעיים. באמצעות צפייה בסרטים איראניים שונים נבקש לנתח את ההיבטים הפוליטיים, החברתיים, המגדריים והתרבותיים השוררים באיראן מאז מהפכת חומייני ב-1979 ועד היום.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

בי 11033 ד"ר איריס פרוכטר בי 16: 00-17: 30 (מעודכן נכון ל- 25.10.11)

החברה המזרח-תיכונית: גישה אנתרופולוגית

בלימוד ההיסטוריה של המזרח התיכון בעת החדשה, נטייה שכיחה היא לעסוק בעיקר בצדדים פוליטיים של תולדות האזור, היחסים בין חלקיו השונים, ויחסיו עם כוחות שמחוצה לו. ואולם כמו קורותיה של כל חברה אנושית, תולדות האזור הזה כוללים היבטים חשובים נוספים המהווים חלק מהותי מעברו הרחוק והקרוב וקשורים בזיקה הדדית הדוקה עם המישור הפוליטי. מטרת השיעור הנוכחי היא להתבונן בכמה מן הצדדים הלא-פוליטיים הללו בהיסטוריה המודרנית של המזרח. הרצאות הקורס תעסוקנה במגוון שאלות בנושאי חברה, תרבות, חינוך, מגדר וחיי היום-יום באזור במאה השנה האחרונות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11034 ד"ר איריס פרוכטר ב' 18:15-19:45

ועדות חקירה בישראל

בישראל נעשה שימוש נרחב בוועדות חקירה לסוגיהן כאמצעי לשיכוך ביקורת ציבורית במקרים של כישלונות, מחדלים או כשלים שונים של פעילות המדינה על זרועותיה והגופים הפועלים מטעמה, כמו גם תאגידים וגופים ציבוריים שונים. הקורס בנוי סביב שלושה צירים עיקריים. האחד, סוגיות של אחריות של יחיד, קולקטיב, תאגיד או יחידים בלתי מאורגנים כמו המון בלתי מאורגן. הציר השני יעסוק בוועדות חקירה לסוגיהן. הציר השלישי יבחן את ההיבטים הפוליטיים של ההחלטה על הקמת ועדת חקירה, קביעת סוג הוועדה ויעסוק באופן בו התמודדו ועדות חקירה שונות עם סוגיית האחריות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22309 ד"ר רות אמיר ג' 08:30-10:00

מאבקים סוציולוגיים בעולם הרפואה

בקורס זה נעמוד על יסודות החשיבה הסוציולוגית המיושמת במחקר בקרב שחקני מערכת הבריאות. תוך כדי דיון בשלוש התיאוריות המרכזיות בשיח הסוציולוגי: הגישה הפונקציונליסטית-מבנית, גישת הקונפליקט וגישת האינטראקציה הסמלית נחשוף את הפנים הנסתרות של עולם הרפואה והמאבקים המניעים את קבוצות והשחקנים הפועלים בו. באמצעות המחקר הזה והתיאוריות הנלוות אליו נלמד לצפות בשדה מסוים (הרפואה) מזווית אובייקטיבית/מדעית/מחקרית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 72039 ד"ר בן-חמו מרדכי ג' 12:15-13:45

בעיות חברה בישראל

הקורס יעסוק במגוון תופעות המאיימות על איכות חיינו בחברה הישראלית, ויאפשר לסטודנטים להעמיק את הבנתם באשר להיבטים האנושיים והחברתיים של בעיות חברתיות אלה. זאת, בכדי להעריך הן את ההסברים שהוצעו על ידי תיאורטיקנים וחוקרים, והן את המדיניות החברתית האמורה להתמודד עמן. הקורס יתמקד בסטייה ועבריינות הנתפסות כבעיה חברתית (תקיפה מינית בהקשרים שונים וכלפי מגוון אוכלוסיות); באוכלוסיות הנתפסות כבעיה חברתית (זנות, מכורים, דרי רחוב); בתוצאות של התנהגויות הנתפסות כבעיה חברתית (מחלות מין, איידס); ובהתמודדות קובעי המדיניות ונותני השירותים עם בעיות חברתיות (ענישה לעומת תקון).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 80135 ד"ר קרן מייקל ג' 14:15-15:45

תנועות חברתיות: תיאוריה ופרקטיקה - בוטל (מעודכן נכון ל-03.08.11)

מבוא לפוליטיקה של המזרח-התיכון

התפתחות היחידות המדיניות במזרח התיכון ממלחה"ע הראשונה ועד 1948; רעיון האחדות הערבית להלכה ולמעשה מהסדרי מלחמת העולם הראשונה ועד כינון הליגה הערבית והמלחמה בארץ ישראל, שלטונות המנדאטים-הבריטי והצרפתי ומורשתם המדינית; התפתחות התנועות הלאומיות במדינות האזור ושאלת ארץ ישראל כגורם מלכד ומפלג-התפתחות מדינות הלאום במזרח התיכון מ-1948 ועד ימינו; רעיון האחדות הערבית בגלגולו הנאצרי, ועידות הפסגה הערביות ככלי לגיוס תמיכה ולגיטימציה; מלחמות ערב-ישראל: 1948, 1956, 1967, ההתשה (1968-1970), יום הכיפורים (1973), לבנון (1982) והאינתיפאדה (-1987) 1992; מלחמות עיראק עם איראן וארצות הברית וקשריהם האזוריים והבינלאומיים; השינוי באופי הסכסוך הערבי-ישראלי מסכסוך מזוין לתהליך שלום ולהסכמי שלום; הפוליטיקה המזרח תיכונית בעשור הראשון של המאה עשרים ואחת.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ב' 28005 ד"ר עודד נוימן ג' 16:15-19:45

המעורבות האיראנית בעיראק: מניעים, מאפיינים והשלכות

איראן חולקת את גבולה הארוך ביותר 1500 ק"מ עם עיראק, ויש לה עניין מיוחד בנעשה בעיראק, ובטיפוח המאחז השיעי הגדול בדרום עיראק, הקורס ידון במעורבותה של איראן בעיראק בתקופה שלאחר נפילת משטרו של סדאם חוסין בשנת 2003, במישור הצבאי, פוליטי, כלכלי, ודתי שבאמצעותם איראן מבקשת

לעצב מדינה בדומיננטיות שיעית, התואמת את האינטרס של איראן, הקורס יבחן אופייה של מעורבות זו, מניעה מגבלותיה, והשלכותיה האפשריות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11039 ד"ר ח'אלד סנדאוי ג' 16: 15-17: 45

סוגיות בתרבות המאה העשרים

סוגיות מרכזיות בתרבות המאה העשרים-המאה העשרים היא מאה של אידיאולוגיות, מלחמות עולם, מהפכות חברתיות ומהפכות מדעיות. מאה של ניגודים, מאה של הישגים מדעיים וטכנולוגיים, צמיחה תרבותית וזרמים חדשניים במדע, בפילוסופיה ובאומנות. במהלך הקורס נזהה את התופעות, נחקור את ההתפתחויות ודרכי ביטויין ונעמוד על המשמעויות לגבי הפרט, החברה, המדינה והציביליזציות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11032 גב' בינה ניר ג' 18: 15-19: 45

דיפלומטיה, מודיעין ומו"מ במזה"ת

הקורס יעסוק בניחות סוגיות ומסמכים בתחומים הבאים: הדיפלומטיה הבריטית במזה"ת במהלך מלחמת העולם הראשונה: המודיעין הבריטי במבצע לכיבוש ארץ ישראל (1916-1918): הדיפלומטיה הבריטית והצרפתית בעידן המנדטורי: מו"מ בין גורמי הישוב היהודי למנהיגות הערבית ערב הקמת המדינה: הסכמי שביתת הנשק בין ישראל לשכנותיה: דיפלומטיה חשאית ישראלית עם מדינות ערב בעקבות מלחמת העצמאות, דיפלומטיה בברית המשולשת במשבר סיני 1956, מו"מ ודיפלומטיה בעקבות מלחמת ששת הימים, המודיעין במבחן ההפתעה (מלחמת יום הכיפורים ויוזמת השלום של סאדאת), מו"מ ודיפלומטיה בתהליך השלום המצרי-ישראלי והירדני-ישראלי, מו"מ ודיפלומטיה בשיחות מדריד, לקראת הסכמי אוסלו והמו"מ הישראלי סורי בתקופותיהם של ראשי הממשלה: ברק, שרון, אולמרט ונתניהו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 28016 ד"ר עודד נוימן ג' 14: 15-15: 45

היאקוזה היפנית

הקורס עוסק במאפייני היפנית-הקשר שלה עם המסורת הסמוראית, התגברותה במעבר של יפן למודרניות, חלקה בעת שיפן הפכה לקיסרות מודרנית וקורותיה לכשיפן הופכת לדמוקרטיה תחת משטר ארה"ב. יודגשו עיסוקי מאפייני זו, הארגון הפנימי, כמו גם דרך ההתמודדות של יפן איתה. דרך היאקוזה נבקש להגיע למספר תובנות ביחס לפוליטיקה היפנית בת זמנינו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22300 ד"ר סיגל בן-רפאל גלנטי ד' 08: 30-10: 00

יחסים בין-דוריים במשפחה

הקורס יעסוק בהיבטים המרכזיים במערך היחסים הבין-דוריים במשפחה. מטרתו לחשוף את התלמידים להכרת מסכת היחסים ותפקידי הדורות השונים במשפחה הרב דורית והשפעתם על איכות החיים של דורות שונים. הסוגיות המרכזיות שיידונו: משמעות ההזדקנות הגלובלית על חיי המשפחה; הגישות והתיאוריות בהקשר למשפחה ויחסים בין-דוריים, בדגש על שנות החיים המאוחרות; השינויים שחלו במבנה המשפחה המודרנית והשלכות של שינויים אלה על יחסים בין-דוריים; דיון בסוגים שונים של סגנונות חיים וזוגיות לאחר הפרישה; הבנת משמעות יחסי החליפין בין בני משפחה והשלכותיהם על חיי המשפחה; תהליך המיסוד ומשמעותו עבור הדורות השונים במשפחה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 72042 גב' דפנה הלפרין ד' 10: 15-11: 45

Evidence Based Medicine - מידע רפואי דרך האינטרנט ו- (מעודכן נכון ל- 08.09.11)

מטרות הקורס ללמד את הסטודנטים למצוא מידע בנושאי רפואה ובריאות דרך האינטרנט. הקורס מתאים ללימודים שונים בתחומי הרפואה והבריאות, כמו רפואה משלימה, סיעוד וגריאטריה. גישת "רפואה-מבוססת-ראיות"- Evidence Based Medicine (EBM) מתפתחת בימינו במקביל לצמיחת האינטרנט, כמקור זמין ונגיש למידע עדכני. קורס זה יערוך היכרות לסטודנטים עם מגוון מערכות מידע רפואי ממוחשבות, אליהן ניתן להגיע דרך האינטרנט. קורס זה ילמד את הסטודנט/ית להשתמש במערכות מידע ממוחשבות וייתן ל/ה כלים ראשוניים לעבוד אתם. בקורס ניתן ללמד מקורות מידע ייחודיים לתחומים כמו סיעוד וגריאטריה (בהתאם לנדרש). במהלך הקורס ירכשו הסטודנטים דרכים לחיפוש ושליפת מידע, ולהערכה ביקורתית של ידע רפואי ומקורותיו. בקורס יילמדו עקרונות כלליים של "רפואה-מבוססת-ראיות"- Evidence Based Medicine (EBM) ותוצגנה הדרכים המקובלות ברפואה בת זמננו, להערכת המידע הרפואי ומקורותיו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 72007 ד"ר יעל קשת ד' 10: 15-11: 45

ברית המועצות, רוסיה והמזרח תיכון

הקורס יעסוק בתולדות אינטרסי הן של רוסיה ושל בריה"מ במזה"ת; העוינות הסובייטית כלפי הציונות והפעילות הקומוניסטית במזה"ת בין שתי מלחמות העולם; התמיכה הסובייטית בתוכנית חלוקה ובהקמתה של מדינת ישראל; השינוי בעמדתה של בריה"מ הסטאליניסטית והמתקפה נגד יהודיה בשנים 1949-1953; עידן חרושצ'וב; עידן ברז'נייב; מלחמת ששת הימים וניתוק היחסים עם ישראל, מלחמת ההתשה ומלחמת יום כיפור; בריה"מ ותהליך השלום המזרח תיכוני; עמדתה של בריה"מ במלחמת לבנון; עידן גורבצ'וב; קריסתה של בריה"מ ותפקידן של חבר המדינות מאז קריסת בריה"מ ועד היום.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 28014 ד"ר עודד נוימן ד' 14: 15-15: 45

עדות ומיעוטים במזרח התיכון

המזרח התיכון ערש התפתחותן של שלוש הדתות המונותאיסטיות מהווה גם ערש התפתחות של כיתות ואומנות לא אורתודוכסיות וכן של עדות ומיעוטים דתיים, אתניים ולשוניים. הקורס יעסוק ברקע להיווצרות האסלאם, ברקע האידיאולוגי להיווצרות מיעוטים לא אסלאמיים ומקומם במדינות האסלאם, במאפיינים ודרכי התפתחות הפוליטית חברתית והתרבותית של המיעוטים השונים ושל תנועות פונדמנטליסטיות, וביחסיהן עם גורמי השלטון המרכזי. הקבוצות העיקריות שיטופלו במסגרת זאת הן: השיעה באסלאם במיוחד באיראן ובלבנון וכן העלאוויים, הדרוזים, הכורדים כמיעוט האתני הגדול ביותר, המרונים, הארמנים, האשורים, הקופטים ומיעוט נוצריים אחרים וכן מיעוטים קטנים נוספים אחרים. כגון: היזידים, הזידים, התורכמנים הצירקסים ואחרים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 11077 ד"ר עודד נוימן ד' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל- 12.09.11)

דו-קיום יהודי-ערבי במדינת ישראל

הקורס יעסוק בעיקרי הנושאים הבאים: יחסי יהודים-ערבים במדינת ישראל מאז הקמתה ועד ימינו; השפעות הסכסוך הערבי-ישראלי על יחסי הגומלין בין הממשל הישראלי והאזרחים הערביים; בעיית השוויון האזרחי; שאלת גישתם של ערביי ישראל לזהותם; זכויות אדם בסיסיות ביחסי הרוב והמיעוטים בישראל; שאלת אופייה הלאומי-דתי של המדינה ויחס אזרחיה הערבים לכך; סיכויי של דו-קיום בין המיעוט לרוב בישראל.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 28032 ד"ר עודד נוימן ד' 18: 15-19: 45

שכנוע, ניהול רושם ומשא ומתן באינטראקציה חברתית

הקורס יעסוק בשילוב שבין עולם הפסיכולוגיה לעולם החברתי בו אנו חיים. הסביבה החברתית כוללת היבטים רבים של יחסים בינאישיים וקבוצתיים. אחד הכלים המשמשים ללמוד ולשפר את ההתנהלות החברתית היא הפסיכולוגיה החברתית. הפסיכולוגיה החברתית מנסה לבחון ולהבין בצורה מדעית את הדרך בה אנשים מתנהגים, חושבים, מפרשים, מאמינים, זוכרים ומרגישים בסיטואציות חברתיות ומדוע הם מתנהגים, חושבים ומרגישים כך. קורסי בחירה מוצעים אלה זה יתמקדו במושגים וכלים מתחום הפסיכולוגיה החברתית כמו שינוי עמדות, שכנוע, הקשר בין עמדות להתנהגות, ניהול רושם, טכניקות של משא ומתן ועוד. מושגים אלה יוצגו בהקשר של תיאוריות פסיכולוגיות (כמו למשל תיאוריית ההשפעה החברתית Social Impact Theory או תיאוריית הדיסוננס הקוגניטיבי), ממצאי מחקרים ולקחים יישומיים. כל אלה יוצגו וייבחנו בקונטקסט חברתי, קבוצתי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ז: 23253 שכנוע ושינוי עמדות.

ב' 21069 ד"ר דנה ויימן זקס ד' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל- 12.09.11)

העמק הוא חלום "עמק יזרעאל"

הקורס יעסוק במרחב המכונה "העמק" התחום בין הרי הגליל שבצפון להרי השומרון שבדרום, על רקמת החיים המגוונת שבו. נבחן את המבנה הגיאוגרפי, את צורות ההתיישבות השונות שהתפתחו בו החל מן המאה התשע עשרה ועד ימינו: עפולה כמרכז עירוני, קיבוצים ומושבים כהתיישבות שיתופית, והתיישבות כפרית: ערבית, טמפלרית וקהילתית. נדון במרכיבים שליוו התפתחותה של ההתיישבות על היבטי הביטחון, הכלכלה, התרבות, החינוך והבריאות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 29221 ד"ר אסתר כרמל-חכים ד' 14: 15-15: 45 (מעודכן נכון ל- 07.08.11)

המשפט ככלי להובלת שינויים חברתיים

בעולם הדמוקרטי המודרני קיימים למעשה שלושה אפיקים בהם יכול אדם או קבוצה להוביל שינויים חברתיים חברה כולה. האפיק הראשון והמוכר הינו האפיק הפוליטי-היכולת להשפיע על ידי קבוצה או שיוך פוליטי בין אם במישור הארצי (כנסת, ממשלה) ובין אם במישור המקומי (ראשות עירייה/מועצה או

חברות במליאת המועצה). האפיק השני הינו האפיק התקשורתי-להשמיע את המחאה בתקווה שההד התקשורתי ישפיע על מקבלי ההחלטות. האפיק השלישי הינו האפיק המשפטי-בו אדם מנסה לכפות על המערכת הפוליטית לבצע או להימנע מלבצע פעולה מסוימת בדרך בית המשפט. הקורס יעסוק בסינרגיה בין שלושת האפיקים, בשימוש הנכון בכל אפיק ואפיק תוך מתן דגש ליצירת פלטפורמה מתאימה לכל נושא. במהלך הקורס יתנסו הסטודנטים בהובלת שינוי חברתי תוך שימוש בכלל האפיקים שיילמדו.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 11072 עו"ד שימי קדוש ב' 18: 15-19: 45